

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 119
15 Sibat 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

KÜRDİSTAN ÜZERİNDE PAYLAŞIM SAVAŞLARI, GÜNCEL EMPERYALİST SÖMÜRGECİ SAVAŞ VE YURTSEVERLİK GÖREVLERİMİZ

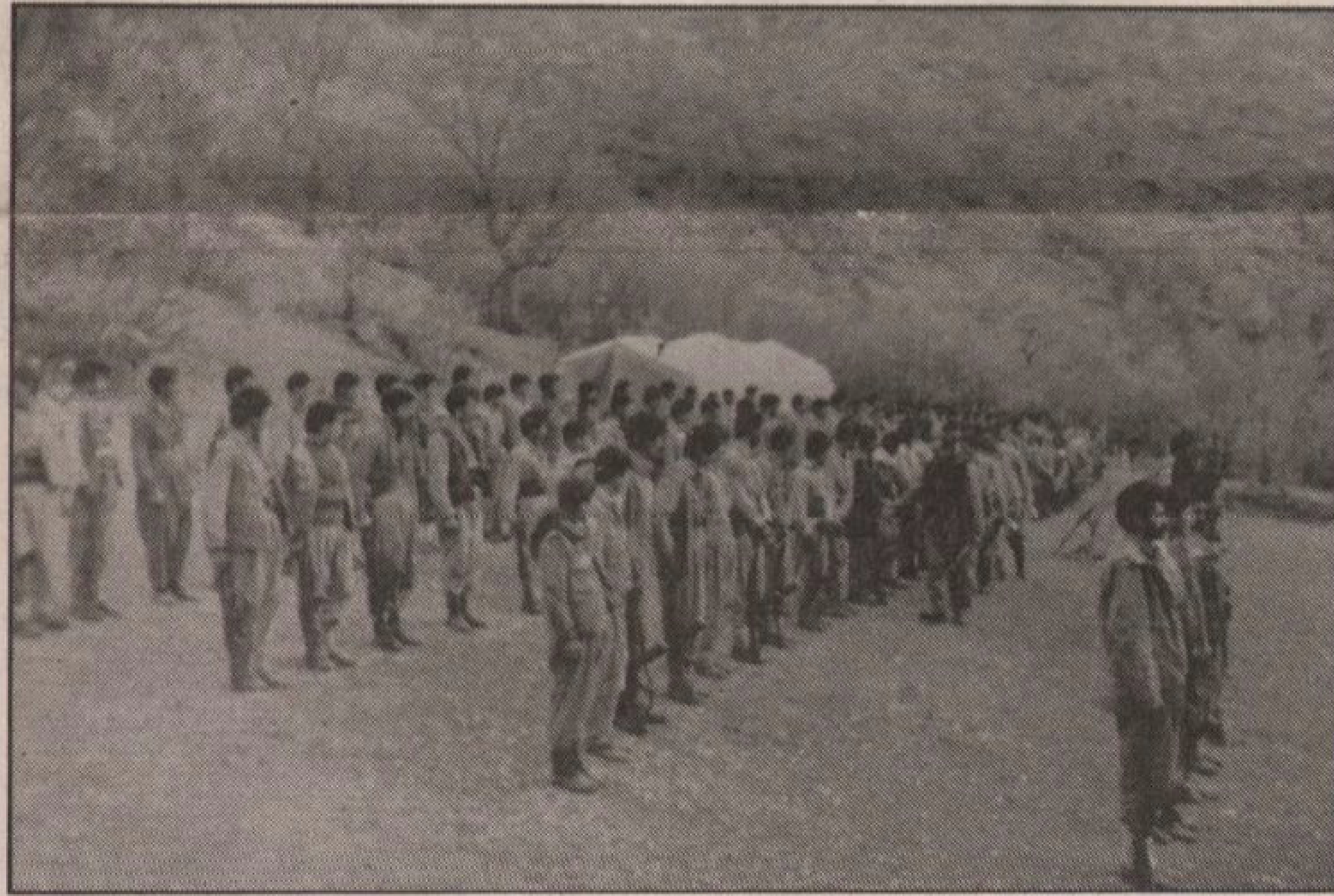
Otomomi, Kürt halkının değil, Kürt egemenleri ile sömürgeci güçlerin çıkar birliğinin formülüdür

Kürt egemenlerinin yabancı çıkarları temsil tarihi İslami Arap egemenliğinin geliştiği döneme kadar dayanır. Abbasi imparatorluğunun zayıfladığı dönemde kurulan ve başkenti bugünkü Farqîn (Silvan) olan Mervani Kürt devleti, islami devletin vasalı sayılıyordu, yani imparatorluğun batı sınırlarını koruyor ve Bağdat'a her yıl belli bir bağlılık vergisi veriyordu.

Büyük Selçuklular, doğuşu 950 yılında olan Mervani devletinin varlığına 1050 yılında son verdiler, tabi bağımlılık ilişkisini saklı tutarak. Mervani beyleri, direniş yerine uzlaşmayı tercih ettiler, aralarında bölündüler, Selçuklu Sultanı Alpaslan'la Amed (Diyarbakır) ile Hezro arasında görüştüler ve bağımlılık yemini ettiler, ayrıca Bizanslılar'a karşı sıkışan Türk sultanına 15 bin kadar suvari verdiler. Alpaslan, bu Kürt gücüne dayanarak 1071 Malazgirt savaşını kazandı ve biliyoruz ki, göçebe Türk boylarının Anadolu'ya yerleşmeleri ancak bu yenginden sonra mümkün oldu. Mervani beyleri sonradan direndiyseler de, son pişmanlık fayda vermedi.

XVI.yy'la birlikte Kürdistan üzerinde Osmanlı Türk ve Fars Safavi egemenlik savaşları gelişmeye başladı. Bunalım içindeki, Batıya yayılması durmuş Osmanlı devleti, yaşam yolunu Doğu'da, Kürdistan'a egemen olmada aradı. Arada kalan Kürt beyleri, birleşme yerine dayanacak taraf aradılar. Bazı Kürt beyleri, İran şahına gittiler. İran şahı koşullarını kabul etmedi.

Devamı 12. sayfada

- **Midyad'ta namlı ajan Sabriyê Cumo ölümle cezalandırıldı**
- **Çel'de iki ayrı pusu eyleminde çok sayıda düşman askeri öldürüldü**

Sêrt, Bismil ve Cizîra Botan'daki çarpışmalarda biri bayan, iki ARGK gerillası ve iki yurtsever şehit düştü

Haberleri 3-4. sayfalarda

Ortadoğu'da son durum ve Kürdistan üzerinde yürütülen pazarlıklar

Binlerce insanın ölümüne, kentlerin harabe haline gelmesine yol açarak tüm hızıyla süren Körfez savaşının siyasi cephesinde de yoğun bir hareketlilik gözleniyor. Onbinlerce tonluk bombalarla hava saldırılarında istedikleri sonucu alamayan ve artık tüm dünya tarafından savaşı amacından saptıran, Irak'ın Kuveyt'ten çıkmasını sağlamak için değil, Irak'ı yok etmek için saldırmakla suçlanan ve özellikle Ortadoğu halklarının yoğun tepkisiyle karşılaşan emperyalist güçler, bir yandan kara saldırısına hazırlanırken, diğer yandan da olası bir Irak yenilgisiyle sonuçlanacak savaş sonrası için Ortadoğu'ya ilişkin senaryolar, planlar hazırlıyor. Bu, genel olarak "yeni dünya düzeni" diye adlandırılıyor. Tabii Ortadoğu'ya düşen de, "yeni Ortadoğu düzeni" oluyor.

Devamı 16. sayfada

İÇİNDEKİLER

Savaş tehditi altında Kürdistan'da son durum

- **ABD deniz piyadeleri Amed'te**
- **Halkımız, "dil serbestisi"yle alay ediyor**
- **Çel'e bomba yağmaya devam ediyor**
- **Türk savaş uçakları Sinath'ı bombaladı**
- **Kürt askerler cepheye**
- **Girgê Amo askeri garnizon gibi**
- **Bölgeye gazetecilerin girmesi yasak**

Haberleri 5-6. sayfalarda

Cizîra Botan ve Girgê Amo'dan izlenimler

7. sayfada

Alman Silahları Kürdistan'a yığılıyor

Berxwedan TC'ye verilen Alman silahlarının gerçek sayısını araştırdı

Haberi 9. sayfada

İsmail Beşikçi'nin Kürtçe tartışmalarına ilişkin açıklaması

"1983'teki yaşanın kaldırılması çözüm değildir"

Haberi 10. sayfada

PKK Düsseldorf Davası haberleri

- Bir bülbül daha dut yedi
- Dava avukatları: "Dava hemen durdurulmalıdır"

Yazısı 11. sayfada

PKK davasında tutuklu ve tutuksuz yargılanan Kürt politikacılarının açıklaması

Yazısı 14. sayfada

Sömürgeci uygulamalar

Özel tim Licê'nin Licok köyünü bastı * Mêrdîn'ın Qurdisê köylüleri, köylerini basan askerlerle çatıştı * Kerboran'da 15 yaşında bir genç kız tutuklandı * Gercews'te köylere düşman operasyonlarının arkası kesilmiyor * Dep'te tutuklanan 40 yurtsever Erzincan DGM'ye sevkedildi * Amed, Bismil ve Sêrt'te büyük tutuklama * Gexi-Yayladere şehitlerinin cenazeleri ailelerine halen verilmedi

Haberleri 8. sayfada

TC göz kırptı, ortalık "Kürtçü" cücelerle doldu

Bugün Kürdistan sorunu ulusal sınırları aşarak, gittikçe gerçek boyutlarıyla uluslararası alana yansıyor. Ancak bu gelişme kendiliğinden olmadı. Dağlarda savaşanlar, mezar yerleri bile belli olmayan şehitler, yıllardır umut ve inançla sömürgeci zindanlarda direnen savaş esirleri, inançlı, cefakar halk kitleleri bu sonucun başlıca yaratıcılarıdır.

Bundan böyle her Kürt devrimci, yurtsever ve sorumlu politik gücüne düşen görev, her cepheden savaşı yükselterek, ulusal kurtuluşa ulaşma olmalıdır.

Tabi ki halk düşmanlarımız da boş durmuyor. Halk varlığımız ve kurtuluş mücadelemiz üzerinde yeni oyunlar deniyorlar. Bunu kavramak için Türk burjuva ve etkili dünya basın-yayın organlarına göz atmak yeterlidir.

Türk burjuva basını, Kürdistan sorununda TC'ye yön gösteriyor. Haber ve yorum adı altında dünyanın dört bir yanından konuyla ilgili gelişmeleri toplayıp ve hükümetin hizmetine sunuyor. Özellikle **Cumhuriyet** gazetesi bu rolü oynuyor. En fazla izlenen odak ta Washington ve Batı Avrupa başkentleri. Konuya iki örnek vermek istiyoruz; biri Hasan Cemal'in, diğeri Uğur Mumcu'nun.

Hasan Cemal, bölgede stratejik bir yer işgal edecek bağımsız bir Kürt devletinin, sadece bölge denetimini elinde tutmak isteyen büyük devletlere ve İsrail'e yarayacağını ileri sürmekte. Bu gelişmenin Türkiye ve İran'ın çıkarlarına ters düştüğünü, bu nedenle de iki başkentin de Irak'ın bütünlüğünden yana görüş belirttiklerini vurgulamakta ve Irak'ta muhtemel bir Kürt otonom devletinin kurulması olanaklarını değerlendirerek şu sonuca varmakta: *"Bu gelişme Kürtlerin yaşadığı diğer parçalar için de emsal oluşturmayacak mı?"* Bu tür fikir yürütmenin tek bir anlamı vardır; Türk devleti, Güney Kürdistan'da olsa bile kendi "milli çıkarları" açısından otonom bir Kürt bölgesine dahi izin vermek istememektedir.

Devamı 13. sayfada

Kahramanlıkta simgeleşen bir yoldaş:

Bekir ÇELİK

Doğum tarihi: 1970
Doğum yeri: Batman/ Çinerya köyü
Şehit düştüğü tarih ve yer: 6 Mayıs 1990/Eruh

Sadece yukarıda yazılan künye ile **Rizgar** yoldaşı tanıyamayız. O'nu tanımak için doğup büyüdüğü, petrolün bol olduğu, **Rizgar** yoldaşın hergün koyunlarını otlattığı Raman Dağları'na, işçilik ve hamallık yaptığı Türkiye metropollerine, Isparta'ya gitmek gerekir. Kısacası **Rizgar** yoldaşı tanımak, sömürgeciliği tanımak, sömürgeciliğin yarattığı ulusal parçalanmışlığı, mezhep çelişkilerini kavramak, aşiret kavgaları sonucu ölen yüzlerce insanımızın durumunu bilmekle mümkündür. **Rizgar** yoldaşı yeterince anlatamamak endişesiyle vicdan azabı çekiyorum. Yine de bu yoldaşımızın yaşamını sınırlı da olsa dile getirmek anıya bağlılığın bir gereğidir. Kuşkusuz, tüm şehitlerimizin olduğu gibi **Rizgar** yoldaşın da anısına bağlı kalmanın temel ölçütü, uğruna can verdiği davaya bağlı kalmak, onu sonuna kadar geliştirmek ve zafere ulaştırmaktır. Ancak temel bu olmakla birlikte, şehitlerin yaşam ve mücadelelerini belgelendirmek, incelemek ve halkımıza sunmak da anılarına bağlılığın bizlere yüklediği bir görevdir.

Bekir ÇELİK (Rizgar) yoldaş, çiftçilik ve çobanlıkla geçinen yurtsever yoksul bir ailenin çocuğu olarak Batman'ın Çinerya köyünde dünyaya gelir. Anası, oğlu için daha sonraları şöyle der: *"Ben Bekirimi acı ve ızdıraplarla büyüttüm."* **Bekir** yoldaşın yaşamı, birçok Kürdistanlı gibi acı, ızdırap ve özlemlerle doludur. **Bekir** yoldaş, daha yürümeye başlar başlamaz kendisine kuzuları otlatma vazifesi verilmiştir bile. Yırtık entarisi, yarı çıplak ayakları ve küçücük boyuyla karış karış gezer Raman Dağları'nı. Saatlerce yol gidip bir aşağı bir yukarı kalkıp inen petrol kuyularının kulelerini seyreder. Ama petrolün nereye gittiğini bilmez. Arasıra sömürgeci askerlerle karşılaştığında dayağı da, küfürü de tanır. **Rizgar** yoldaşın sömürgecilerle tanışması böyle olur, çocukluk yıllarına dayanır. **Rizgar** yoldaş, bu zorlu yaşam içinde gözüne batan bir demir parçası nedeniyle bir gözünü yitirir.

Rizgar yoldaş, 12 yaşına basar basmaz kendisi gibi dağları mesken tutan PKK savaşçılarıyla tanışır. Meselenin bilincinde olmasa da, kendisinden büyük ağabeylerinden Kürt, Kürdistan sözcüklerini öğrenir. Gerillalara yemek ve su getirir. Eğri şarjörlü kalaşnikovlarla işte bu zamanda tanışır, onları okşar, sever.

Diğer yandan ailesinin geçim zorlukları devam etmektedir. Buna katkıda bulunmak için kısa bir süre de olsa Türkiye metropollerine gidip en tortu işlerde çalışır. Girişken, çevik, haksızlığa asla boyun eğmeyen, sürekli karşı çıkan, kavgacı bir kişiliği vardır. İlkokulu köyde dördüncü sınıfa kadar okur ve bir daha okula gitmez.

Daha sonraki yıllarda yaşamına bir de Avrupa girer. Almanya'ya gelişini aile üyeleri şöyle anlatmaktadırlar: *"Ekonomik durumumuz çok kötüydü. Buna düşman baskıları ve operasyonları da eklenince dayanamaz olduk. Aşiret kavgaları da durmak bilmiyordu. Yaşamımız zehir edildi. Avrupa'ya çıkmaktan başka yol bulamadık."*

Rizgar yoldaş da, TC'ye askerlik yapmayacağını söyleyerek 1986 yılı başlarında Almanya'ya geldi. Almanya'ya geldiği ilk günle birlikte, PKK taraftarı olan ailesinin desteğiyle mücadeleye katıldı. Zaten çocukluk yıllarından gerillayı tanıyordu. Avrupa'daki kitle eylemlerine katıldı. Gücü oranında ulusal kurtuluş mücadelemizin propagandasını yaptı. Mücadeleye maddi destek sunmaktan gazete dağıtımına kadar; afiş asma, bildiri dağıtma vb. faaliyetler de dahil çeşitli faaliyetlere katıldı. Ama O bunlarla yetinmeyecek kadar mücadele ruhuyla doluydu. Kürdistan'daki silahlı mücadeleye tam katılım en büyük arzusuydu.

Rizgar yoldaş, isteği üzerine 1987 başlarında 3 aylık merkezi eğitime alınır. Eğitim ardından tamamıyla profesyonel çalışmalar içine girer. Eğitim süreci boyunca fedakarlığı, çalışkanlığıyla, sürekli okuma, eğitme arzusuyla kısa zamanda kendisini geliştirerek örnek gösterilecek bir konuma ulaşır. Eğitim ardından profesyonel çalışmalar içine girer. Fakat **Rizgar** yoldaş için, artık Avrupa'da daha fazla kalmak olanaksız hale gelir. Partiye sunduğu bir raporunda ülkedeki silahlı mücadele içinde fiili olarak yer alma arzusunu ısrarla vurgular ve bir an önce ülkeye gitmeyi talep eder. Bir çoklarının Avrupa'yı kendileri için kurtuluş alanı olarak gördükleri, şebekeler yoluyla ülkeden insanların kaçırılıp Avrupa'ya getirildiği bir dönemde O, *"Baksana yoldaş, insanlarımız nasıl oluyor da dünyanın cenneti olan ülkemizden kaçıyorlar?"* diye sorup ardından şunu ekliyordu: *"İnsanlarımız bilinçsizdir. Kaynağa dönüşü biz gençler gerçekleştirmeliyiz. Partimiz PKK'nin sayesinde bunu mutlaka başaracağız."* Ailesine de, *"Beni Avrupa'ya niye getirdiniz"* diye tepki gösteriyordu.

Foto: Berxwedan

Partinin bu isteğini kabul edip de kendisine, *"Rizgar yoldaş hazırlan, gidiyorsun"* dendiği gün, adeta dünyalar O'nun oldu. **Rizgar** yoldaşın o günkü ruh halini yazıyla anlatabilmek mümkün değil. 1987'nin 1 Mayıs'ında **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne giderken, büyük bir çoşkuyla, *"Ben 1 Mayıs Bayramımı Ulusal Önderimizi görerek kutlayacağım. İşte benim için en büyük bayram budur"* diyordu. Bu, halkımızın gerçek önderine duyulan büyük özlemin, ama aynı zamanda ona kavuşmanın ve güvenin ifadesiydi. Ailesine ise, *"Size haber vermeden gidiyorum, hakkınızı helal edin. Eğer şehit düşersem, sakın arkamdan ağlamayın. Tam tersine üç defa zılgıt atın"* diyerek bağımsızlık ve özgürlük için savaşmanın bir halkın kurtuluşu için taşıdığı anlamı dile getiriyor, ailesinin de bunu böyle algılaması ve gereklerini yerine getirmesini istiyordu.

Rizgar yoldaş 1987 1 Mayıs'ından 1988 ortalarına kadar **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'nde siyasi ve askeri eğitim gördü. Oldukça coşkulu, canlı, gelişmeye açık, yaşına rağmen bir hayli olgun yapısıyla arkadaş yapısı içinde adeta bir çekim merkezi gibiydi. Partinin sunduğu eğitim olanaklarından çok iyi bir şekilde yararlandı. Ardından Garzan Eyaleti planlamasına katıldı. Ülkeye, silahlı mücadeleye yönelmenin, düşmanla en amansız hesaplaşma içine girmenin son hazırlıklarıydı artık. Ama **Rizgar** yoldaşı daha önceden tanıyanlar, Akademi ortamında tanıyamıyor, bambaşka bir **Rizgar** buluyorlardı karşılarında. Çünkü, eski **Rizgar** gitmiş, yerine yenisi gelmişti. Bu, aynı zamanda PKK'nin Kürt insanını nasıl dönüşüme uğratacağı, nasıl kendi gerçek ulusal ve sınıfsal kimliğini kazandıracağının da bir göstergesiydi. Partinin yarattığı yeni **Rizgar**, ders aralarında diğer arkadaşları başına toplar, devrimin sorunlarını, ne yapılması gerektiğini konuşur, tartışır, tüm arkadaşlarla ilgilenir, yardıma ihtiyacı olanın yardımına koşardı. Askeri konularda da yetkinleşmiş, dikkat ve duyarlılığı gelişmişti.

Eyalet planlamaları ardından sıra ülkeye gitmeye gelmişti. Kendisinin de içinde yer aldığı Garzan Grubu'yla birlikte Akademi'den ayrılacakları gün resmi tören düzenlendi. Verilen sözleri kalaşnikovların dağlarda yankılanan sesi karşıladı. **Rizgar** yoldaşın da içinde bulunduğu tüm Garzan Grubu'nun gözleri çakmak çakmak yanıyordu. Ülkeye yolculuk, kaynağa tüm varlığıyla dönüş başlamıştı artık.

Rizgar yoldaş, ülke topraklarına ayak basar basmaz Raman Dağları'na döndü. Bir zamanların küçük Bekir'inin petrol kuleleri durmak bilmeksizin çalışıyordu hala. Ama şimdi kimin için çalıştığı sır değildi **Rizgar** yoldaşa. Raman Dağları, bağrında büyüttüğü küçük çoban Bekir'in kendisini ve tüm Kürdistan'ı sömürgecilerden kurtarmak için gerilla **Rizgar** olarak dönüşüne tanık oldu. Bu kavuşmanın coşku ve soyluluğunu birlikte yaşadılar doyasıya.

Ülkeye girdikten sonra sömürgecilere karşı girdiği eylemlerden dolayı kısa süre içinde özellikle Batman, Şikeftan ve çevresindeki karakolların, daha çok üst rütbeli subayların korkulu rüyası haline geldi.

Bu durum Türk basınına da yansıdı. Gazeteler, *"Bölücü, terörist Rizgar topraklarımıza girdi, Batman petrol rafinerisini bombalayacak"* diye manşetler atıyordu.

Rizgar yoldaş sadece Garzan Eyaleti'nde değil, Botan'da da faaliyet yürüttü. 6 Mayıs 1990 günü sömürgeci Türk ordu birlikleriyle Eruh alanında girdiği bir çatışmada kahramanca direnerek iki yoldaşıyla birlikte şehit düştü. **Rizgar** yoldaş, ilk çatışma anında ağır yaralanmış olmasına rağmen, devrimci sorumluluk duygusunu, Partiye bağlılığı ve Parti değerlerini koruma ilkesini bir an olsun aklından çıkarmadan yanında bulunan arkadaşlarına, 30 milyon TL tutarındaki Parti parasını vererek, *"Yoldaşlar, alın bu paraları, Partinin malıdır. Mutlaka Partiye ulaşmalıdır. Bu silahımı da alın ve beni bırakıp gidin. Yaram çok ağır, kurtulmam mümkün değil"* diyerek devrimciliğin en temel ilkelerini ölümle burun buruna iken bile elden bırakmayacak kadar yetkin bir devrimciydi. Yoldaşları, O'nun bu sözlerine rağmen düşmana bırakmayarak çatışma alanının dışına çıkarırlarken yolda yoldaşlarının omuzlarında şehit düştü. **Rizgar** yoldaşın şehit düştüğüne düşman bile inanamadı. Batman yakınlarındaki bir karakol başçavuşu, *"Hayır, hayır bu diğer Rizgar'ın* **(Ahmet Ergin)** *intikamını almadan ölmez"* diyebiliyordu. Çünkü **Rizgar** yoldaş, sömürgeci-faşist düşmana karşı Partinin, halkın ve şehitlerin keskin bir intikam kılıcı olduğunu kanıtlamıştı.

Rizgar yoldaş, her yayın dağıtımında, yürüyüş ve mitinglerde aramızda, bizimle, **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ndeki diploma törenlerinde... aramızda yaşıyor.

Sana söz veriyoruz **Rizgar** yoldaş, dalgalandırdığın bayrak daha da yükselecek, uğruna şehit düştüğün Kürdistan adım adım özgürleştirilecek, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin zaferi mutlaka yaratılacak. Bu yolda, senin ve diğer tüm şehit yoldaşların komutası altında Partimiz PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK ve Ulusal Önderimiz APO'nun ışıklı yolunda yürüyeceğimize söz veriyoruz.

- Direniş şehitlerimizin anıları bağımsız Kürdistan'ı yaratmanın teminatıdır!

Amele

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN
NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln
Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Gerilla eylemleri

Midyad

İlçe merkezinde azılı bir ajan ölümle cezalandırıldı

Kerboran (Berxwedan): 2 Şubat günü saat 15.00 sularında **Haci Sebriyê Cumo (Sabri Aslan)** adlı ajan, ARGK gerillaları tarafından kurşuna dizilerek ölümle cezalandırıldı. Bu hainin vücuduna en az 20 mermi isabet etti.

Sabri Aslan, Midyad alanının en büyük ajanı kabul ediliyordu, alanda da sömürgeci güçlerin en büyük dayanaklarından biriydi. Bu nedenle birkaç defa vurulmak istenmişti. Ajan, ilçe merkezinde sömürgeci askeri güçlerin koruması altında kalıyor, evinin içinde yaptığı beton bir sığınakta uyuyordu.

Aynı zamanda Dekşurî ağalarından da olan Sabri Aslan, Midyad ve Kerboran (Dargeçit) alanlarında koruculuğu geliştirmek isteyenlerin başında geliyordu. 1987 yılında Kerboran alanında ARGK'nin yaptığı bir baskın eylemi nedeniyle alana gelen Turgut Özal'ı arabasıyla olayın olduğu Gundikê Pirto köyüne yine bu ajan götürmüştü. 1990 yılı içinde Kerboran ilçe merkezinde esnaf ve halk boykot eylemi yapınca, Sabri Aslan, Dekşurî aşiretinden olan esnafı tehdit ederek, çoğunun eyleme katılmamasına yolaçmıştı.

Bu açıdan ARGK'nin gerçekleştirdiği intikam eylemi, alanda Türk sömürgecilerine büyük bir darbe oldu. Olaydan sonra, polisler on kadar yurtseveri gözaltına aldılar.

ERNK Nisêbîn Yerel Temsilciliği'nin 15 Ocak 1991 günü halka dağıttığı ve gazetemize geç ulaşan bildiriyi kısaltarak veriyoruz:

Yurtsever Kürdistan halkı!

Son günlerde Kürt halkının ulusal birlik ve beraberlik içinde hareket etmesi ve PKK'nin öncülüğü altında daha fazla birleşmesi, TC'yi iyice korkutmuş ve konuyu TC'nin ilgilendiği temel konu haline getirmiştir. Bu nedenle halklar savaş istemezken, faşist Türk devleti savaşın çıkması için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

Bölgemize TC'nin en ağır silahları yerleştirilmiştir, zehirli gazlar depolanmıştır. Türk vatandaşları bölgeden uzaklaştırılmıştır. Diyarbakır, Batman, Muş ve Van askeri havaalanları savaş uçakları ve kimyasal silahlarla doldurularak, halkımız canlı siper haline getirilmiştir.

Savaşta TC'nin saldırmayı planladığı hedefler şunlardır:

1– Kürt halkının askeri kamplarına saldırmak,

2– Kürt köylüleri katletme, erzak ve hayvanlarına elkoyma ve sularını zehirleme,

3– Ulusal mücadelemizin ileri boyutlarda olduğu şehirlerimize zehirli gaz bombaları atma ve gerektiğinde bunu Saddam'ın boynuna atma,

4– Yurtsever-demokrat aydınlarımızı hemen toplayıp hücrelere doldurma ve imhaya tabi tutma,

5– Saddam askerlerinin Kuveyt'te yaptığı gibi dükkan ve evlerimizdeki erzak, para, altın gibi kıymetli tüm eşyaları talan etme,

6– Halkımızı camilere toplayıp sahte tarikatçılar vasıtasıyla kahramanca çarpışan gerillaları kötülemek ve yurtsever imamları katletmek,

7– Gençliğimizin toplu bulunduğu ve birliğini oluşturabildiği okul ve üniversiteleri kapatmak, devrimci gençleri toparlayıp katletmek,

8– Bölgemize giriş–çıkışı yasaklayarak, ülkemizin diğer bölgeleri ve dış dünyadan izole etme vb.

Önlemlerimiz;

1– Tüm halk olarak çelişkilerimizi bir yana bırakıp dost olmalı, birlik ve beraberlik içinde hareket etmeliyiz.

2– Azgın TC ve yöneticilerinin halka düşmanlığı ve planları konusunda, herkesi duyarlı kılmalıyız.

3– Elimizde saklı tutuğumuz sopadan bıçağa kadar ne tür silahlarımız varsa, kendimizi korumak ve gerektiğinde düşmana vurmak için hazır hale getirmeliyiz.

4– Zehirli silahlara karşı yiyeceklerimizi havanın girmeyeceği yerlere saklamalı, bunları düşmana yedirmemeliyiz.

5– Sığınak yapmalıyız, bir tehlike durumunda ıslak bezlerle ağzımızı kapatmalı, evlerimizin pencere ve deliklerini kapatmalıyız.

6– Polis ve timleri mahallelerimize sokmamalıyız, kendi yöntemlerimizle ve gerektiğinde ailelerini yakalamalıyız.

7– En önemlisi ulusal kurtuluş öncümüz PKK'nin saflarına koşmalıyız. Partiyle ve tanıdığımız yurtseverlerle ilişkiye geçip savaş cephemizi genişletmeliyiz.

8– Partimiz PKK'ye ekonomik yardıma koşmalıyız, elbise, ayakkabı, silah, para vb. yardımları onlara ulaştırmalıyız.

9– Hiçbir şekilde TC devletinden merhamet beklememeliyiz. Savaşarak güzel-zengin ülkemizi, Kürdistan'ı kurmalıyız. Biz Kürt halkının bundan başka seçeneği kalmamıştır.

10– Kürt aydın ve demokratlarının halklarına öncülük etmeleri ve partiyle dayanışmaya girmelerini sağlamalıyız.

11– Düşmanın baskı ve zulmüne rağmen ülkemizi terketmemeliyiz, toprağımıza sıkı bağlanmalı ve bunun için de gerektiğinde şehit olmasını bilmeliyiz.

Zengin fakir demeden yurtseverler olarak hepimiz partiyle ilişkiye geçmeli, çıkacak bir bölgesel savaştan onu devrimci dönüşüme uğratarak halkımız adına yararlanma çabası içine girmemiz gerekmektedir. İlk etapta bize bomba atıp bizi inciltebilir ve bununla direniş istemimizi kırmayı hedefleyebilirler. Ama sonradan elimizden kurtulamazlar. Birlik ve beraberliğimiz, ulusal bilincimiz güçlü çıkarsa onları Kürdistan'da boğarız. Sömürgeci barbarlardan 3–4 bin yıllık işkence ve vahşetlerinin hesabını sorma zamanı gelmiştir. Kürdistan'ı onlara mezar edeceğiz. Dünyanın tüm özgür halkları gibi biz de özgür olmak istiyorsak, zenginliğimize sahip olmak istiyorsak, buna ancak yiğitçe savaşarak ulaşabiliriz.

– Her türlü sömürgeci-emperyalist entrikaya karşı PKK, ERNK ve ARGK saflarında birleşelim!

– Yaşasın Başkan APO!

– Yaşasın devrimci halk direniş komiteleri!

– Her tişt ji bo Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan!

Wan

Şehir merkezinde ajanlık yapan bir müteahitin arabası yakıldı, ERNK ve ARGK bildirileri dağıtıldı

Wan (Berxwedan): 1 Şubat günü şehir merkezinde ERNK Bölge Komitesine bağlı yurtseverler, Celal Yalvaç adlı ajanlık yapan bir müteahitin arabasını uyarı amacıyla yaktılar. Ayrıca Ocak sonu ve Şubat ayının ilk yarısında iki defa kitlelere bildiri dağıtıldı.

Çel

İki ayrı ARGK pususunda 4 asker öldürüldü, 2'si başçavuş çok sayıda asker de yaralandı

Çolamerg (Berxwedan): Çel (Çukurca) ilçesinin kırsal kesiminde Serê Çaliya mıntıkasında ARGK gerillalarının bir düşman birliğine kurdukları pusu sonucu 4 düşman askeri öldürüldü, 2 başçavuş yaralandı, iki başçavuş da gerillaların eline sağ olarak geçti. 24 Ocak günü gerçekleştirilen bu pusu eylemini ve kayıplarını Türk sömürgecileri gizledi.

İlçenin Kadîşê mıntıkasında gerçekleştirilen ikinci pusu eyleminde ise çok sayıda düşman askeri yaralandı. Bunlardan ölen olup olmadığı öğrenilemedi.

Sêrt - Bismil

Sêrt ve Bismil'de biri bayan iki ARGK savaşçısı şehit düştü

Foto: Berxwedan

Sêrt-Bismil (Berxwedan): 4-5 Şubat gecesi, saat 01.30 sularında Sêrt'in Çakmak mahallesinde sömürgeci güçlerin bir eve yaptıkları baskın sonucu meydana gelen çarpışmada bir bayan ARGK savaşçısı şehit düştü.

Muhabirimiz ve şehirden çeşitli kaynaklardan aldığımız bilgilere göre olay şöyle meydana geldi: Polis ve özel tim elemanlarından oluşan büyük bir düşman gücü, muhtemelen bir ihbar sonucu olacak, Kurtalan yolu üzerinde, Evren ilkokulunun yanında bulunan Derxalîpli (Bostancık köyü) bir yurtseverin iki katlı evine baskın düzenlemek istediler. Ev, sömürgeci askeri tugayın hemen yanında olduğundan, askerler de roketlerle baskına katıldılar.

Evin içinde bulunan ve muhtemelen tek başına olan bayan ARGK gerillasının direnişi nedeniyle sömürgeciler iki saate kadar eve giremediler. Bu arada bayan devrimcinin üzerinde bulunan iki el bombasını asker ve polislere doğru fırlattığı, ancak bunların patlamadığı belirtildi. Daha sonra ARGK savaşçısı elinde kalan tabanca ile direnişini sürdürdü, bu ateş sonunda iki polisin vurulduğu tespit edildi, polislerden birinin kafasını mermi sıyırdı, ikinci poliste bacağından yaralandı. Bazı yurtseverler, bir polisin öldüğünü belirttiyseler de, bu haber kesinleştirilemedi.

ARGK savaşçısı, roketlerle yıkıntıya dönen evin içinde iki saat direnişini sürdürdü, son mermisini kendisine karşı kullanarak, düşmanın eline sağ ya da yaralı geçmedi. Olay yerine gelen Sêrt Savcısı, bayan devrimciyi bekaret kontrolü için doktora muayeneye gönderdi. Doktorun kızlık raporu vermesi üzerine, hastane personeli ile faşist savcı arasında gergin bir tartışma çıktı. Sömürgeci savcının uygulaması halkta da büyük tepki yarattı.

Bayan devrimcinin şahadeti halkta büyük üzüntü yaratırken, gösterdiği direniş, düşmanın eline sağ geçme yerine ölümü tercih etmesi ve bir tabancayla iki polisi vurması halk nezdinde bir anda onu kutsallık derecesine yükseltti. Şehit bayan devrimcinin cenazesi 5 Şubat günü belediye tarafından kaldırıldı. Kesin olmamakla birlikte şehit savaşçının **"Sultan"** kod adını kullandığı, asıl adının **"Yıldız"**, doğum yerinin Gerçüş olduğu ve ailesinin de Nisêbîn'de oturduğu bildirildi.

5 Şubat'ta da Bismil'de **Servet YILMAZ** adlı bir ARGK savaşçısı şehit düştü. Aldığımız bilgilere göre, iki ARGK savaşçısı ya bir görev gereği, ya da yolların yoğun sisten dolayı şaşırarak Bismil'in Dicle nehri kenarındaki Xanofere köyüne gittiler. Bismil ilçesinde en fazla ve azgın korucuya sahip olan bu köy çeteleri gelenlerin gerilla olduğunu anlayınca ateşe başladılar. Bu ateş sonunda **Servet YILMAZ** adlı savaşçı şehit düşerken, ikinci savaşçı ise yara almadan korucuların ateş çemberinin dışına çıkmayı başardı.

Şehit savaşçının ailesi Antalya'da oturmaktaydı. Öğrendiğimize göre şehit savaşçının amcası Amed İHD şubesine başvurarak cenazeyi almak için yardımcı olmalarını istedi.

Cizîra Botan

İki yurtsever sömürgeci güçlerin pususu sonucu şehit düştü

Cizîra Botan-Nisêbîn (Berxwedan): 3 Şubat gecesi Cizîra Botan ilçesinin Güney Kürdistan sınırına yakın Tildarê ve Bazîftê köyleri arasında sömürgeci güçlerin pususuna düşen geçiş halindeki **Nusrettin IŞIN** ve **Ah-**

met BİLGE adındaki yurtseverler şehit düştüler. İki yurtseverin cenazesi gömülmek üzere Cizîra Botan belediyesine teslim edildi, ancak ailelerinin gelip diretmesi sonucu cesetler teslim edildi. Nusrettin IŞIN'ın cenazesi, ailesinin oturduğu Nisêbîn'e gömüldü, Ahmet BİLGE'nin de Hezex (İdil)'e.

Şehit iki yurtsever de ERNK'-nin aktif çalışanları durumundaydılar, alanı iyi tanımalarından dolayı ARGK gerillalarına yardımcı oluyorlardı. İki yurtseverin şahadeti çevrede üzüntü yarattı.

Çewlik

Şehit savaşçı Aydın KAYA'nın cenazesi büyük bir törenle kaldırıldı

Çewlik (Berxwedan): 1 Ocak 1991'da Erzirom'un Gogsî (Karayazı) ilçesi, Reşo köyü, Gültepe mezrasındaki çarpışmada şehit düşen iki ARGK savaşçısından **Aydın KAYA (Diyadîn)**'nın cenazesi, doğum yeri olan Çewlik'e bağlı Çilkanî (Yeniköy) köyünde büyük bir kitlenin katılımıyla törenle kaldırıldı. 31 Ocak günü kaldırılan cenazeye 2000 kadar yurtsever eşlik etti.

1 Şubat cuma günü de bu defa camide kitlesel bir anma toplantısı yapıldı. Bu toplantıda konuşan köy imamı, Aydın'ın kutsal bir yolda şehit düştüğünü, arkasından ağlamanın faydasız olduğunu, bu şekilde sarfedilecek enerjinin dağda savaşanlara destek olarak verilmesi gerektiğini ve şehitlere bağlı olmanın da ancak bu şekilde mümkün olacağını söyledi.

Erivan - Ermenistan

Tanınmış Kürt şair ve yazarı Profesör Sait İbo katledildi

Berxwedan Merkez Bürosu- Erivan Tıp Enstitüsü yöneticisi, tanınmış Kürt şair ve yazarı **Prof. Sait İbo**, 18 Ocak günü Ermenistan'ın başkenti Erivan'daki işyerinde uğradığı bir saldırı sonucu kafasına kurşun sıkılarak katledildi.

Cinayeti kimin işlediği ortaya çıkmadı. Erivan'daki bazı Kürt çevreleri bağnaz Ermeni milliyetçilerinin cinayeti işlemiş olabileceklerinden kuşkulanıyorlar, ancak Ermeni hükümet kaynakları, cinayeti kimin işlemiş olabileceği konusunda henüz bir açıklama yapmış değil.

Daha önce de masum bir Kürt yurtseveri, Ermeni-Azeri çatışmalarının yoğunlaştığı bir dönemde Ermeni bağnaz milliyetçileri tarafından katledilmişti.

3.5 milyon nüfuslu Ermenistan'da 150 bin kadar Kürt bulunuyor. Kürtler Kuzey Kürdistan sınırına yakın verimli kırsal alanda ve başkent Erivan'da yoğunlaşmış durumda. Tarım ve hayvancılıkla uğraşan Kürtlerin durumu iyi sayılıyor. Şehirdeki Kürtler de entellektüel alanda ilerlemiş sayılırlar. Erivan'da kültürel konularda Kürtçe yayın yapan bir radyoevi de var.

Ancak Ermeni-Azeri çatışmaları başladıktan sonra Kürtlere yönelik tehlike de artmaya başladı. Deprem, Karabağ'dan olan göç ve ekonomik darboğaz Ermenistan'da hem bunalım yarattı, hem de şoven milliyetçi çevreleri palazlandırdı.

Erzincan DGM'de görülen Kars davası

Sömürgeci faşist TC devletinin Ekim 1990'da, Kürdistan ve Türkiye metrepollerinde Kürt halkına ve onun öncü gücü PKK'-ye yönelik başlattığı tutuklama kampanyası sonucu, Kars ve çevresinde de onlarca Kürt insanını ve yurtseveri tutuklayarak Erzincan DGM (Devlet Güvenlik Mahkemesi)'ne sevketti.

25 Aralık 1990 tarihinde Erzincan DGM'de görülen Kars davasında, tutukluların mahkeme günü göstermiş oldukları kararlı tutum, ortak tavır ve savunmaları faşist mahkeme heyetini zor durumda bıraktı. Özellikle Kars polisinin senaryosu ilk etapta yakalayıp işkence ve tehditler sonucu itiraf ve isim vermeye zorladıkları dört unsurun zoraki itirafları ve açıklamalarından medet uman faşist savcıların tutukluları yargılamaya çalışmaları boşa çıkıyor. Çünkü tutuklulara ilişkin ellerinde isimlerin verilmesi dışında hiç bir delil yoktur.

Bundan dolayı da, polisin keyfi (ki Kars davasında daha önce tahliye olan bir yurtsevere polis açıkça şunu söylüyor; bizim yapacağımız başka birşey yoktu, canımız sıkıldı biz de sizleri tutukladık) düzmece ve senaryosu sonucu tutuklayıp itirafa zorladıkları dört unsuru, mahkeme heyeti de yeniden itirafa zorluyor. Savcı yürütülen dava esnasında açık faşist yüzünü göstererek bu dört unsura şöyle sesleniyor: *"Evladım, biliyorsunuz devletin sizin (itirafçılar) için çıkarmış olduğu pişmanlık yasası vardır. Bundan yararlanın, sizi serbest bırakacağız"*. Halkımız ve onun öncü güçleri tarafından onay görmeyen bu faşist yasayı, savcı papağan misali ve yalvarırcasına birkaç kez tekrarlayarak polis tarafından itirafa zorlanan dört unsurun şahsında onaylatmak, tutuklu bulunan diğer unsurlar hakkında yeterli delil olmadığından, tutuklulara karşı da bir koz olarak kullanmak istiyor. Bu dört şalus savcının sürekli tekrarına rağmen her seferinde "polis bize işkence ve baskı yaparak tanıdıklarımızın isimlerini söylemeye zorladı. Biz de bu insanları tanıyorduk ve isimlerini söyledik. Bundan dolayı da, birşey yapmamışız ki pişmanlık duyalım, itiraf ettiğimiz isimler işkence sonucu ve polisin düzmecesidir" dediler. Her dört unsurda aynı şeyleri söyleyip ortak tavır takınınca, sonuçta mahkeme bu davada, bu dört unsurla birlikte 11 tutukluyu tahliye ederken, 7 tutukludan Şemiştan Bayrabey, Mehmet Altun, Latif Şahmerdan, Alaattin Mengüloğlu, Musa Çakmak, Ayhan Aksözek ve Cafer Darıcı) mahkemesini 24 Ocak 1991 tarihine ertelendi.

Remzi Xoca / 29.12.1990

YİĞİT KÜRDİSTAN HALKINA

Son yılların en ciddi tarihi süreci, başta Ortadoğu olmak üzere, ülkemiz Kürdistan'da da yaşanmakta olup, dünyanın ezilen sömürge halklarıyla, emperyalist güçlerin kıyasıya bir savaşı "Körfez krizi" biçiminde maskelenmeye çalışılmaktadır.

Genelde, emperyalist güçlerin bir harekatı gibi gözükse de, Kuzey-Güney çatışmasının çeşitli biçimlerde patlak vermesini ifade eden bu kriz, özelde bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi hareketinin gün geçtikçe yeni mevziler kazanarak güçlenmesi olayıdır. Bundan dolayı, dünyanın emperyalist güçleri, yaşadıkları çıkmazlardan kurtulmak için, bu yoğun çatışma ve çelişkilerine çözüm aramaktadırlar.

Bugün, bütün çelişkilerin ve çatışmaların odağı durumunda olan ve son derece bilinçli olarak gözardı edilmeye çalışılan sömürge, yeni-sömürge halkların mücadelesinin kazandığı boyutlar, yakın geleceğe damgasını vuracağından ve dünyanın siyasal-coğrafi haritalarını değiştireceğinden, bütün güçler bunun önüne geçmek için saldırmakta ve içinden çıkamadıkları krizlerine çözümü de, bölgesel savaşlarda ve mazlum halkların ezilmesinde bulmaktadırlar. Bunun en açık örneği Ortadoğu'da, mazlum Kürdistan, Filistin, Arap ve Türkiye halklarının acımasızca ezilmesinde görülmekte olup, yakın geleceğin en güçlü odak noktalarından biri konumunda bulunan Kürdistan ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ise, savaş alanı olarak ele alınmakta, halk toprak ve tarih olarak yokedilmek istenmektedir.

Yakından tanık olduğumuz gibi, özellikle Körfez meselesinde ciddi gelişmeler yaşanmakta, başta ABD olmak üzere, tüm emperyalist güçler ve Türk devleti, saldırı planlarını adım adım hayata geçirmektedirler. Bu planlar, bugün Irak'ın Kuveyt'e saldırmasından dolayı ortaya çıkan gelişmeler olmayıp, (Bu, işin görünürdeki yanıdır) uzun yıllardır planlanan ABD emperyalizminin ve kuklalarının Ortadoğu politikalarının bir sonucudur. Bunda Amerika ya da Saddam'a haklı-haksız olarak yaklaşmak, yapılabilecek en büyük hata olup, böylesi bir yaklaşımın içine girmek, emperyalist politikalarının uzantısı haline gelmektir. Çünkü, mesele ne Saddam'ın Kuveyt'e girmesidir, ne Birleşmiş Milletler'in "Kuveyt halkını koruma" olayıdır, ne de halkların kanlı katili olan Amerikan emperyalizminin bölge çıkarlarını koruma olayıdır.

Olay; hem emperyalizm hem de sosyalist ülkeler açısından önem taşıyan, yakın geleceğe damgasını vuracak olan halkların özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi hareketinin Ortadoğu'dan alevlendirilmesi, bunu da özellikle Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin muazzam gelişim katetmesi, hem dünyada, hem bölgede halkların ve işçi sınıfının demokrasi hareketini gün be gün yükseltmesidir. Bundan dolayı, yakın geleceğe hakim olmak için Ortadoğu politikasını gündeme sokmakta, en zayıf halka olan Ortadoğu ise, emperyalizmin lehine elde tutulmak istenmektedir.

Yapılan senaryolar, hangi tarzda sahneye konursa konsun, amaç: insanlığın katledilmesi, halkların kanlı katili ABD ve Avrupa emperyalizminin, faşist Türk devletinin ve kukla Arap gericiliğinin hakimiyeti altında tutulmasıdır.

Bundan hareketle, olaya Saddam-ABD çatışması ya da Saddam Birleşmiş Milletler askeri güçlerinin çatışması olarak bakmamak gerekiyor. Çünkü, bunlar nasıl Birleşmiş Milletler ki, dünyada, Ortadoğu'da, Kürdistan'da yaşanılan katliamları görmemekte, işine geldiğinde ortaya atılmaktadır. Bunlar, halkımız tarafından artık kabul edilmeyecek olan insanlık dışı politikalar ve uygulamalar olmaktadır. Bundan dolayı yakın tarihte Körfez savaşı (ki çıkacak) çıksa da, bu; bizim açımızdan bir anlam ifade etmeyecek, ama iyi değerlendirilebilirse, kazanacağımız muazzam gelişmeleri de beraberinde getirmektedir.

Süreç, son derece tarihi, bizim açımızdan muazzam bir imkanın yakalanması demektir. Bu, topyekün bir savaş içine girersek, bağımsız, özgür bir Kürdistan yaratılması olayını gerçekleştirmektir. O zaman, böylesi bir savaş durumunda yapacağımız görevler, takınacağımız tavırlar ve hazırlıklar vardır. Bunlar;

1- Herşeyden önce, emperyalist, faşist Türk devletinin, halkımızı yıldırmak, kaçırtmak için yaptığı alçakça propagandalarına, güç gösterilerine inanmamak, boşa çıkarmak,

2- Meydana gelebilecek olan savaş halinde, emperyalist güçlerin ve faşist Türk devletinin saldırılarına maruz kalmamak için üslenmelerimize ve korunmaya önem vermek,

3- Bu aşamada, düşmanın yoğun savaş propagandalarından dolayı, halktan bilinçsiz, ürkek bazı kesimler yerinden, yurdundan koparak "göç" etmekte, bu şekilde bilmeyerek de olsa, düşmanın istemini yerine getirmektedir. Ortaya çıkacak olan savaş durumu, yeni bir durum değildir. Biz, zaten savaşı yıllardır yaşamaktayız. Bundan dolayı, göç etmekten ziyade, bu savaşın lehimize çevrilmesi için iyi hazırlanmalı, bu savaşı, faşist Türk devletini yenilgiye uğratacak, tarihin çöplüğüne atacak bir savaşa dönüştürmeliyiz. Ülkemizi, toprağımızı, köyümüzü, ailemizi, gerillalarımızı geride bırakmadan ziyade, silahlanmaya ağırlık vermeli, bıçak-kazma-balta-sopa-orak vb, kesici aletlerle kendimizi silahlandırmalı, imkanlarımız el veriyorsa bunu daha da geliştirmeliyiz. Çünkü, içerisinde yaşadığımız süreç bunu şart kılmaktadır. "En iyi savunma saldırıdır" diyerek, düşman bize daha fazla yönelmeden, biz onu vurmalıyız.

4- Toprağımızı, köyümüzü, ailemizi, düşmanlarımızın nükleer vb. bombalarından korumak istiyorsak, bizleri, kadın ve çocuklarımızı barındıracak binlerce mağaramız, dağımız, yerimiz vardır. Onları oraya çekmeli ya da bulunduğumuz yerde barınaklar yapmalı, ama kesinlikle toprağımızda ölümü kabul etmeli, bize bunu reva gören düşmana topraklarımızı mezar haline getirmeli, gerillalarımızla, ordumuzla birlikte düşmana ölümcül darbeler vurmalıyız. Yaşamın yolu budur, başkası olamaz.

5- "Ne olacak, ne yapacağız" diye beklemek ölümü beklemek demektir. Emperyalizmin, faşist Türk devletinin bizi nasıl öldüreceğinin, topraklarımızdan nasıl çıkaracağının planlarını yaptığı, gün be gün uyguladığı bir süreçte, biz de, insan ve halk olarak nasıl yaşayacağımızı, nasıl toprağımızı, onurumuzu, şerefimizi koruyacağımızın planını yapmalı ve vakit geçirmeden hayata geçirmeliyiz. Bunda geç adım atmak, düşmana bir mevzi kazandırmak demektir.

O halde, hepimiz kafamızı bu doğrultuda çalıştıralım, basit çıkarlar için yaşamak yerine, büyük, onurlu, şerefli çıkarlar için kazanma savaşını verelim.

6- Biz, savaşan, direnen ve kazanma yolunda ilerleyen bir halkız. Bundan dolayı, bizim kölelik zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyimiz yoktur, fakat kazanacağımız Bağımsız Özgür ve Demokratik bir Kürdistan vardır. Buna ulaşmak da, göç etmekle, susmak, geri çekilmek, "ne olacak" diye beklemekle değil, düşmanlarımıza karşı silahlanmak, savaşmak, onu her yönden vurmakla mümkündür.

7- Bundan, hareketle, bütün halk güçlerimiz kendilerini savaş kurmayımızın, ordumuzun idaresi altında görmeli, bunun emir-komutalarına göre hareket etmeli, halkımızın her bireyi, kendisini mıntıkasının bir komutanı, bir savaşçısı olarak hazır hale getirmelidir. Kendi askeri, siyasi, sosyal birliklerini oluşturmalı, düşmana her an, her yerde vurabilecek "intikam mangaları" oluşturmalıdır.

Bugün, savaş çıksa da (ki çıkacaktır), çıkmasa da, içinde bulunduğumuz süreç de, herkesin bulunduğu yerden, imkanlarına ve gücüne göre düşmana saldırıya geçmesi, yapılması gereken en doğru harekat tarzıdır. Halkımız, savaş içerisinde olduğunu, bu savaşının da bağımsızlık ve özgürlükten başka bir amaç gütmediğini, bunun için de ne pahasına olursa olsun, faşist Türk devletinin yıkılması için harekete geçmesinin, tek yaşam yolu olduğunu bilmek durumundadır.

ABD emperyalizminin, faşist-sömürgeci Türk devletinin ve emperyalizmin kuklaları gerici-faşist Arap devletlerinin planlarının, savaş çığırtkanlığının tek amacı, gelişen ulusal kurtuluş ve demokrasi mücadelelerini durdurmak, bunun için de Ortadoğu'yu kan gölüne çevirmektir.

O halde, bütün bu güçlerin politikalarına karşı en doğru politika, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin ve Ortadoğu'daki ezilen halkların mücadelelerinin sonuca götürülmesidir. Bunda önderlik rolünde olan halkımızın kendisini bir komutan, önder, bir savaşçı, bir ilerici, demokrat, yurtsever ve özgür insan olarak görerek, kendisi için doğru olanı nerede ve nasıl olursa olsun yerine getirmesi gereklidir.

Kürdistan'ın Özgürlük ve Direniş kaleleri olan dağlarımızda ARGK Gerillaları her zaman halkımızladır, onun özgür geleceği için elde silah savaşmakta ve yaklaşık 15 yıldır görüldüğü gibi TC'yi dize getirmektir.

O zaman takip edilmesi gereken tek yol vardır; canlarını, kanlarını halkımız için toprağa katan şehitlerimizin emirlerini yerine getirmek ve ne pahasına olursa olsun, onların bizlere, halkımıza emanet ettiği bayrağı sonuna kadar götürmek ve "ya Kürdistan ya ölüm" demektir.

- Yaşasın direnen ve savaşan Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi!
- Yaşasın şehitlerimizin yolunda yürüyen "Ya özgürlük ya ölüm" diyerek, Kürdistan'ı düşmana mezar eden ARGK gerillaları!
- Zafer PKK, ERNK, ARGK önderliğinde savaşan yiğit halkımızındır!
- Emperyalist savaşı, Kürdistan'ın bağımsızlığını ve özgürlüğünü getiren savaşa dönüştürmek için ileri!

Mardin Eyaleti ARGK Komutanlığı 14.01.1991

SAVAŞ TEHDİTİ ALTINDA KÜRDİSTAN'DA SON DURUM

AMED

Savaş uçakları ve patriotlardan sonra şimdi de ABD deniz piyadeleri

Şubat ayı başlarında Amed askeri havaalanına 1000 ABD deniz piyadesi geldi. Diğer askeri uzman ve teknisyenlenlerle böylece Amed'teki ABD askerlerinin sayısı şimdiden birkaç bini aştı. Türk ve ABD yetkilileri, deniz piyadelerinin varlığını ve hangi amaçla Amed'te konumlandıklarını gizliyor, ancak bunların bir kara savaşının habercisi olduğundan kuşku duyulmuyor.

Öte yandan TC, Irak'ı provoke etmek için elinden gelen herşeyi yapıyor. Sadece ABD'nin değil, Türk savaş uçakları da Irak'ı bombalamaya gidiyor. Türk askeri yetkilileri, savaş uçaklarının eğitim amacıyla havalandıkları açıklamasını yapıyor. Ancak bir eğitim uçuşunun süresi en fazla 20 dakika. Halbuki yüklü olarak kalkan savaş uçakları en erken bir saat sonra, o da boş olarak geri dönüyorlar. TC'nin inkar etmesine rağmen, bombalamaya İncirlik'ten kalkan ABD'nin B-52 bombardıman uçakları da katılıyor.

Halkın göçü durdu, yerine kaynaşma başladı.

Halk ANAP hükümetinin "dil serbestisi" oyunu ile alay ediyor

Savaşın ilk günlerinde şehirden panikle kaçanların ve uzaklaşanların tümü –zenginler hariç– geri dönmüş durumda. Halk görülür bir şekilde ekonomik açıdan yoksullaşmış. Bunu halkın günlük yaşamının her alanında görmek mümkün. Ellerinde ne varsa satarak ve harcayarak şehirden uzaklaşanlar, dönüşün ardından pişmanlıklarını gizlemiyorlar.

Şehirde yoğun tutuklanmalara rağmen, halkta ve gençlikte büyük bir kaynaşma var. Son bir ay içinde ERNK ve PKK'ye ait bildiriler birkaç defa şehir merkezinde dağıtıldı. Kitlesel gösteri korkusuna karşı her taraf asker, resmi ve sivil polis dolu. Özellikle okullar ve camilerin etrafında alınan güvenlik önlemleri aşırı boyutlarda. Camilerde alınan tedbirler cuma günleri daha da artıyor. Şehrin kalabalık yerindeki merkez camide, polisler cuma namazında içerden videoyla çekim yapıyor. Bu uygulama halktaki tepkiyi gittikçe daha da artırıyor.

Temas kurduğumuz yurtseverlerden, halkın ANAP hükümetinin dil serbestisi oyununu nasıl değerlendirdiğini sorduğumuzda, "Herkes alay ediyor" cevabını aldık.

Savaş, Güney Kürdistanlı sığınmacıların durumunu daha da kötüleştirdi

Amed yakınındaki mülteci kamplarında tutulan Güney Kürdistanlı mülteci peşmergeler ve ailelerinin kamp dışına çıkmaları yasaklandı. Aynı şekilde ticaret yapmaları da yasaklandı. Peşmerge pazarı olarak ad yapan ve halkla temas olanağı yaratan pazar da kapatıldı. Kamp sıkı kuşatma altında olduğundan kampta nelerin olup bittiği bilinemiyor.

Hezex caddeleri askeri araçtan geçilmiyor

Foto: Cumhuriyet

WAN – ÇOLAMERG

Wan' da soğuklar ve açlık çocukları kırıyor

TC savaş uçaklarının Şaxê-Kato ve Çolamerg-Simbil dağını bombalaması halkta büyük tepki yarattı. Halkta egemen kanı, TC savaş uçaklarının, savaşı fırsat bilerek gerilla bölgelerini bombaladığı şeklinde.

Halkın tepkisi üzerine, TC askeri yetkilileri, "Irak'a bombalamaya giden uçakların yükleriyle inişe geçemedikleri, bu nedenle de fazla kalan bombalarını uygun yerlere bıraktıkları" şeklinde açıklama yaptılar.

Aşırı kardan dolayı Çolamerg yönüne olan askeri sevkiyat azalarak devam ediyor.

Halk savaşı, TC ve ABD'yle aynılaştırmış. Halk camilerde toplanıyor. Bu ara tutuklamalarda duraksama olmakla birlikte, yurtseverlere yönelik yoğun takip var. Şehirde ERNK bildirilerinin dağıtılması düşmanı iyice endişelendirdi.

1990 yılı içinde Çolamerg, Şax (Çatak) ve Berwarî (Pervari)'nin boşaltılan köylerinden Wan'a sığınan binlerce köylü barınak, sağlık, yiyecek ve yakacak sorunu nedeniyle ciddi tehlikelerle yüzyüze. Son bir hafta içinde 4 çocuğun zatüre ve açlıktan öldüğü tespit edildi. Aldığımız haberlere göre, İHD Wan şubesi, Şubat ayının ilk on günü içinde muhtaç ailelerden bazılarına kömür dağıttı. Yine İHD'nin girişimleriyle bazı sağlık sorunlarına belli bir müdahale var, ancak bunun yeterli olmadığı ve yeni ölümlerin olabileceği endişesinin hakim olduğu İnsan Hakları Derneği yetkilileri tarafından bildirildi.

Çel civarına atılan bombalar, Çolamerg'te camları kırdı

31 Ocak günü patlayan bombalar, şehir merkezinde deprem sarsıntısı yarattı. Çok sayıda bina ve evin camlarının kırılmasına yolaçtı. Şehirden yurtseverler, Çelê tarafından hergün aynı seslerin geldiğini, fakat bu defaki patlamanın şiddetinden çok daha yakına, yani bombaların Çolamerg ile Çelê arasındaki alana atılmış olabileceğini söylediler.

Bölgede çok sert bir kış var. Kar kalınlığı bir metrenin üzerinde. Yollar sık sık kapanıyor. Bu durum her türlü askeri faaliyeti olumsuz yönde etkiliyor, tabi Irak'a olan havadan bombardıman seferleri hariç.

Ocak ayı içinde şehirde tutuklanan 20 kadar yurtseverden 3'ü hariç diğerleri serbest bırakıldı.

QILABAN

Derahînê mıntıkasına bir savaş uçağı düştü, Türk savaş uçakları Sinath bölgesini bombaladı

İlçede durum öncekinden değişik değil. Sömürgeci ordunun alana ek askeri yığınağı yok. Ancak hemen şunu belirtelim: Qilaban önceden zaten asker doluydu. Hemen hemen her köyde karakol ve bölük düzeyinde düşman birliği bulunmaktadır.

27 Ocak günü Qilaban ile Elkê (Beytüşşebap) arasında yeralan Derahînê (Uzungeçit) köyü yakınlarına, dağlık alana yara almış bir savaş uçağı düştü.

9–10 Şubat gecesi, saat 21.00 sıralarında Güney Kürdistan tarafından gelen bombalama sesleri ilçeden ve tüm köylerinden işitildi. İlçedeki muhabirimiz, evlerin sarsıldığını, her defakinden çok fazla sayıda savaş uçağının Güneye gittiğini, en az 30 savaş uçağı olduğunu, birçok mevzinin yanısıra bu savaş uçaklarının Zaxo'nun yanındaki Çiyayê Spî ve Qilaban'ın hemen sınırındaki Sinath mıntıkasını bombaladıklarını söyledi.

Bu son mıntıkada Irak ordu güçleri yok. Savaş uçakları ARGK'nin güçleri ve kampları bulunabileceği ve dağa sığınanların buraya yığılabileceği kuşkusuyla bölgeyi ve özellikle de dağları bombaladılar.

Qilaban'da düşman gücü boş durmuyor. Sert kış koşullarının yarattığı zorluklardan yararlanarak, halka baskı yapıyor. Koruculuğu daha da geliştirmek istiyor. Öğrendiğimize göre şimdiye kadar silah almamakta direten birçok köye yeniden silah dayatılıyor.

ÊLIH

25 Ocak gösterisi halkın güven ve kararlılığını daha da artırdı

Êlih askeri havaalanında askeri trafik çok yoğun. Havaalanında gerilla savaşına karşı kullanılan 20 ABD savaş helikopteri konuşlandırıldı. Havaalanına gelen ABD askeri uzmanlarının sayısında da olağanüstü bir artış oldu. İki ABD subayı çarşıya inecek oldular, halk onları yuhalayıp, protesto edince ABD'li askerler çarşıya inmesi yasaklandı.

Petrol-İş Sendikası'nın karşı çıkmasına rağmen, halen petrol işçilerinin zorla askeri havaalanında çalıştırılmasına devam ediliyor.

25 Ocak kitle gösterisinde gözaltına alınmış olan 50 kadar yurtseverin tümü bırakıldı. Ancak hemen arkasından yeni tutuklamalar gerçekleştirildi. Burada da camilerin etrafında olağanüstü güvenlik önlemleri var. Öte yandan halktaki anti devletçi duygular doruğa ulaşmış durumda.

Êlih üzerinden sınır bölgesine askeri sevkiyat tüm hızıyla sürüyor. Halk buna ve savaş uçaklarının gürültüsüne alışmış durumda. Yine de endişe etmiyor değil.

Şehir yabancı gazete ve televizyon muhabirleriyle dolu. Aldığımız bilgilere göre, bu muhabirler daha çok halkın ulusal duygu ve tepkilerinin düzeyini öğrenmeye çalışıyorlar.

CIZÎRA BOTAN–GIRGÊ AMO

Göçedenler geri döndü, fakat bu defa ekonomik kıtlıkla mücadele ediyorlar

Cizîra Botan'dan göçenlerin tümе yakını geri dönmüş durumda. Şehirde ticarette belli bir gelişme olmakla birlikte, durum eski canlılığından çok uzak. Halk ekonomik olarak çokşey yitirmiş. Bu, tüm bölgenin ortak özelliği olmuş. Konuşulanlar yıkılan yoksul ekonomilerinden bahsediyor.

Kürt askerler cepheye

Bölgedeki askeri yığılmada göze hemen çarpan önemli bir özellik Kürt askerlerin çokluğu. 2. ve 3. ordudan birlikler alana aktarılınca bu durum ortaya çıktı. Bu yolla muhtemel bir savaş sırasında Kürtlerin öne sürülmesinin planlandığı ortaya çıkmaktadır. Tıpkı 1916'da Sarıkamış cephesinde olduğu gibi. O zaman ordusu kırılan Enver Paşa, "Gerçi ordum kırıldı, ama yenik sayılmayız, çünkü ortalık Kürt cesedi ile dolu" demişti. Özal da böyle düşünüyor olmalı.

Leopard tanklarından sonra şimdi de Alman füze bataryaları ilçenin etrafındaki tepelere yerleştiriliyor.

İlçe hastanesine iki yaralı asker daha kaldırıldı. Bunlardan biri Kürt diğeri Türk. Yaralanmanın nedenleri gizlenmekle birlikte, bunların tartıştığı ve birbirini vurduğu görüşü egemen.

10 Şubat günü de ilçenin Cinevrê köyünde aslen Şax köyünden olan bir köylünün kurşunlanmış cesedi bulundu. Olayın nedenleri ve kimlerin vurduğu henüz anlaşılamadı.

Girgê Amo askeri garnizon gibi

Girgê Amo'dan olan göç şimdi tersine dönmüş durumda. Ancak, geri dönenler şimdi ne yapacaklarını bilemeyecek durumdalar. Çünkü halkın elinde birşey kalmamış, yerel ekonomi tam anlamıyla felç olmuş durumda.

İlçe ve etrafında konumlandırılan Türk askerlerinin kaba sayısını sorduğumuzda, muhabirimiz bu sayının aşağı yukarı 100 bin civarında olduğunu söyledi. Askeri birliklerin Cûdî dağının güney etekleri, dağ ile sınır ara-

sında kalan düzlük alan, Xebûr nehri ve Girgê Amo-Cizîra Botan karayolu boyunca yayıldıklarını, bu birliklerin tankçı, topçu ve komando askerlerinden oluştuğunu, tek tük bazı uzmanlar dışında yabancı asker görmediğini de ekledi konuşmasına muhabirimiz.

Sınırın ötesinde de durum aynı

Sınırın ötesinden alınan pek emin olmayan bilgilere göre, Saddam silahlandırdığı binlerce Kürdü Kuveyt cephesine sürmüş. İyi aldatabilmek için de uşak Kürt yerel liderlerinden üçüne de 'general' rütbesi vermiş. Girgê Amo'nun hemen karşısında Çiyayê Bêxêr'de Irak ordu birlikleri konuşlanmış. Sembolik de olsa Xebûr sınır kapısında bile Irak askerleri var. İlçeden yurtseverler de, kuzeye geçenler görüldüğünde Irak askerlerinin arkalarından ateş ettiğini, bu şekilde vurulanları gördüklerini söylediler.

Ekili tarlalar delik deşik

Köylüler çoktan ekim yapmışlar bile. Girgê Amo ovası hem bölgeyi, hem Şirnex'i, hem de Cizîra Botan'ı besliyor. Köylüler şimdi bu gelirden yoksun kaldılar, çünkü askerler ve tank ile diğer askeri araçlar tarlaları ekin vermez duruma getirmiş. Özellikle açılan yollar ve kazılan mevziler. Köylüler çaresiz, kime başvuracaklarını bilmiyorlar. Bu durum büyük bir kıtlığa da yol açabilir. TC, tazminat ödeyeceğini söylüyorsa da, şimdiye kadar bu yönlü bir uygulama yapılmış değil.

Bölgeye gazetecilerin girmesi yasak

Türk ve yabancı gazeteciler, Girgê Amo bölgesine sokulmuyor. Dicle köprüsü üzerinde yapılan aramalarda gazeteci olduğundan kuşkulanılanlar indiriliyor ve geri çevriliyorlar. Bölgeye uluslararası insan hakları ve mültecilere yardım örgütlerinden temsilciler de gitti. Bunlar halkın durumuyla ilgili bazı somut tespitler. Ancak şimdiye kadar bunlar tarafından da herhangi bir yardım girişimi yapılmış değil.

Türkiyeli bir gazetecinin Kürdistan izlenimleri

Her ne kadar bugün gündemde bir savaştan bahsediliyorsa da, kendi yaşadığım ve gördüğüm 1986 yılında da bölgede bu savaş vardı, başlamıştı, ama tüm Kürdistan'a yayıldığını söyleyemem. İnsanlar o dönemde de "Kürdüm" diyorlardı, fakat hareket geliştikçe halkta bu kendisini açıkça ortaya koymaya başladı. 1988 yılında Kürdistan'da açıkça "Ben Kürdüm" deniyordu.

Körfez'in 1990'daki durumu ve Kürdistan'da yaşananlarla ilgili gördüklerimi dile getirmeye çalışacağım.

Son Kürdistan gezim Şubat 1990'da oldu. Bir sabah Mardin'e bağlı Midyat'a geldik. Otobüsten indim. İlişkiye geçmem gereken insanlarla görüşmek için, saat erken olduğundan yol kenarında bekliyorduk. Biri bana, "kalk, sınıra geldik" dedi. Bu altı yoldaki "kalk", "sınır" sözcüklerinin anlamı asker kontrolüydü. Kimlik kontrolünden geçirilmeden hiç kimse bırakılmıyordu. Tabi üzerimizi aradıktan sonra bizi bıraktılar. Güzergahımızdaki köylerin çoğu boştu. O dönem öğrendiğimiz köy sayısı 900'den fazlaydı. Ama uğradıklarımızdan ve öğrendiklerimizden yalnızca 300 köyün adını kaydedebildik. Tam dört kez aramadan geçtikten sonra Dargeçit'e ulaşabildik.

Bir yurtsever gözaltına alınmıştı. Bu insanın çatışmada öldürüldüğü söylentileri üzerine olayı araştırmaya gittik, SHP'den 5 milletvekili ile birlikte. Meselenin içyüzü şuydu: Gözaltına alınan Sadık Çelebi, işkencede öldürülüp ailesine teslim edilmeden önce "çatışma alanına" götürülüyor, kafasına bir kurşun sıkıldıktan sonra "çatışma alanında vuruldu" süsü verilerek olay örtbas edilmek isteniyordu. Sadık Çelebi'nin eşi Kadriye Çelebi'nin verdiği beş dilekçesinden hiçbirisini de işleme tabi tutmamışlardı. Buna benzer 150 olay vardı. Yalnız birine takılmak istemiyorum. Çalışma arkadaşlarım konuyla ilgili bir kitap yazdılar, önümüzdeki ay çıkacak. Biz Dargeçit (Kerboran) Belediye Başkanı'yla bir toplantı yaptık. Yaşı 11'in üzerinde 700 kişi vardı. Bunlardan ancak 200 kadarı salona girebildi. Bunlarla yaptığımız konuşmalarda, içlerinde en az işkence görenin iki kez gözaltına alındığını, birçoğunun beş sefer gözaltına alındıklarını ve işkencelerden geçirildiklerini öğrendik.

Foto: Milliyet

Bu köyden dağa giden, gerillaya katılan bayanların sayısı 25'ti. Özellikle 1984 yılından bu yana bölgede büyük bir çözülme yaşanıyor. Tabi geliş gidişler denetim altında. Bölgeye izinle girilir, ayrılmadan önce de haber verilir, sonra bölge terkedilir. Kural budur. Karakola gittik. Geldik, gidiyoruz dedik. Bize, *"Size gidin demiyoruz, sizi yolda PKK vurur, ben bir askeri dışarı bırakmam"* dedi karakol komutanı. Saat 10'dan sonra asker dışarı çıkamaz, çünkü hakimiyet gece gerillalardaydı. Köylüler ise, bize *"Gerilla vurmaz, giderseniz sizi asker vurur"* dediler. Biz bu iki şey arasında kaldık. Askerin değil, köylülerin söyledikleri bize daha gerçekçi geliyordu. Çünkü o kadar araştırma ve incelemeden sonra yöredeki durum üzerine bayağı bilgiliydik. Köylülerin sözünü dinleyerek ayrılmadık.

O gece ilginç bir olay daha yaşadık. Köylü bir bayan kırmızı bir elbiseyle yukarı dama çıktı ve bir süre sonra geri inip geldi. Belli bir süre sonra birkaç gerilla geldi. 15 dakika kadar kaldıktan sonra yiyeceklerini alıp ayrıldılar. Bayan onları bir işaretle çağırmıştı. Biz de şu kanıya vardık: Türkiye ve NATO'ya bağlı ülkelerin PKK'yi terörist ilan etme çabaları boştur, başarıya ulaşamazlar. Halk ile gerillanın nasıl içiçe olduğunu gözlerimizle gördük ve tanık olduk.

Kafalarda taşınan "PKK köylere saldırıyor" sorusunun yanıtı kendiliğinden ortaya çıktı. Genelde Botan bölgesinde köyleri boşaltmaya daha çok ağırlık verdikleri açıktı. Amaç, lojistik desteği kesme, bugüne kadar yayılmış olan gerilla hareketinin daha fazla yayılmasını engellemekti. Belli bir istatistik vermek gerekirse; bugüne kadar 1000 köy boşaltılmıştır. Her köy ortalama 50 hane, her haneyi de ortalama 5 nüfus kabul edersek rakam kendiliğinden ortaya çıkar. Bu insanlar şimdi Kürdistan'ın büyük şehirlerinde çadırlarda yaşıyorlar. Yine Dargeçit'i dolaşırken okullar kapalıydı. Okul, asimilasyonun en büyük yuvası. Devletin okullara verdiği önem çok büyük, fakat gerillalar karşısında hiçbir şey yapamadığı için okullar kapalıydı. Botan ve çevresindeki okulların toplam sayısı 3200, açık okul sayısı ise 200'dür. Bu konu ile ilgili Siirt Valisi'yle konuştuk. Bize, *"Okulları açayım da PKK'ye hedef mi göstereyim" dedi.*

Sağlık ocakları, sağlık evleri boştu

"Sağlık sorununuzu nasıl gideriyorsunuz" sorumuz üzerine bir köylü beni kenara çekti. *"O işi gece gerilla yapıyor, gecenin geç saatlerinde gerillaların seyyar sağlık ekibi geliyor ve sağlık sorunlarımızı karşılıyor"* dedi. Aslında buraya kadar anlatılanların hepsi birer seminer konusudur. Örneğin:

–Karakollar gece kapalı, gerillalar dolaşıyor. –Sağlık ocağı yok, gerillanın seyyar sıhhıyesi görevi yürütüyor. –Okullar kapalı.

İşin gerçeği açıkta. TC'nin hiçbir kurumu işlemiyor, yalnız kendi askeriyle kalıyor.

1990 Ağustosuna giriş de sürekli olduğu gibi yine birçok yönüyle işin içyüzünü gizlemeye çalışarak oldu, çünkü bu dönemde yaygın halk ayaklanmaları, serihildanlar vardı. Örneğin, Doğubeyazıt, Dargeçit, Kızıltepe, Batman'da serihildan oldu. Kürt ayaklanması bu denli yüksek bir doza ulaşmıştı. Zaten TC'nin Kuzey-Batı Kürdistan'da bu kadar güçlü bir orduya sahip olmasına rağmen, NATO Çevik Kuvvetleri'ni çağırması, kendi acizliğini açıkça ortaya koymaktadır.

2 Ağustos'ta Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle birlikte katliam, baskı, tutuklamalar da yoğunlaştı. TC, 2 Ağustos'tan başlamak üzere ağır silahları da Kürdistan'a taşıdı. Elbette savaş haberi vardı, ama gerillalar da tedbirliydi. Türk devletinin asıl amacı biraz daha erken ortaya çıktı. Amerika, burjuva basın aracılığıyla savaş esnasında bağımsız veya özerk bir Kürt devletinin oluşabileceğini vurguladı. ABD'nin KYB ile görüşmesi veya Kürdistan'dan sözetmesi-aslında Kürdistan diye bir düşüncesi yoktu–TC'yi savaşa sokmak için bir oyundu. TC, bağımsız Kürdistan korkusuyla Amerika'nın yanında yer alıyor. Milletvekilleri, cumhurbaşkanının söyleriklerinden bağımsız bir Kürdistan'ı engellemek amacında oldukları görülüyor, istekleri aslında Irak'ın bütünlüğünü korumaktır, ama Saddamsız.

Günler ilerlerken savaşın başlamasını fırsat bilen TC, Kürt halkına karşı katliamlara girişti. Radyo ve camilerden yapılan propagandalarda, *"Irak gaz kullanabilir, maskelerimiz yoktur. Bu durumda en uygunu bölgeyi terk edin"* dendi. Amaç halkı bölgeden uzaklaştırmaktı.

.... Burada binlerce insanın şehit düştüğü davaya ilişkin izlenimlerimi dile getirmeye çalıştım, dilerim yararlı olur.

Not: 24 Ocak 1991 günü Almanya'nın Oldenburg kentinde Alman kamuoyuna yönelik bilgilendirme toplantısında yapılan bu konuşma kısaltılarak aktarılmıştır.

Yargıtay, PKK Hilvan-Siverek Davası'ndan yargılanan devrimci ve yurtseverlere verilen cezaların bir kısmını bozdu

Yargıtayın 23 Ocak 1991 tarihli kararı şöyle:

1- Haklarında mahkumiyet kararı onanlar: Enver Şimşeksoy, Mehmet Sait Üçlü, Esat Aytun ve Latif Tüysüz (Bu devrimcilere ömür boyu hapis cezası verilmiş).

2- Haklarında mahkumiyet kararı bozulanlar (Çeşitli nedenlerle suç vasf noksanı soruşturmasız): Sahip Oğaç, Mehmet Emin Armutlu, İrfan Babaoğlu, Mehmet İzettin Baykal, Mehmet Fahri Çiftkuş, Celalettin Delibaş, İrfan Güler, Mustafa Güneş, Hamit Kandal, Ömer Kandal, Cuma Karaçalı, Hikmet Toysöz, Yılmaz Uzun, Erkan Uzun, Mehmet Değer, Kazım Kavak, Ali Yaverkaya, Ali Kılıç, Salih Kubat, Ramazan Ödemiş, Ali Oruç, Aslan Ali Çobanyıldızı, Abuzer Dehşet, Hamit Kankılıç, H. Hüseyin Karakuş, Ahmet Karavar, Remzi Kaya, M. Emin Kılıç, Muzaffer Kızartıcı, Mehmet Kılıçaslan, Ahmet Nitelik, Ali Serçek, Sinan Şonda, Cahide Şener, Mustafa Tanrıverdi, Ramazan Ölek, Ahmet Yavuz, Servet Akıncı, Mehmet Alnak, Halil Ayan, Celal Beyazgül, Kadir Dehşet, Cemal Evşen, Mehmet Gündüz, Yusuf Karavan, Seracettin Salman, M. Şükrü Turgut, Yüksel Uzun, Mehmet Yığıner, Sinan Yılmaz, Mustafa Aydın, Nurettin Çatlak, Mehmet Şah Sürel, Ramazan Aprapyap, Fuat Ökten, İbrahim Aksan, M. Ali Artuk, Remzi Avcı.

3- Suçu subute ermediği noktasından bozulanlar: 21 kişi.

4- Zaman aşımından davanın düşmesine karar verilenler: 43 kişi.

5- Haklarında beraat kararı bozulanlar (6 kişi): Muhittin Aşar, Mahmut Nedim Ökten, Mahmut Polattimur, Nusret Mevlütoğlu, Mehmet Pertev, İhsan Yaşartıcı.

6- Haklarında beraat kararı onanlar: 42 kişi

7- Haklarında mahkumiyet hükümleri temyiz isteğinden feragat edildiği için inceleme dışı tutulanlar (2 kişi): İbrahim Belet, Medet Hun.

8- Haklarında verilen mahkumiyet hükümleriyle ilgili eski hale getirme istemleri reddedilenler (2 kişi): Kadir Ulucan, Abdurrezak Tabuk.

(**9-** Tahliye edilenler (8 kişi): Remzi Kaya, Sinan Şanda, Cahide Şener, Hasan Uçmaz, Ramazan Ölek, Mustafa Tanrıverdi, Muzaffer Kızartıcı.

Not: Adı geçen 23 Ocak '91 tarihli Yargıtay kararından önce, yukarıdaki listede adı geçen devrimci ve yurtseverlerden bir kesimi serbest bırakılmışlardı.

Cizîra Botan'dan izlenimler

Göçü, ordu doğurdu

Cizîra Botan (Berxwedan): Körfez savaşının başlaması ile birlikte Botan bölgesinde yaşanan zorunlu göçe kılıf hazırlandı. "Saddam, Halepçe'de yaptığının aynısını sizlere yapacak" şeklinde maksatlı propagandaların etkisinde kalan bölge halkı, bölgeden ayrılmamak için sonuna kadar direndi. Şimdi ise, sadece 100 kilometre mesafedeki dükkanlarda yaşantılarını sürdüren köylüler, bir bir köylerine geri dönüyor. Geri dönenlerin hepsinin ağzından çıkan tek kelime ise *"Öleceksek bari kendi topraklarımızda ölelim"* şeklindeydi.

Habur sınırının sıfır noktasındaki Çiftlik köyünde oturan Ahmet Turgut adlı yaşlı dedenin, *"Oğul biz, topraklarımızdan ayrılmak istemiyorduk, ancak emir gelmiş, sınırdaki köyler boşaltılacak dendi. Bu nedenle biz de boşaltmak zorunda kaldık"* şeklindeki sözleri, bir gerçeği ortaya çıkarıyordu. Evet, bölge halkı göçüyordu, ancak göçmelerindeki nedenler bilinmiyordu. "Saddam, kimyasal silah atacak, çocuklarımız ölecek" korkusunu yaşayan vatandaşlara, olası bir savaş durumunda ne yapılması gerektiğine yönelik hiç bir bilgi verilmedi. Göç eden vatandaşlara da "Göç edecek bir şey yok" diye güven de aşılanmadı. Bölge halkı bir bir toprağını terkettikten sonra, sivil savunma faaliyetleri başladı.

Bölgeden göçenlerin hepsinin Saddam'dan korktukları için kaçtıkları belirtildiyse de kaçanlardan bir bölümü, görüşlerini açıklarken, *"Savaşta ne olur bilinmez, kimin düşman güçleri kimin dost güçleri olduğunu bilemeyiz. Zaten bölgemizde baskı ve işkence alabildiğine yoğun. Devlet baskısı da her geçen gün çekilmez oluyor"* diyerek kaçış nedenlerinden bir tanesini dile getiriyorlardı. Şehir merkezlerinde yaşanan göç ise tam tersi. Halk bölgeden uzaklaşmamak için Cizre, Nusaybin, Midyat, İdil ilçeleri ile kırsal kesimlere yerleşmeyi tercih etti. Sınır köylerinde oturan bazı vatandaşlar ise, tüm zorluklara katlanarak, Cizre'nin yakınlarında bulunan Katran bölgesindeki dükkanlara yerleşmeyi tercih etti.

Halk toprağından ayrılmamaya kararlı

Göçenler daha fazla dayanamadı. Savaşın ne zaman çıkacağı da belli değildi. Parasını ve kıymetli eşyalarını tüketen yoksul halk, ne pahasına olursa olsun geri dönmeye başladı. Askeri sevkiyatın yoğun olarak sürdüğü E-24 karayolunda kamyon, traktör ve at arabaları ile Katran bölgesindeki barakalardan ayrılarak köyüne dönen Ahmet Çiftçi *"Elimizdeki avucumuzdaki parayı tükettik. Bizleri köyümüzden çıkardıkları vakit, hiç bir yardımda bulunmadılar. Köyde kalırsak, çıkacak savaşta öleceğimizi, bizim ölümden kurtulmamız için köyden ayrılmamız gerektiğini güvenlik güçleri söyledi. Bir ay süre ile barakalarda yaşadık. Hiç bir hizmetin getirilmediği bu barakalarda donma tehlikesi atlattık, su bulamadık, en nihayetinde ekmek alacak parayı bulamadık. Bu nedenle sonucun ne olursa olsun köye dönmek gerektiğinde karar kıldık. Şimdi köyümüze dönüyoruz. İşin sonunda ölüm bile olsa, artık köyümüzden çıkmayacağız"* şeklinde konuşarak, kararlılığını dile getirdi.

Sınır köyleri, Türk ordusu ve savaş uçaklarının tehditi altında

Sınır köylerine yapılan gezilerde, sık sık askeri birliklerin engelleri ile karşılandı. Gazetecilerin alınmadığı bu bölgelere, "Köylüyüz, köyümüze gidiyoruz" şeklindeki cevaplarla, barikatları bir bir aşmaya çalışan muhabirlerimiz, köylerdeki acılı insanların durumunu yerinde tespit etti, onların sorunlarını dinledi.

Savaş öncesi, 800 kişinin yaşadığı 100 haneli sınır köyü Buğdaylı'ya vardığımızda, 4 aileyi evlerine yerleşirken gördük. Köylülerden bir yurtsever, geri dönmenin sevinci içinde olduklarını söylerken, yakın zamanda tüm köylünün köylerine geri döneceğini söyledi. Köyden ayrılırken tüm kıymetli eşyalarını satmak zorunda kaldıklarını açıklayan aynı köylü, *"Geçim zorluğu içinde kaldığımız için geri dönmeye karar verdik. Artık köyümüzden ayrılmayacağız. Şimdi elimizde avucumuzda bir şey kalmadı"* diyerek, yardımsever kurumlardan kendilerine gerekli yardımın yapılmasını istedi.

Tehlikenin yeni başladığının farkında olduklarını belirten bir başka köylü ise, "Her şeye karşı 50 kişi ile köye döndüklerini" söyledi.

Habur'a yakın mesafede bulunan köylerde yeniden canlanma başlarken, Zaxo'ya çok yakın mesafede bulunan Çalışkan, Görümlü bu köylere bağlı 10 mezradaki insanlar, depremin yarattığı yıkıntı arasında perişan bir durumda yardım bekliyorlardı. Bir süre önce Irak'a atılan binlerce ton bombanın yarattığı sarsıntı nedeni ile evleri oturulmaz duruma gelen bu köylerde, köylüler, kendi imkanları ile çadırlar kurarak yaşamaya çalışma gayreti içindeydiler. Çadır içinde köylülerin sorunlarını dinliyoruz, hepsinin sorunu aynı, "Devlet bizlere yardımcı olmuyor". Türkiye'den kalkan uçakların her akşam Irak'a bomba yağdırdıklarını anlatan köylüler, Irak'tan atılan uçaksavar ve füzelerin köylerine düştüğünü ve her an ölümle karşı karşıya bulunduklarını belirtiyorlar. Bu nedenle bir çok köylü mağaralara yerleşti.

Türkiye'nin, savunma amacı ile sınıra askeri birlikleri sevkettiğini açıklarken, bir görevli, *"Biz halka ordumuzun savunma düzeyinde olduğunu belirtiyoruz. Irak saldırmadığı sürece ordumuzun karşılık vermeyeceğini anlatıyoruz, ancak ordu, saldırıya hazır durumdadır. Emir verildiği an askerler geçecektir"* diyerek Türkiye'nin Amerika'dan gelecek 'Saldır' emrini beklediği izlenimi uyandırdı.

Türk ordusundan kaçan çok

Kış şartlarının olumsuz etkisi, sınırda bekletilen askeri birlikleri fazlası ile etkilemiş durumda. Araziye yayılan birlikler, bir taraftan çamurda boğuşurken, diğer taraftan erzak yetersizliği, askerin ihtiyacını giderecek yerlerin olmaması moral bozukluğuna neden oluyor. Askeri araçların her gün arızalanması ise bir başka sorun. Irak'tan Türkiye'ye kaçan askerlerin Irak'taki durumu anlatmasını televizyonlardan izliyoruz, gazetelerden okuyoruz. Ama sınırda bulunan Türk birliklerinde de aynı sorunun yaşadığını söylersek yalan olmaz. Gün geçmiyor ki, bir asker birliğinden kaçmasın. Şimdiye kadar kamuoyuna yansımadı, ancak, sınırdaki askeri birliklerde firarlar alabildiğine yoğunlaştı. Kaçan erlerden birkaçı ile görüşüyoruz, bizlere tek kelime ile açılama yapıyorlar, "Savaş istemiyoruz..." Yalnız kaçan askerler mi savaş istemiyor, hayır, askerlerin komutanları bile savaş istemediklerini açıklıyorlar. Subaylar, *"Bu savaş bizi ilgilendirmiyor. Ne çıkarımız var bu savaştan. Böyle bir savaşın anlamı da yok. Savaşa girilmesini istemiyoruz"* diyerek askerin görüşünü ortaya koyuyor.

Sığınağın varsa "gizli örgüt" üyesisin

Körfez savaşının başlamasından bu yana ilk kez sivil savunma toplantısı yapıldı. Toplantıda belediye hopörlöründen anons yapılmasına rağmen, halk katılmazken, yalnızca resmi kurumlarda çalışan memurlar zorunlu olarak hazır bulundu. Olası bir saldırıda sivil savunmaya yönelik alınacak tedbirlerin anlatıldığı toplantıda, halka yönelik hiç bir koruma tedbirinin alınmadığı, ancak kimyasal silahtan nasıl korunacağı şeklinde bilgi verildi.

Halka bir yandan sığınak yapma çağrısı yapılırken, diğer yandan evlere baskın düzenleyen özel harekat timleri, evlerde sığınak varmı yokmu die kontrol yapıyor. Sığınak varsa örgüt amaçlıdır diye kesinlikle ev sahibi göz altına alınacak. İşte Cizîra Botan'daki durum bu.

Cizîra Botan ve Girgê Amo'dan izlenimler :

Sömürgeci savaş halkı sefalete sürüklüyor

Amed (Berxwedan): Türkiye'den kalkan savaş uçakları Irak ve Güney Kürdistan'ı bombalamayı sürdürüyor. Körfez krizi ve savaş paniğinden sonra sınır kentleri ve E–24 karayolu üzerindeki yerleşim birimlerinde ekonomik yaşam felç oldu. Bölge insanlarını sefalet bekliyor. Kürdistan'ın bu bölgesinde askeri yığınaklar kent çevrelerine, köylerin içi ve arazisi üzerine, Cudî dağı eteklerindeki köylere yerleştirilmiş durumda. Tarım arazileri üzerine yerleştirilmiş bulunan askeri birlikler, ekili ve ekilebilecek arazilerde büyük tahribatlar yaparken, zararın giderilmesi için "Tespit Komisyonu" kurulduğu dedikoduları dolaşıyor, ancak hiçbir yetkili bunu doğrulamıyor. Panikle birlikte kaçan aileler geri dönüyor ya da dönmeye çalışıyor. Ancak giderlerken varını yoğunu satarak ulaşabildikleri en uzak yerlere gidenler dönüş parası bulamadıkları için geri dönememenin sancısını yaşıyorlar.

Türkiye'den kalkan savaş uçakları, Irak ve Güney Kürdistan'ı bombalamayı sürdürürken, Kürdistan'ın sınır alanına yapılan askeri yığınak da devam ediyor. Daha önce çeşitli bölgelere yerleştirilen askerler, bu kez Cizîra Botan, Girgê Amo, Hezex, Midyat, Elîh gibi Kürdistan şehirlerinin çevresine çekiliyor. Habur ve Hac konaklama Tesislerine yerleştirilmiş bulunan askerler son bir haftadır, Girgê Amo (Silopi)'nin Cizîra Botan yakasına taşınmış bulunuyor. Bir kısım ordu birlikleri de Girgê Amo'nun Irak sınırına 100 metre yakınındaki bir alanda konumlandırılmış bulunuyor. Bazı zırhlı birlikler de karayolu boyunca yerleştirilmiş durumda.

Kışta naylon altında yaşamaya mahkum edilenlerden Foto: Milliyet

Cizîra Botan'da da durum aynı. Cizîra Botan-Şırnex karayolunda, Cizîra Botan'a 5 km mesafedeki Kasrik boğazında büyük bir askeri yığınak bulunuyor. Cizîra Botan'ın 1 km kuzeyinde yine daha önce keşif taburunun bulunduğu alan, topçu birlikleri ve seyyar hastaneye bırakılmış. Kuzey-Batı kesiminde Hezex (İdil) yolu üzerinde, Cizîra Botan'a 5 km uzaklıkta 10 km'lik yol boyunca sağlı sollu büyük bir alan üzerinde tanklar, cephane dolu araçlar ve diğer askeri araçlarla tek bir konvoy gibi duruyor.

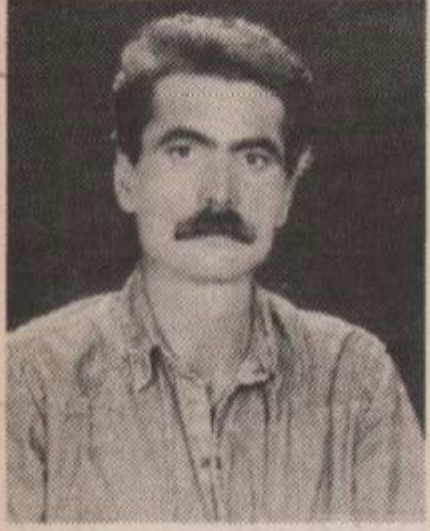
Özellikle Cizîra Botan, Girgê Amo ve Hezex ilçelerinin etrafında tarımsal alanlar üzerinde konumlandırılan askeri birlikler, bu arazilerde büyük tahribata yol açmış. Askeri birliklerin ekili ve ekilecek alanlar üzerinde dozerlerle siper açması, tankların dev paletleri altında bütün arazinin hallaç pamuğu gibi atılması, reoların, uçaksavar bataryalarının, cephanelik taşıyan kamyonların ve bilümum araç–gereç ile asker potinleri altında çiğnenen araziler doğal olarak artık tarım arazisi işlevini yerine getiremiyor. Habur sınır kapısına dayanan ekonomik yaşantı, tarım arazilerinin böylesine hoyratça çiğnenmesi sonucu tamamen felce uğramış bulunuyor.

Diğer yandan, Habur sınır kapısında transit taşımacılıkla geçimini sağlayan kamyoncuların durumu da çiftçilerin durumundan farklı değil. Habur sınır kapısının kapanmasıyla işsiz kalan kamyoncular, Cizîra Botan'da kamyoncular kooperatifi kurarak Girgê Amo ve Şirnex'ten kömür nakliyatına başlamışlardı. Ancak askeri yığınakla birlikte Girgê Amo'da bulunan kömür ocakları askeri bölge içine girdiği gerekçesiyle işletme kapatıldı. Ocakta çalışan 250 işçi de işsiz kaldı. Cizîra Botan Kamyoncular Kooperatifi Başkanı Emin Nantu, *"Daha önce bütün geçim kaynağımız Habur sınır kapısından olan transit taşımacılıktı. Ancak sınır kapısı kapanınca, 150 üyesi olan bir kooperatif kurduk. Kömür taşıyarak zar zor geçiniyorduk. Hemen hemen her üyemizin her ay ödemesi gereken en az 5 milyonluk bonoları vardı. Ancak savaşla birlikte Girgê Amo kömür ocağı kapatıldı, Şırnex'teki ocağın üretimi üçte bire indi"* diyordu.

İşin ilginç tarafı bölgede bulunan askeri birliklerin yiyecek ihtiyaçları da bu ilçelerden karşılanıyor. Bölgeye Tûx (Tatvan), Ararat, İstanbul, Mereş vd. bölgelerden sevkedilen askeri birliklerin mali ihtiyaçları geldikleri kentlerden karşılanıyor. Bölgedeki birliklerin merkezi bir organizasyonunun bulunmaması doğal olarak ihtiyaçların diğer kentlerden karşılanmasını beraberinde getirirken, bu durum bölge esnafına hiçbir şekilde olumlu yansımıyor.

Panik sonucu başka kentlere kaçanların durumu içler acısı. Kadınların kolundaki bileziklerden, ahırında bulunan üç–beş hayvanına kadar tüm varlığını çok çok düşük fiyata satan ve ellerine geçen bu paraya göre gidebildikleri en uzak kentlere gidenler geri dönecek parayı bulamamanın sıkıntısını yaşıyor. Tanesi 500 bin liraya olan büyük baş hayvanını, savaş ve katliam psikolojisiyle üçünü beşini birarada bir milyona satan, kadınlarının altınlarını değerinin yarısına, evindeki televizyonunu değerinin üçte birine satan ve eline geçen bu parayla kamyon veya traktör kiralayarak parası yettiği kadar gidenler, gittikleri yerde karşılaştıkları sefalet sonucu, geri dönmek isteseler de, artık bunun yolunu bulamıyorlar.

SÖMÜRGECİ UYGULAMALAR

Adı: **Tevfik TİMURTAŞ**
Doğum tarihi: **1957**
Doğum yeri: **Cizîra Botan**
Evli ve 5 çocuk babası
Suçu: **Kürt ve yurtsever olmak**

Gözaltına alındıktan sonra Şirnex Emniyet Amirliğinde işkencede katledildi, cesedi 15 Ocak günü Cizîra Botan belediyesinin yanında bulunan bir evin önüne atıldı. Sömürgeciler, akciğer yetmezliğinden öldü şeklinde rapor tanzim ettiler.

Gerilla toplantısı ardından özel tim birlikleri Licê'nin Licok köyünü bastı

Amed (Berxwedan): 29 Ocak günü gerçekleştirilen, köylülere işkence yapıldığı ve birçok yurtseverin gözaltına alındığı düşman baskını şöyle gelişti;

ARGK gerillaları, 28 Ocak günü Hênê (Hani)'nin Zengeli köyüne giderek köy korucularının silahlarını bırakmalarını ve koruculuktan vazgeçmelerini istediler. Bu esnada bir korucu silahına davranarak gerillalara ateş etmek istedi, gerillaların mukabil ateşi sonunda bu korucu bacağından yaralandı. Düşman karakolunun yakın mesafede olmasından dolayı gerillalar, bir araçla olay yerinden uzaklaştılar. Daha sonra yaralı korucuyu hastaneye getiren şoför, ihbar sonucu işkenceli sorguya alındı. Şoförün gerillaların uzaklaştığı yönü belirtmesi üzerine, özel tim birlikleri 29 Ocak günü Licok (Çavundur) köyünü bastılar. Köylülere işkence yapan ve hakaret eden özel timler, her zaman yaptıkları gibi ortalığı dağıttılar ve Hasan Akdal, Mehmet Sıddık Taraman (60 yaşında) ile Şerif Taraman (34 yaşında) adlı yurtseverleri gözaltına aldılar. Adı geçen yurtseverlerden son ikisi daha sonra serbest bırakıldı.

Baskına uğrayan Licok köylüleri, komşu iki köyle birlikte ilçe merkezine bir protesto yürüyüşü gerçekleştirmeyi tasarladıkları halde, bu eylem gerçekleşmedi.

Qurdisê köylüleri köylerini basan sömürgeci askerlerle çatıştı, çok sayıda köylü ve düşman askeri yaralandı

Nisêbîn (Berxwedan): Mêrdîn'e bağlı Qurdisê (Yayladere) köyü 5 Şubat günü, saat 05.00'te özel tim ve askerler tarafından basıldı.

Baskını yapan düşman birlikleri köylülere dayak attılar, hakaret ettiler, arama adı altında daldıkları evlerde ne varsa birbirine katarak köylülere büyük maddi zarar verdiler. Özellikle bulgur, şeker, pirinç gibi gıda maddelerinin üzerine gaz ve mazot dökerek kullanılmaz duruma getirdiler.

Köylüler, kadın, çocuk, yaşlı demeden herkesi meydan dayağına çeken özel timlerin yaptıklarına daha fazla tahammül edemediler, ellerine geçirdikleri taş ve sopalarla karşı koydular, düşman silah kullanmaktan kaçındı. Çatışma sonunda çok sayıda köylü dipçiklerle yaralanırken, 7 asker ve bir binbaşı da taş ve sopa darbeleriyle yaralandı. Yaralanan binbaşının kolunun kırıldığı belirtildi. Operasyonu yöneten tugay komutanı ise, çatışmanın başlamasından ürkerek köyden kaçtı.

Qurdisê baskınında Mahfuz Çelik (23), Hacı Hamdin (35) ve Garip Çiçek (14) adlı köylüler de işkence altında sürüklenerek gözaltına alındılar.

Bu baskın gerçekleştirilirken, aynı saatlerde Qurdisê'ye komşu olan Nisêbîn'in köylerinden Kurkê Çeto (Aytepe) ve Xatxê (Yandere) köyleri de, sömürgeci güçlerin baskınına uğradı, bu iki köyde de aynı işkence ve uygulama tekrarlandı, Kurkê Çeto köyünden Şehmus Ölmez adlı yurtsever ve kızkardeşini tutukladılar.

Sömürgeciler, bu baskınların gerekçesi olarak, köylülerin "teröristleri" besledikleri, yardım ettikleri ve yaptıkları sığınaklarda barındırdıkları suçlamasını gösterdiler.

Kerboran'da 15 yaşındaki bir genç kız tutuklandı

Kerboran (Berxwedan): Kerboran (Dargeçit) ilçesinin Xelîlan (Klavuz) köyünden, 5 Şubat günü Emine Mete adlı bir yurtsever genç kız tutuklanarak Mêrdîn cezaevine konuldu. Yörede aktif yurtsever çalışmasıyla bilinen bu genç yurtsever ARGK birliklerine kuryelik yapma ve savaşçı adaylarını yetiştirmeyle suçlanıyor.

Gercüş'ün köylerine düşman operasyonlarının arkası kesilmiyor

Gercews (Berxwedan): İlçenin Gulikan (Beşova) ve Erdevan (Başarköy) köylerini basan sömürgeci güçler, Gülikan'dan 6, Erdevan'dan da 3 yurtseveri gözaltına aldılar. Daha önce gözaltına alınan Kelehe (Akburç) köyünün muhtarı ise serbest bırakıldı.

Dep'te tutuklanan 40 yurtseverin dosyası Erzincan DGM'ye havale edildi

Mazra (Berxwedan): Ocak ayı içinde gözaltına alınan ve daha sonra haklarında tutuklama kararı çıkarılan 40 kadar yurtsever halen Mazra (Elazığ) cezaevinde tutuluyorlar. Bu yurtseverlerin çoğu Dep (Karakoçan) ilçesinde tutuklandılar ve aralarında belediye başkanı Abdulselam Çiçek'in yanısıra İlçe HEP Yönetim Kurulu Üyesi Av. Yavuz Yılmaz gibi yörede tanınan aydınlar da bulunuyor.

Aldığımız son haberlere göre, tutuklu yurtseverler, avukatları vasıtasıyla verdikleri dilekçede haksız tutukluluk durumlarının kaldırılmasını istediler. Görüşmeye muaffak olduğumuz tutuklu yakınları, bu kadar geniş çaplı tutuklamanın keyfi ve geniş amaçlı bir uygulama olduğunu, düşmanın Mazra ve ilçelerinde aydınlar ve kitleler arasında büyük bir gelişme ivmesi gösteren yurtsever uyanış ve örgütlenmeden ürktüklerini, bu tür tutuklamalarla bu gelişmenin önüne geçmeyi amaçladıklarını söylediler.

Amed'te biri lise öğrencisi çok sayıda genç ERNK bildirisi dağıtma ve bulundurma suçlamasıyla tutuklandı

Amed (Berxwedan): Zeki Perihan adlı 18 yaşındaki lise son sınıf öğrencisi ERNK bildirisi dağıtmak suçlamasıyla tutuklandı. Bu yurtsever 1990 Mart-Nisan kitle eylemi ve açlık grevi eylemleri sırasında da birkaç kez gözaltına alınmış ve tutuklanmıştı.

Aldığımız bilgilere göre bu gençle birlikte çok sayıda yurtsever daha benzer suçlamalarla gözaltına alındılar.

Bismil'de bir daha büyük gözaltı, en az 30 yurtsever tutuklandı

Bismil (Berxwedan): 24-30 Ocak günleri arasında ilçe merkezinde en az 30 yurtsever gözaltına alındı. Bunlardan isimlerini tespit edebildiklerimiz:

Süleyman Kutlay (gözaltına alınma tarihi 24 Ocak, yaşı 30), Medeni Dağ (25 Ocak, 35 yaşında, belediye işçisi), Mikail Fidan (25 Ocak, 35, esnaf), Fettah Argül (25 Ocak, 30, tuhafiyeci), Bedri Uzunboylu (bırakıldı), Mehdi Ortaç (25 Ocak, 30, çiftçi), Adil Özmen (25 Ocak, 35, esnaf), Metin Özmen (bırakıldı), Mehmet Öz (25 Ocak, 45, çiftçi), Nihat Salmış (25 Ocak, 25, lokantacı), Murat Dağ (28 Ocak, 16, ortaokul son sınıf öğrencisi), Bekir Nadiroğlu (bırakıldı), Mehmet Ata (28 Ocak, 35, memur), Sabri Çelebi (28 Ocak, 34, çiftçi), Mustafa Taş (28 Ocak, 32, esnaf), İlhan Avşar (27 Ocak, 25, esnaf), Celal Gün (27 Ocak), Yemlihan Çerçel (27 Ocak, 35, fırıncı).

Gözaltına alınmalarının üzerinden 20 gün geçmiş olmasına rağmen bu yurtseverlerden hiçbiri henüz mahkemeye çıkarılmış değil.

Tutuklamaların gerçek nedenleri öğrenilmemekle birlikte, sömürgecilerin 1990 yılı içinde ilçe merkezinde meydana gelen çeşitli bombalama eylemleri nedeniyle tutuklamalara gittiği sanılıyor.

Sêrt'in ilçelerinde çok sayıda yurtsever tutuklandı

Sêrt (Berxwedan): Xizxêr (Şirvan)'in Polê (Damlı), Hûrmüz ve Maden köylerinden gözaltına alınan 9 yurtsever tutuklanarak cezaevine kondu. Misriç (Kurtalan)'te de isimlerini tespit edemediğimiz 4 yurtsever tutuklandı.

Antalya'da devrimci iki bayan öğrenci, PKK üyesi oldukları iddiasıyla tutuklandı

Antalya (Berxwedan): 6 Şubat günü gözaltına alınan Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıf öğrencisi olan **Ayfer Bostan** ile **Berrin Yaman**, tutuklanarak yargılanmak üzere İzmir DGM'ne sevkedildiler. Tutuklanan bayanlar hakkında somut bir suçlama yok. Türk olan bu iki bayanın da nişanlılarının devrimci olması, tutuklanıp PKK üyesi olarak suçlamalarına yeterli neden görülmüş anlaşılan.

Savaşın barksızlaştırdıkları Foto: Milliyet

Yayladere şehitlerinin cenazeleri ailelerine halen verilmedi

Çewlik-Amed (Berxwedan): 1990 Aralık ayının başlarında Gêxi (Kiğı) ilçesinin Yayladere mıntıkasında meydana gelen çarpışmada şehit düşen 11 ARGK gerillasından şimdiye kadar sadece ikisinin cesedi alınabildi. Bunlar **Ahmet ALEV (Yaşar Zeki)** ve **Mehmet OCAK (Zeki)**.

Diğer savaşçıların ailelerinin şimdiye kadar cesedleri almak için yaptıkları tüm girişimler sonuçsuz kaldı. Ocak ayı içinde **Aziz TURHALLI** adlı savaşçının cesedini almak için ailesi harekete geçmiş, çatışma bölgesine gitmiş, fakat cesedi almaya muvaffak olamamıştı.

En son **Hüseyin KAYAR, Hüseyin ATEŞ, Haydar ÇELİK, Fethi ÇAKIR** ve **Aziz TURHALLI**'nın aileleri cesedleri almak üzere harekete geçtiler. Adı geçen şehitlerin aileleri halen Çewlik (Bingöl)'te bekliyorlar.

Aileler bilinçli olarak formalitelere boğduruluyorlar. İlişki kurduğumuz şehit yakınları, çok kar olduğunu, bölgedeki garnizon komutanın cesedleri almaları için onay verdiğini, buna rağmen olmadık zorluklar çıkarıldığını, 17-18 saat karda yürüdüklerini, **Aziz TURHALLI**'nın babası ve kafileden Ahmet Bulut'un kardan ayaklarının yandığını, Bursa Gemlik'ten gelen şehit **Hüseyin KAYAR**'ın kardeşi ve ablasının günlerce cesedi almak umuduyla karakol kanapelerinde kar altında sabahladıklarını, ayağından iki defa ameliyat geçiren erkek kardeşinin bu durumuna rağmen günlerce kar altında yürümek zorunda bırakıldığını, buna rağmen halen de cenazeleri alamadıklarını söylediler.

Aileler, cesetlerin çatışma alanında kuru bir derenin içine, zemini kolay kazılmasından dolayı gömüldüklerini, derenin akmadığını, don olduğunu, bu nedenle cesetlerin çürümesinin sözkonusu olmadığını açıkladılar.

Aileler, kararlılıkları ve oluşan kamuoyu nedeniyle düşmanın cesedleri vermeyiz demediğini, başka türlü zorluklar çıkardığını, adeta piskolojik savaş verdiklerini, fakat herşeye rağmen cesetleri almayana kadar Çewlik'ten ayrılmayacaklarını söylediler.

Aldığımız son haberlere göre, diğer şehit aileleri de Çewlik'e gitmeye hazırlanıyor.

Öte yandan **"Berxwedan"**'ın 15 Ocak 1991" sayısında yayınladığımız şehit isimlerinde bazı yanlışlar ortaya çıktı. Son aldığımız haberlere göre şahadeti kesinleşen savaşçılar şunlardır: **Hüseyin GÜNDAR (Hilmi), Ahmet ALEV (Yaşar Zeki), Hüseyin KAYAR (Sinan), Hüseyin ATEŞ (Mehmet), Aziz TURHALLI (Kazım), Fethi ÇAKIR (Serdar)** ve **Haydar ÇELİK** (Çewlik-Yeniköy'den).

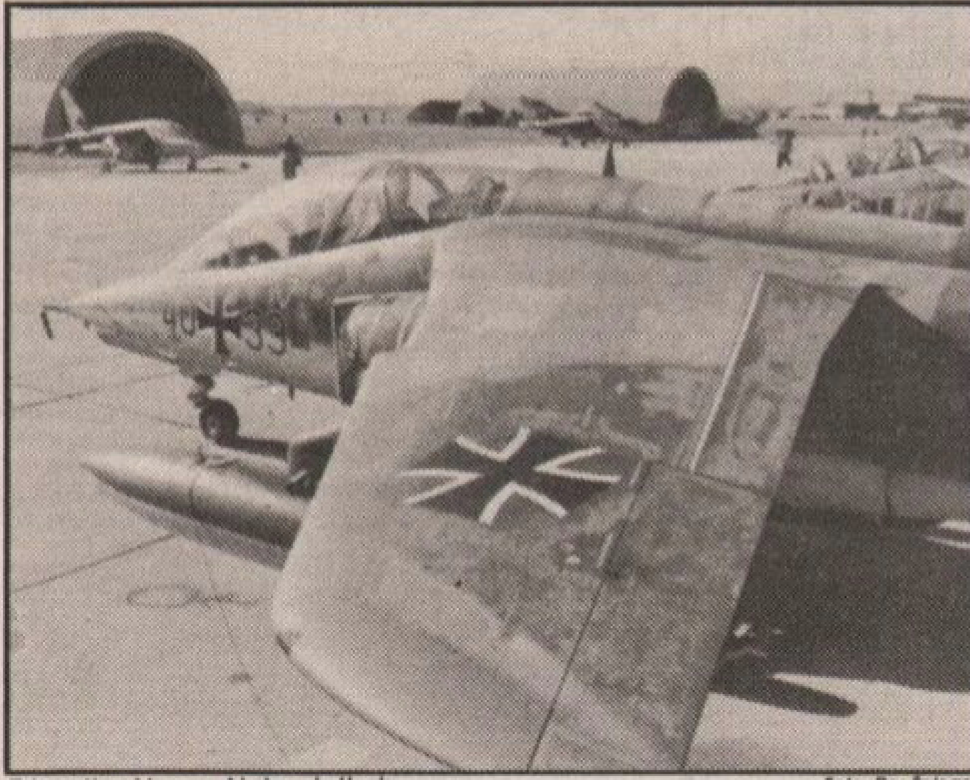
Şehit savaşçılardan birinin de Dara Hênê (Genç)'in Oltan köyünden **Abdulkerim SANIR** olduğu belirtildi. **Rodî** kod adlı Amed-Erxenî doğumlu savaşçının asıl kimliği henüz tespit edilemedi. **Fuat** kod adlı Serhedan (Kars) doğumlu savaşçının şahadeti henüz kesin değil. **Servet KARABAY (Azad)** adlı savaşçının da şahadeti kesinleşmiş değil. Bu isimli kimlik şehit olduğunda **Aziz TURHALLI** adlı savaşçının üzerinde bulunuyor.

Alman silahları Kürdistan'a yığılıyor

Kürdistan'daki Alman silahlarının sayısı her geçen gün artıyor. Ancak Alman silahları burjuva gazetelerinin yazdığı kadar az değil. **Berxwedan** bu silahların gerçek sayılarını araştırdı.

Bremen (Berxwedan): Türkiye ve Almanya'daki tüm gazeteler, Alman Hükümeti'nin 29 Ocak 1991 günü yaptığı açıklamaya dayanarak, "Almanya'nın Türkiye'ye yeni silahlar göndereceğini" yazdı. Ancak hemen bir düzeltme yapılması gerekiyordu; silahlar Türkiye'ye değil, Kürdistan'a yığılıyordu. Bütün gazetelerin bilinçli olarak saptırdıkları bu "coğrafya hatası"nı, Almanya'daki "alternatif günlük gazete" bile yapıyordu. Bu gazetelerin atladıkları ya da yazmaktan kaçındıkları önemli bir ayrıntı daha vardı; bu da Kürdistan'a yığılan bütün Alman silahlarının savaş sonrasında bile geri gönderilmeyecekleriydi. Yani bu silahlar, savaş sonrasında da sömürgeci-faşist Türk devleti tarafından Kürt halkına karşı kullanılacaktı.

Kürdistan'a yığılan ve sayıları her geçen gün artan Alman silahları, Alman Hükümeti'nin yaptığı açıklama ve burjuva basının yazdığı kadar az değildi. **Berxwedan**, bu silahların gerçek sayılarını araştırdı:

Erhaç'ta Alman Alpha-Jetleri Foto: Der Spiegel

Alman Devleti, TC'ne Körfez krizinin ilk aylarında bile, kimsenin haberi olmadan askeri yardım yaptı. 9 Kasım 1990 günü Bremerhafen Limanı'nda yüklenen gemiler, Türk devletine 10 Patriot füze bataryası, 400 bin adet kimyasal silahlardan korunma amaçlı gaz maskesi, aynı sayı ve amaçlı elbise ile 50 adet portatif kimyasal gaz tarama cihazı gönderdi. Limanda yükleme işlemi sırasında görev yapmış bir Alman işçi, bu askeri malzemelerin büyük paketler haline getirilerek sivil Alman gemilerine yüklendiğini ve bunların İstanbul'a gönderildiğini söyledi.

Yine Bremerhafen Limanı'ndan denize açılan "Innes Leer" adlı gemi, 600 Leopard tankı ve üç ton barut ile değişik çapta çok sayıda kapsülü 15.1.1991 günü İskenderun Limanı'na getirdi. Burada askeri araçlarla Cizîra Botan (Cizre) ile Girgê Amo'ya (Silopi) getirilen tank ve diğer malzemeler faşist-sömürgeci ordu kışlalarına yerleştirildi, 100 Leopard tankı ise Irak sınırına kaydırıldı. Bu tankların Kürdistan'a yığılması kararı, Paris AGİK zirvesi sonrasında gündeme geldi. Bu zirvede alınan karara göre Almanya'nın 800 Leopard tankını topraklarından çıkarması gerekiyordu. Zirve sonrasında bir açıklama yapan Bonn Hükümeti sözcüsü Vogel, bu tankların Türkiye'ye verileceğini, Türkiye'nin ise Leopardlar'ı Kürdistan'da bulunduracağını söylemişti. Almanya, Inees Leer gemisiyle taşıdığı 600 Leopard tankından sonra, geriye kalan 200 tanesini de sömürgeci-faşist Türk devletine verdi. Bu tanklar da Kürdistan'a kaydırıldı.

Almanya'nın TC'ne sessiz sedasız yaptığı askeri yardımın bir başkası ise Oldenburg'tan hava yoluyla gerçekleştiriliyor. Kürdistan'daki NATO Çevik Kuvveti'ne bağlı Alman askerlerini "yalnız bırakmamak, moral vermek" amacıyla, Oldenburg'tan her gün "paket ve mektup" taşıdığı söylenen bir uçak kalkıyor. Ancak sözü edilen bu uçak "mektup ve paket" için hayli büyük. Oldenburg'tan kalkan bu büyük askeri uçak, sadece "mektup, paket" taşımıyor, aynı zamanda sömürgeci-faşist Türk devletine silah ulaştırıyor. Bu uçaklar, 17 Ocak gününden itibaren düzenli olarak Patriot füzeleri, kimyasal silahlardan korunma amaçlı gaz maskesi taşıyor. Bize bu bilgileri veren hava üssünde görevli Alman teğmen, bu sayılanlar dışında, Türk devletine 40 adet kimyasal silah tarama aracının gönderildiğini söyledi.

Buraya kadar yazılanlar, Berxwedan'ın ortaya çıkardığı Almanya'nın sömürgeci-faşist Türk devletine yardımları. Bunlar dışında TC'ne yapılan Alman yardımları ise şöyle:

350 adet M-113 tipi tank, köprü kurmaya yarayan panzerler, dağlık bölgelerde kullanılan özel tanklar, biyolojik ve kimyasal silaha karşı koruma araçları, iki adet panzer, ABC silahları, keşif araçları (içerisinde dört kişinin kalabileceği, her türlü toprak örneklerini analiz edebilen panzer büyüklüğünde araçlar) Roland ve Hawk füzeleri. Bunlar dışında Doğu Alman askeri depolarındaki silahlar da "Almanya'da silah indirimi" adı altında Kürdistan'a gönderiliyor. İki milyar mark değerindeki silahlar arasında Kalaşnikof marka makinalı tüfekler, uçaksavarlar ve Sovyet tipi panzerler sömürgeci-faşist Türk devletine veriliyor.

Dikkat edilmesi gereken nokta, bu silahların tümünün "karşılıksız" olarak Türk devletine verilmesi. Alman Devleti ayrıca, bu sömürgeci-faşist Tük devletine 900 milyon marklık karşılıksız para yardımı da yapıyor.

Sayıları daha önce 18 olan Alman Alpha jet uçakları da 60 adeti buldu, Alman askerlerinin Kürdistan'daki asker sayıları ise 1400.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi uçak, panzer, tank gibi bütün Alman askeri yardımları, sömürgeci-faşist Türk devletine karşılıksız veriliyor. Bu saydığımız bütün Alman silahları Kürdistan'a yığılıyor ve savaş sonrasında da bu silahlar geri gönderilmeyecek.

10.2.1991

TC'nin son çaresizliği:

"Sığınmacı Irak askerlerinin" ağzından anti-PKK propogandası

Hatırlanacaktır, Irak ordularının Kuveyt'i işgalinin ardından gelişen Körfez krizi sürecinde TC, vargücüyle, "PKK, Saddam'ın yanında" propagandası geliştirdi. Burjuva Türk basını da bu propogandaya sarılmıştı.

Ancak PKK'nin arka arkaya yaptığı isabetli açıklamalar ve halk kitlelerinin düşman propogandasına karşı gösterdiği duyarlılık sonunda, TC'nin propaganda iddiaları öncekilerde olduğu gibi birden bire kesildi, daha doğrusu iflas etti.

Düşkün TC'de oyun ve yalan iddia bitmez. Anlaşılan TC çok sıkışmış olacak ki şimdi de propagandasında sığınmacı Iraklı askerleri kullanıyor. Daha doğrusu TC'nin iddiasına göre bunlar sığınmacı askerler.

Türk televizyonuna çıkarılan iki Iraklı asker, tercüman vasıtasıyla bazı açıklamalarda bulundu. Iraklılar, Arapça konuştu, tercüman Türkçe aktardı, yani Arapça söylenenlerin Türkçe aktarılanlarla aynı olup olmadığı belli değil. Bir an gerçekten Türkçe aktarılanların iki "Iraklı asker"e ait olduğunu düşünelim. Bunların Türk propaganda uzmanları tarafından hazırlandıklarından kimsenin kuşkusu yok.

Neydi bu iki "Iraklı askerlerin" açıklaması? Bunlara göre, "PKK gerillaları hudutu tutmuş, Irak ordusundan kaçanları yakalıyor, kimliklerini alıyor ve Iraklı askerlere iade ediyormuş. PKK'liler silahlarıyla birlikte Irak şehirlerine iniyorlarmış, Irak yetkilileriyle araları çok iyi imiş vb."

Halktan temas kurduğumuz çok sayıda kişiye bu propogandanın anlamını sorduk. Tümü iddianın yalan olduğunu, bunun TC'nin ne denli sıkıştığını yansıttığını belirtti.

Herşeyden önce şunu belirtelim: TC'nin yaptığı uluslararası yasalara terstir. TC, Irak'la bir savaş içindedir. Taraflar ele geçirdikleri ya da firar edip kendilerine sığınanlara savaş esiri muamelesi yapmak, işkence yapmamak ve propaganda malzemesi olarak kullanmamak zorundadır. TC, bu yasalardan hiçbirine uymamakta. Öte yandan savaşan iki taraftan kaçmaların doğal olduğu biliniyor. İran-Irak savaşında da iki taraftan binlerce asker karşı tarafa sığınmıştı. Kaldı ki, Irak ordusundan TC'ye sığınma o kadar büyük boyutlarda da değil. TC'nin resmi açıklamasına göre bu sayı 400'ü geçmiyor. Üstelik kaçanların çoğu Kürt ve Asuri'dir. Irak ordusunun kaçanları yakalaması durumunda kurşuna dizdiği de bir gerçektir. Aynı şey TC için de geçerlidir.

Öte yandan, sınırlı bilgilerimizle Çolamerg, Cizîra Botan ve Wan'da şimdiye kadar onlarca Türk askerinin kaçtığını, birbirini vurduğunu tespit ettik. Kuşkusuz bu sayı çok daha fazladır. Üstelik Türk ordusu, henüz fiili bir kara savaşının içine girmiş değil. Eğer böyle bir şey olursa, savaşın kendilerinin savaşı olmadığına inanç getiren binlerce askerin firar etmesi, hatta isyan etmesi kaçınılmazdır. Çünkü subaylar içinde bile bu savaşa karşı durma hatırı sayılır ölçülerdedir. Kaldı ki, sınıra yığılan ordu gücünün içinde Kürt kökenlilerin sayısı fazladır. Kürdistan'ın göbeğinde bu kadar askerin TC için savaşması beklenmemelidir.

Gelelim TC'nin propagandasının özüne: PKK savaş sürecinde isabetli politika tespitleri ve ciddi kayıp vermeden yürüttüğü örgütsel faaliyetleriyle, savaş tehditi altındaki kitleler için tek kurtuluş yolu haline gelmiştir. Kürdistan'ın dört bir yanında bu gelişmeyi görmemek mümkün değildir.

Benzer gelişme Güney Kürdistan için de geçerlidir. PKK, Güney Kürdistanlı kitlelerle daha 1983 yılında ilişkiye geçti. Zaxo'dan Süleymaniye'ye kadar olan Kürt halkı, PKK'nin bağımsızlık çizgisini iyice tanıdı. Zaxo vd. kentlerde aydınlar, ellerine geçirebildikleri Arapça yazılmış PKK kitaplarını kapışıyorlar. Doğu ve Güney Kürdistan'da otonom öncülüklerin yenilgisini yaşayan kitleler için tek umut, Kuzey Kürdistan'da patlatılan ulusal kurtuluş silahı oldu.

Yenilgiden sonra teslimiyet bayrağı çeken otonom önderler, kapağı Avrupa'ya atıp, bir daha silahlı mücadele vermemeye yemin ederken ARGK, otonom güçlerce terkedilmiş, özgürlük kokan Kuzey ve Güney'in dağlık alanlarında kaldı ve geleceği inşa etti. Özellikle Zaxo alanındaki kitleler bu faaliyeti sabır ve umutla izledi, geleceğinin garantisi olarak algıladı.

Şimdi Güneyden ve Kuzeyden kaçan değil, özgürlüğe koşan yüzlerce, hatta binlerce savaşçı dağlara sığınıyor. Net bilgi olmamakla birlikte aldığımız son bir haberde Zaxo bölgesinde eski bir peşmerge komutanının yüzlerce savaşçıyla dağa çıktığı bildirildi. Alanda eski Güney Kürdistan otonom güçlerinin olmadığı ve artık olamayacağı, Kürdistan dağlarının bir daha asla otonomistleri taşımaya tahammülü olmadığı biliniyor. ARGK, alanda direniş ve çekim merkezi durumundadır. Görülüyor ki, gerçekten Saddam'ın ordusundan kaçış vardır. Aynı şekilde TC'nin savaşından da. Bunlar bu defa bireysel kurtuluşu aramıyor. Tümü değilse de büyük çoğunluğu ARGK birliklerine katılıyor.

Demek ki, TC'nin birkaç Iraklı askerin güdümlü propogandasına sığınması boşuna değildir.

CNN'de Kürtler :

"Her ülke yeni bir Vietnam şimdi"

Amed (Berxwedan): CNN Kürtleri konu alan bir program hazırladı. Önümüzdeki hafta yayınlacak olan programda gazeteci-yazar Günay Aslan'la yapılmış geniş bir röportaj da yer alıyor. ABD'nin Ortadoğu'yu işgal etmek için savaşı başlattığını, Irak'ın çözülmesinden sonra bile Ortadoğu'daki her ülkenin yeni bir Vietnam olacağı ve ABD'nin bölgeden kovulacağını belirten Aslan'ın bu sözlerine karşılık olarak program yapımcısı, "ABD yönetiminin çok aptal olduğunu ben de biliyorum" diye karşılık verdi.

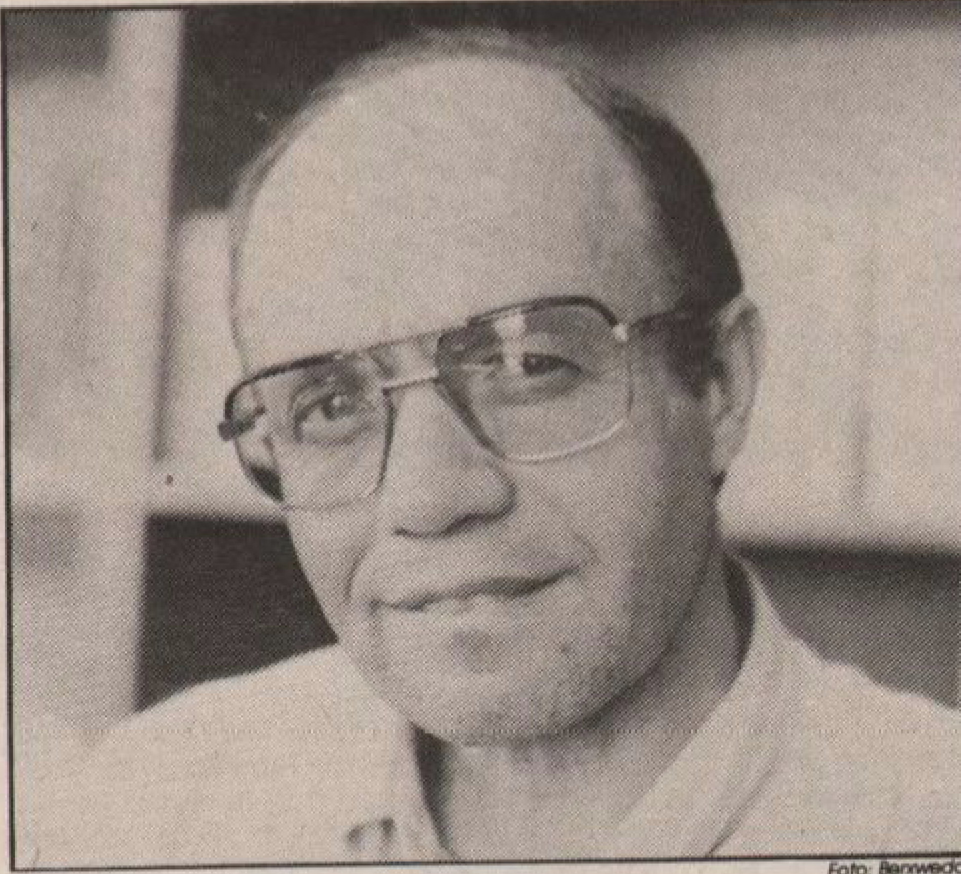
27 Şubat 1991 günü ABD'nin başkenti Washington'da bir Kürt Konferansı düzenleniyor. Paris Kürt Konferansı'nın devamı olacak bu konferasın konukları arasında gazeteci yazar Günay Aslan da var. Kendisinin davet edildiğini ancak konferansa katılmayacağını belirten Aslan, bunun nedenlerini ABD'nin ünlü CNN televizyonuna şöyle açıkladı: *"Kürtleri savunmak için Amerika'ya gitmeye gerek yok, Botan'da bulunmak yetiyor. İnsan hakları, özgürlükler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri açısından oldukça kirli bir sicile sahip Amerika'da böyle bir konferansın düzenlenmesi bile acıdır. Bu konferansa Kürt halkını temsil yeteneği ve hakkı olmayanlar katılacaktır. Alınacak kararlar ve uygulanmak istenen senaryoların hiçbiri tutmayacak. Halk bunları bozacaktır."*

ABD'nin uluslararası hukukun üstünlüğünü sağlamak ve bölgede istikrarı korumak için savaştığını açıklayan CNN muhabiri, Ortadoğu'da ABD'nin öngördüğü çerçevede istikrarın sağlanıp sağlanamayacağını sordu. Savaşın, ABD'nin Ortadoğu'yu işgal etmek amacıyla başlatıldığını, dünya jandarmalığına soyunan emperyalist Amerika'nın, ezilen halkların değerlerini talan etmek, soyguna dayalı statükoyu sağlama almak istediğini, bunun için kendine bir de "Yeni Düzen" maskesi taktığını belirten Günay Aslan, *"Bölgede istikrar ancak bölge halklarının ve ezilen uluslarının kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi sonucu sağlanabilir. Bu da ABD'nin bölgede sökülüp atılmasından sonra gerçek anlamda bir istikrardan söz edilecektir"* dedi. *Muhabirin Kuveyt yeni bir Vietnam olabilir mi sorusuna, "Yalnız Kuveyt değil, Ortadoğu'daki her ülke artık ABD için bir Vietnam'dır"* karşılığını veren Aslan'ın bu sözlerine program yapımcısı Mr. Stefan "ABD yönetiminin çok aptal olduğunu ben de biliyorum" diye karşılık verdi.

İsmail Beşikçi'nin İsveç Radyosu (Türkçe yayın bölümü)'na, Kürtçe üzerindeki tartışmalara ilişkin yaptığı açıklama:

"1983'teki yasanın kaldırılması çözüm değildir"

Körfez krizinde, Kürtler de Ortadoğu'da önemli güç odaklarından birisi olarak ortaya çıktılar, böyle olunca bazı uluslararası kurumlar, bazı hükûmetler, örneğin ABD gibi, Avrupa'nın çeşitli ülkeleri gibi, hatta bazı Arap ülkeleri gibi bir takım ülkeler Kürtler ile ilgili bazı projeler ileri sürmeye başladılar. Bu durumda Türkiye de bazı sorunları çözümlemek durumuyla karşı karşıya kaldı. Benim kanımca, özellikle 1984'ten sonra, yani Kürdistan, Kuzey Kürdistan'da bir silahlı mücadele başladıktan sonra, sorun kendisini daha da dayattı ve silahlı mücadelenin talebi Kürt halk yığınlarında çok geniş destekler bulmaya başladı, bu bağımsız, birleşik demokratik bir Kürdistan olarak ortaya çıkıyor. Böyle olunca Türk hükümeti böyle bir gelişimi önleyebilmek için 1983'te kabul edilmiş bu yasayı, yani Kürtçeyi yasaklayan yasayı kaldırma gibi bir girişimde bulunuyor. Benim kanımca bu hiçbir şeyin çözümü olamaz, yani 1983'te kabul edilmiş Kürtçeyi yasaklayan bu yasanın kaldırılması hiçbir şeyin çözümü değildir. Son derece ilkel bir çözümdür, çünkü böyle bir yasayı, Kürtçeyi yasaklayan yasayı kaldırmakla 1983 senesi öncesine dönüyorsunuz,

Foto: Berxwedan

1983'te de Kürtler üzerinde, Kürtçe üzerinde zaten çok ağır baskılar vardı.

Ben bunu ileri bir adım olarak değerlendirmiyorum. Burda tavır, davranış Kürtlerin tavır ve davranışı önemli, yani Kürtler, Kürtçe konuşmalı, Kürtçe yazmalı, bunun için hükûmetten falan izin almaya gerek yoktur çünkü bu yasanın kendisi zaten gayri meşrudur, meşru değildir, insan haklarına, uluslararası ilkelere, yani insanlık ilkelerine aykırıdır. Bunun için Kürtçe konuşmak, Kürtçe yazmak için hükümetin bir izni veya parlamentodan kanun yapması gibi bir takım girişimlerde bulunmasını istemek, doğru değildir. Kürtler, Kürtçe konuşmalıdır, Kürtçe yazmalıdır, tabi bunun eğer bir takım riskleri varsa buna da katlanılmalıdır.

Kürdistan'a giden heyet Belçika parlamentosuna önerge verdi

26 Aralık 1990-5 Ocak 1991 tarihleri arasında Kürdistan'a giden Belçikalı parlamenterler heyeti, 31 Ocak 1991 tarihinde Belçika Parlamentosuna şu önergeyi verdi:

Halk meclisi üyelerine

Belçika hükümetine, 29 Haziran 1990'da Kürtlere ilişkin gerekçeli olarak verilen önerge ve 4 Temmuz 1990 dönem oturumunda kabul edilen önerge temelinde ve durumun aciliyeti nedeniyle tekrar soruyoruz Belçika hükümeti hangi adımlar attı ve ne tür sonuçlar aldı? Belçika parlamentosu tarafından verilen bu görevin gereklerinin derhal yerine getirilmesini talep ediyoruz.

Belçika Hükümetinin, Avrupa Topluluğu kanalıyla, Avrupa Konseyi'nde ve BM'de Türk hükümetine şunları dayatmasını istiyoruz:

– Türkiye'nin Güneydoğusundaki köylerin sürgününün ve bölgedeki olağanüstü halin derhal kaldırılması.

– Türk devletinin, Kürtlerin ve Türkiye'deki diğer etnik azınlıkların politik, sosyal ve kültürel haklarına saygı göstermesi.

– Körfez krizinden dolayı yapılan yardımın, Türkiye'nin Güney doğusunda sosyo-ekonomik zarar gören halka adil tarzda dağıtılması.

– Belçika'nın, Türkiye'de insan hakları ihlal edildiği sürece bu ülkenin Avrupa Topluluğu'na girmesine karşı çıkmasını öneriyoruz.

– Belçika'nın BM Güvenlik Konseyi'nin üyesi olarak Ortadoğu'nun beş ülkesinde yaşayan Kürtlerin sorunlarını uluslararası konferans'da dile getirmesini istiyoruz.

H. van Rompaey, E. De Groot
S. De Raet A. Gehlen N. MAES
J. Sleedex H. van Dienderen
J. van Hecke D. Ducarme
31 Ocak 1991

Belediye İş Sendikası Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi

1) Dünyamız ve bilhassa ülkemiz petrol ağaları ve yandaşı olan emperyalistlerin bitmek bilmeyen istekleri ve çıkarları için gereksiz bir savaşa sürüklenmektedir. Sendikamız 1990 Ağustos ayından itibaren Körfez'deki haksız işgale karşı çıkmış ve hemen arkasından "Savaşa Hayır" demiştir. Çünkü işgalin arkasında savaş tuzağının olduğunu daha o zaman sezinlemiştir. Bugün ise ülkemiz savaşın içinde midir, dibinde midir bilinmemekte, yetkililerin dahi açıklayamadığı bir durumdadır.

2)Belediye-İş Sendikası ve üyeleri olarak 2 yıldan buyana yaptığımız başvuru ve uyarılarımız dikkate alınmamış, üyelerimizin belediyelerdeki alacakları büyüyerek 131 milyara ulaşmıştır. Bu çözümsüzlüğün suçunu belediyeler iktidara, iktidar ise belediyelere yüklemektedir. Taraflar arasında paylaşılarak kabul görmeyen insanlık ayıbı ise üyelerimizin alınteri ve emeğinin karşılığı olan haklarıdır. Aynı zamanda bu bir anayasa suçudur ve angaryadır.

Güneydoğu illerimizde güya devletin garantisinde olan vergi iadesi ve olağanüstü hal tazminatları da, bahse konu olacakların içinde iyi olmaz bir yara, hatta kangrene dönüşmüştür. Oysa bu bölgede olağanüstü hal yasası uygulanmaktadır. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yasayı hakkı için mücadele eden, verilmeyen ücret ve ikramiyelerini isteyen işçilere uygulamakta ve sesi çıkanlar susturulmaktadır. Halbuki bu bölgede huzuru, kazanılan hakları vermek istemeyen işverenler bozmaktadır.

Savaş hali veya dibimizdeki savaş sebebiyle iktidar böyle anlarda milli birlik olmalı, birbirimize kenetlenmeliyiz çağrısı yapmaktadır. Hangi beraberlik, kimler için ve ne pahasına beraberlik. Bu sabah yüzbinlerce işçinin yasal grevinin ertelenmiş olduğunu bir şok haber olarak öğrendik. İşçilerin sözleşmeleri aylardır hala bitirilmemiş belirsiz bir halde bekletilmektedir. Bu işçiler bir yıl önceki ücretleriyle enflasyonun ağır baskısına karşı yaşama savaşı vermekte 490 bin belediye işçisi aylardır, hatta yıllardır alacaklarını alamamaktadırlar.

3)Olağanüstü hal bölgesinde Körfez krizi nedeniyle işlerini kaybetmiş binlerce vatandaşımız savaş politikaları yüzünden diğer bölgelere göçe zorlanmışlardır. Endişe ve korku, savaş politikalarının normal sonuçları olarak karşımıza yeni bir ekonomik ve sosyal buhran çıkarmıştır. Kriz nedeniyle aşırı talep edilen bazı maddelere patronlar yıldırım hızıyla serbest piyasa ekonomisi gereği zamları uygulamışlardır.

İktidar Körfez krizi nedeniyle zarar karşılığı olarak Birleşmiş Milletler'den 2 milyar dolar aldığını ve bir miktar daha alacağını söylemektedir. Yapılan yardım Türk parası olarak 6 trilyon liradır. Bu paranın bir kısmı ile ülkemizdeki tüm grevler sona erdirilebilir, tüm işçi alacakları ödenir ve temel gıda maddelerinin fiyatları dondurulur, Körfez krizi nedeniyle zarara uğrayan ve işsiz kalanların durumları düzeltilerek göçler engellenebilir. Bugüne kadar bu doğrultuda en ufak bir adım atılmamıştır. Bunlar yapılmadan milli birlik ve beraberlik nasıl istenebilir, istense de olabilir mi?

4)Demokrasiyi tehlikeye düşürecek, askıya alacak bir durumun ortaya çıkması ve nereden gelirse gelsin demokrasinin tehdit edilmesine karşı tüm Türk-İş üyelerinin üretimden gelen güçlerini kullanmaları, Türk-İş'in son genel kurulu kararı olduğunu hatırlatmak ve gereğini istemek hakkımız olduğuna inanıyoruz.

Konfederasyonumuz Türk-İş'in, 3 Ocak eylemi gerekçesi olarak öne sürdüğümüz taleplerimizin ivedilikle yerine getirilmesi, her gün bir kat daha artan olumsuzluklara son verilmesi ve ülkemizin Körfez savaşına daha fazla bulaştırılmadan üzerine düşeni yapması için başkanlar kurulunu hemen Olağanüstü toplantıya çağırmasını öneriyoruz.

5)Başta emekçiler olmak üzere tüm halkımızı ve demokratik kuruluşları ülkemizi başlangıcından buyana birçok sıkıntıya sokan Körfez krizinin daha ileri boyutlara götürülmemesi ve bilhassa ikinci bir cephe açarak fiilen savaşta yer almaması için duyarlı olmaya çağırmayı bir yurttaşlık görevi sayıyor; saygılar sunuyoruz.

Belediye-İş Sendikası 26 Ocak 1991

BASINA AÇIKLAMA

5 Şubat 1991 tarihinde, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği tarafından televizyon ana haber bülteninde, görüntüleriyle birlikte yayınlanan açıklamada, Diyarbakır ili Bismil ilçesi Başhan (Xanoser) köyünde, PKK militanları ile köy korucuları arasında bir çatışmanın olduğu ve çatışma sonunda bir militanın öldüğü haberi veriliyordu.

10 Şubat 1991 tarihinde, Antalya'da ikamet eden Mehmet Yılmaz'a telefon eden bir şahıs, söz konusu edilen çatışmada ölen kişinin oğlu **Servet YILMAZ** olduğunu bildirmesi üzerine, Amed (Diyarbakır)'e gelen ailesi ölen kişinin oğulları olup olmadığını fotoğraf ya da filmde veya mezarı açılarak teşhis etmek ve duyurum doğru ise cenazesini almak için 12 Şubat 1991 tarihinde Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne bir dilekçe ile başvurmuşlardır. Bölge Valiliği'nde dilekçe kabul edilmediği gibi, böyle bir olayın kayıtlarında da olmadığı beyan edilmiş, Baba Mehmet Yılmaz'a yardımcı olma anlamında hiçbir olumlu tavır gösterilmemiştir.

Tabii ki bu tavır yeni değildir. Ölen gerillaların cenazelerinin yoğun istemlerine rağmen ailelerine verilmemesi, Bölgemizde uzun zamandır devam eden bir uygulamadır. Bu uygulama tamamen yasadışıdır. Yürürlükte bulunan yasalara dahi uymayan keyfi bir davranış olması yanında, vahşet boyutunda değerlendirilebilecek düzeyde, çağdışı ve insanlıkdışı bir tavırdır. Bu uygulamanın arkasında, gerillanın ailesinin de cezalandırılması gibi hukukdışı bir niyet olduğu açıktır. Dünyanın hiçbir ülkesinde, ölü insanlara ve ailesine bu derece büyük bir saygısızlık yapılmamıştır. Bu tavır her yönüyle bir insanlık suçudur. Toplumumuzun insani, ahlaki, hukuki ve dini tüm değer yargılarına aykırıdır.

Bu politikaların sahipleri, sadece halkımıza karşı değil, insanlığa karşı da suç işlediklerini ve adaletin er geç tecelli ederek bu pervasızlıkların hesabını soracağını bilmelidirler.

Hangi şartlar altında olursa olsun, herkesin yakınlarının ve çocuklarının cenazelerine sahip olmaya, onları anlayış ve inançlarına göre gömmeye, mezarlarının yerini bilmeye hakkı vardır. Bu hakkın gasp edilmesi siyasal ve hukuksal bir skandaldır.

İnsan hakları savunucuları, aydınlar, parlamenterler ve tüm demokratik kuruluşları, süregiden bu hukukdışı uygulamaya karşı tavır almaya çağırıyor, bu insanlıkdışı politikayı şiddetle kınıyorum.

Hatip Dicle / İHD Genel Yönetim Kur. Üyesi,
Diyarbakır Şubesi Başkanı
13 Şubat 1991

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne Diyarbakır

Gerek Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin TRT'ye verdiği açıklama sonucu yayınlanan haberler ve gerekse bana gelen telefon sonucu, 5 Şubat 1991 tarihinde Bismil'in Başhan (Xanoşer) köyü Tepe bölgesinde güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında meydana gelen çatışma sonucunda öldürülen militanın oğlum **Servet YILMAZ** olduğu yönünde çevreden duyumlar almış bulunmaktayım. Fakat gerçekten öldürülen kişinin oğlum Servet YILMAZ olup olmadığını bilmemekteyim. Bu nedenle öldürülenin oğlum olup olmadığının tesbiti için, çekilmişse fotoğrafının aksi durumda bizzat cesedinin tarafıma gösterilerek teşhisinin sağlanmasını istiyorum.

Öldürülen kişinin teşhis sonucu oğlum Servet Yılmaz olduğu taktirde cesedinin defni için tarafıma verilmesini saygıyla arz ve talep ederim.

İstemde bulunan babası Mehmet Yılmaz
Adres: Teoman Paşa Mah. 2206. Sok. No: 55/Antalya / 12.2.1991

"Emperyalist savaşa hayır"

Atina (Berxwedan): 11 Şubat günü "Emperyalist savaşa hayır" adı altında düzenlenen yürüyüşe 300 dolayında devrimci, ilerici ve yurtsever katıldı. Devrimci Birlik Platformu (PKK, TKP/B, DKP, 16 Haziran Hareketi, THKP-C Acilciler), MLSPB, TKP-ML taraftarları, TKP-ML-TİKKO taraftarları, Dev-Sol, TDKP taraftarlarının ortak katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüş, savaş karşıtı sloganlar eşliğinde şehrin en işlek caddelerinden geçerek TC Başkonsolosluğuna kadar sürdü. TC Başkonsolosluğu önünde TC'nin Kürdistan'daki insanlıkdışı uygulamaları, NATO'nun Türkiye ve Kürdistan halklarına yönelik katliam ve paylaşım senaryolarının teşhiri ve protestosu amacıyla TC ve ABD bayrakları yakıldı.

Emperyalist savaşa hayır yürüyüşüne Yunan basın-yayın organları büyük ilgi gösterdi ve başından sonuna kadar izledi. Eylem Yunan basın-yayın organlarında haber olarak kamuoyuna duyuruldu.

Yürüyüş öncesinde beş gün boyunca tüm örgütlerin ortak katılımıyla bildiri dağıtılmış, bilgilendirme masaları açılmıştı.

Celle (Berxwedan): 9 Şubat günü Anti-Faşist İttifak'ın düzenlediği Körfez savaşını protesto yürüyüşüne çok sayıda Kürdistanlı yurtsever, Alman Sendikalar Birliği (DGB) vd. örgütler katıldı. Kürdistan-Komite'den bir temsilci, miting yerinde yaptığı konuşmada Körfez savaşının Kürdistan'a yansımaları, mevcut durum ve Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesini daha yükseltme ve emperyalist savaşı devrimci savaşla karşılama tavrını ortaya koyarak Kürdistan halkının ulusal kurtuş mücadelesiyle dayanışma çağrısı yaptı.

Strasburg (Berxwedan): 30 Ocak günü Avrupa Parlamentosu önünde 60'ın üzerinde Kürdistanlı kadın ve çocuk protesto gösterisi yaptı. Avrupa Parlamentosunda azınlıklar sorununun tartışıldığı bir sırada yapılan gösteri, NATO'lu ülkelerin Kürdistan'a çevik kuvvet göndermesi, katliam ve sürgünleri protesto etmeyi amaçlıyordu.

ERNK taraftarlarının talepleri, çevrede çok geniş güvenlik önlemlerinin alınması nedeniyle, sadece Kürdistan Komite'nin bir temsilcisi aracılığıyla Avrupa Parlamentosu milletvekillerine iletilebildi. Körfez savaşı nedeniyle Fransız hükümetinin uyguladığı sansür, eylemin basına yansımasını engelledi.

Strasburg (Berxwedan): 26 Ocak tarihinde düzenlenen "Savaşa ve katliama hayır" yürüyüşüne ERNK taraftarlarının yanısıra çok sayıda Fransız da katıldı. "Kürdistan'da katliama son" sloganlarının Kürdistanlı yurtseverler ve Fransız demokratlarınca ortaklaşa ve sık sık atıldığı yürüyüş, çevrede bulunanlar arasında büyük ilgi yarattı.

Foto: Berxwedan

ERNK temsilciliği basın toplantısı düzenledi

Oslo (Berxwedan): Norveç'in başkenti Oslo'da 9 Şubat günü ERNK İskandinavya temsilciliği tarafından Körfez savaşı ve Kürdistan'daki son gelişmelerle ilgili bir basın toplantısı yapıldı. Basın toplantısında böyle bir savaşın neden Ortadoğu'da patlak verdiği izah edilerek, ABD ve diğer Avrupalı emperyalist devletlerin bölge gericiliğini de kullanarak, Ortadoğu'ya kendi çıkarları temelinde yeni bir düzen vermeye çalıştıkları, bölgedeki başta Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi olmak üzere tüm ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelelerini bastırmak istedikleri belirtildi. Saddam rejiminin Kuveyt'i işgalini de fırsat bilerek emperyalist güçlerin Ortadoğu'da böyle bir savaşı başlattıkları ifade edildi. Ancak bu emperyalist savaşın bölge halklarının ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelelerini daha da geliştirmekten başka bir sonuç vermeyeceği vurgulandı.

ERNK temsilcisi, Norveç hükümetinin Körfez savaşı nedeniyle sömürgeci-faşist Türk devletine silah yardımında bulunmasının Norveç'in uluslararası alanda yüklendiği insan hakları savunuculuğu misyonuna aykırı olduğunu ve bu silahların Irak'a karşı değil, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanıldığını, bunun için de TC'ye silah aktarımının derhal durdurulması gerektiğini söyledi. TC'nin savaşı da bahane ederek Kürdistan'da baskı, katliam ve kitlesel sürgünleri doruğa çıkardığını örnekleriyle aktardı.

ERNK İskandinavya temsilciliğinin düzenlediği basın toplantısına 30 dolayında gazeteci katıldı. Norveç radyo ve televizyonu da basın toplantısını haber olarak kamuoyuna duyurdu.

"Fiilen Körfez savaşına giren Almanya, bu davayı artık yürütemez

Dava hemen durdurulmalıdır"

Federal Almanya'da görülmekte olan Düsseldorf-PKK Davası avukatlarından Dirk Schönian, 5 Şubat günü yapılan duruşmada, Alman Ceza Kanunu'nun 129/a maddesine ilişkin olarak yürütülen bu davanın, devletin cezalandırma hakkının tersine dönüşmüş olması ve dürüst bir davanın yürütülmesi koşullarının zedelenmesi nedeniyle durdurulması talebinde bulundu. Savunma avukatlarından Dirk Schönian, bu talebinin gerekçelerini belirttiği dilekçesinde şunları dile getirdi:

Federal Almanya Cumhuriyeti'nin Federal Ordu Birliklerini Kürdistan'ın Türkiye'deki parçasına göndermesi sonucunda fiilen Körfez savaşına girmesi karşısında, artık bu davanın hukuk devleti kuralları çerçevesinde yürütülmesi mümkün değildir.

FAC, Türkiye Kürdistan'ında Federal askerini görevlendirmek, savaşın taraflarına silah ve para olarak şimdiye dek görülmemiş ölçüde yardımda bulunmakla –yalnızca münferid şahısların davranışlarıyla değil– bir bütün olarak Federal Alman devletinin davranışlarıyla pratik olarak Körfez savaşına girmiştir. Federal Alman devleti, Kürtlerin hukuki değerlerini koruma hakkını üstlenmekte ve fakat Kürt kurtuluş örgütü PKK'nin gerçek veya olası üyelerini Ceza Yasası'nın 129/a maddesi aracılığıyla cezai takibata uğratmaktadır. Federal Savcılık temsilcileri, esas duruşmada, bu davanın esasında Kürt özgürlük mücadelesine karşı olmadığını, burada söz konusu edilen cinayet, özgürlüğün kısıtlanması ve yaralama gibi ağır cezai fiillerden dolayı olduğunu defalarca tekrarladılar, bunu iddia ettiler. Bu şu demektir: Federal Savcılık tarafından temsil edilen devlet, yaşam, kişisel dokunulmazlık ve özgürlük gibi hukuki değerleri koruma hakkını üstlenmektedir. Ama diğer yandan Özal Türk hükümetine silah, askeri araç ve 1.64 milyar mark değerinde sermaye vermekte ve böylece Ankara hükümeti, Kürt halkını göçertmeye devam edebilmekte ve Türk ordusu Kürt köylülerinin tarlalarını yangın bombaları ve buldozerlerle tamamen yok etmektedir.

Alman sanayisi, devletin onayı ve teşviki ile Saddam Hüseyin'i zehirli gazla donattıktan ve böylelikle 1988'de Halepçe'de 5 bin Kürt katledildikten sonra, FAC şimdi de ABD'yi 1,8 milyar DM ile finanse etmektedir. Bunun sonucunda Türkiye'de üslenmiş olan NATO'nun bombardıman uçakları Irak'ın kuzeyindeki Kürt şehirlerine alansal bombalama yapabilmişlerdir. Peki Kürdistan'da yaşayan insanlar, neden yaşama haklarını, bedensel sağlamlıklarını ve özgürlüklerini talep edememektedirler? Kendilerinin, Alman devletinden Kürt halkını yoketmeyi amaçlayan eylemlerin desteklenmemesini talep etme hakları yok mudur? Yaşama, can güvenliği, özgürlük ve bedensel sağlamlık hakkı bölünmez bir bütündür.

Alman devleti, Türkiye ve Kürdistan'da askeri birlikler üslendirdiği ve buradaki Kürt halkının yaşamını tehdit ettiği, onların kendi topraklarından sürülmesini desteklediği ve bu alandaki bombardımanları mali açıdan desteklediği müddetçe Kürtleri cezai takibata maruz bırakma hakkını kullanamaz.

Bu davanın, Kürtlerin bağımsız bir Kürdistan için mücadeleleri çerçevesinde olmadığı, Kürtlerin Alman hukuki değerlerini ihlal ettikleri için açıldığı iddiası ve buna sadakatten bahsetmek çifte standart, yani ikiyüzlülük olayını örtbas etmektir.

Gerçekte FAC'nin Körfez savaşına fiilen katılmasıyla birlikte "bütün adil ve hakkaniyet duygusuna", bu davanın devam ettirilmesi çok ters düşmektedir ve asla kabul edilemez."

Almanya-PKK Davası'nda

Bir bülbül daha dut yedi!

24 Ekim 1989 tarihinden bu yana süren Almanya-PKK Davası'nda Federal Savcılığın "baş tanık"larından biri olarak sunduğu Nusret Aslan, 1990 Ağustos ayından bu yana süren sorgusunda tükenişini itiraf ederek artık ifade vermeyeceğini söyledi.

5 Şubat tarihli duruşma günü üç yüze yakın yurtsever Kürdistanlı mahkeme binasının önünde toplanmış, Federal Almanya'nın Kürdistan'a asker göndermesini ve Türk sömürgeci devletine yaptığı yoğun askeri yardımları protesto etmekteydi. Salona sığmayan izleyicilerden büyük bir çoğunluğu son derecede soğuk havaya rağmen duruşma bitinceye kadar dışarda bekledi. Dışarda gösteriler sürerken, duruşma salonunda ise tutuklu ve tutuksuz olarak "yargılanan" Kürt politikacılar, Alman devletinin Kürdistan halkına yönelik savaşta taraf olması anlamına gelen askeri girişim ve yardımlarını protesto ve bu koşullarda davanın sürdürülmesinin anlamsızlığını belirtmek amacıyla konuşma girişimlerinde bulunmaktaydılar. Sanık avukatlarının da çabalarına rağmen, mahkeme heyeti bu içerikte bir konuşmaya izin vermeyeceğini söyledi. Buna rağmen Kürt politikacılar tek tek söz alarak konuşma isteklerini ifade ettiler. Bir ara, duruşmanın oldukça elektiriklendiği görüldü. Sanıkların ve avukatlarının dayatmaları üzerine, mahkeme heyeti söz konusu dilekçenin öğleden sonra verilebileceğini söyledi.

Diğer günlerin tersine o gün mahkeme salonuna joplu resmi görevliler dodurulmuştu. Sanık avukatları bunun nedenini sordular ve cevap istediler. Mahkeme başkanı Belker, izleyicilerin rahat durmaları halinde jopları kullanmaya gerek olmayacağını ve bu nedenle de kaygı duymanın anlamsız olduğunu söyledi. Böylesine utanmazca bir sözü kullanacak kadar pervasız bir konumda bulunan mahkeme heyetinin cevapsız kalmayacağı açıktı. Nitekim, bu sözler büyük tepki topladı.

Duruşmaya öğle saatlerinde ara verildi. "Yargılanan" Kürt politikacılar ve avukatlar adına temsilciler o gün bir basın toplantısı düzenleyerek, verilecek dilekçe içeriğine uygun açıklamalarda bulundular ve tutuklu Kürt politikacıların o gün başladıkları üç gün süreli açlık grevini duyurdular.

Duruşmanın öğleden sonraki bölümünde Nusret Aslan salona alındı. Ancak bu kez salondaki "varlığı" çok kısa sürdü. Bütünüyle çökmüş bir ruh halini sergileyen N. Aslan Ceza Yasasının 52. maddesi gereğince artık ifade vermeyeceğini söyledi. Bu maddeye göre, eğer suçlananlar içinde bir akrabası varsa tanığın ifade vermeme hakkı bulunuyor. Mahkeme heyeti tanığın böyle bir hakkı olduğunu belirterek, savcılığın düşüncesini aldı. Oradan gelecek cevap da zaten önceden belliydi. Avukatların itirazına rağmen, Nusret Aslan salondan gönderildi.

Dava avukatları, tanığın salondan kaçırıldığını, bunun kanıtının ise bütün komployu açığa çıkaracak bir konuda sorgulandığı ve sıkıştığının herkesçe görüldüğü bir sırada tanığın ifade vermekten vazgeçmesi olduğunu söylediler. Nusret Aslan Ağustos ayından bu yana ifade vermekteydi. O zamandan bu yana da, "yargılanan"lar arasında bir akrabasının olduğu ve bu kişinin de tıpkı diğerleri gibi Nusret Aslan'ın suçlamaları nedeniyle "yargılandığı" hiç kimse için bir giz değildi. Nusret Aslan, yıllar sonra birden bire dava içinde bir akrabasının olduğunu hatırladı ve bu, susmasının sözde gerekçesi oldu. Duyan herkesde anlamlı bir tebessüme yol açan bu gerekçenin hiç bir inandırıcılığının olmadığı çok açık. Şimde şu soru soruluyor: Nusret Aslan sustu mu, susturuldu mu?

Dava avukatları, N. Aslan'ın konuşmayacağı konusunda mahkeme heyetinin önceden haberdar olduğunu açığa çıkardılar. Ancak Belker, sadece bir gün öncesinden duyduğunu söyledi. Davalı Kürt politikacılar gazetemize yaptıkları açıklamada, bunun gayri ciddi bir açıklama olduğunu, "tanığın" bilinçli bir biçimde susturulduğunu ve savcılıkla mahkeme heyetinin bu durumu önceden bilip bilmediklerini sormanın anlamı olmadığını, işin gerisindeki güçlerin bilindiğini söylediler.

Hatırlanacağı üzere, Federal Savcılığın ilk "tanığı" olan Hasan Doğan da mahkeme önünde ifade vermemişti. Davanın bundan sonraki aşamasında savunmanın tanıklarının dinleneceği ve önümüzdeki ay içinde ise Almanya tarihinde "pişmanlık yasası"ndan yararlanan ilk itirafçı "tanık" Ali Çetiner'in sorgusuna geçileceği bildiriliyor.

KÜRDİSTAN ÜZERİNDE PAYLAŞIM SAVAŞLARI, GÜNCEL EMPERYALİST-SÖMÜRGECİ SAVAŞ VE YURTSEVERLİK GÖREVLERİMİZ

Baştarafı. 1 sayfada

Harekete geçen Şeyh İdris-i Bitlisi, Amasya'da konaklanan Osmanlı Sultanı Yavuz Selim'i karargahında ziyaret ederek bağlılık yemini etti. Yavuz bu uşaklığın bedeli olarak geniş bir otonomi verdi, Osmanlı ordusu Kürt desteğine dayanarak Ridaniye ve Çaldıran savaşlarını kazandı, Bağdat'a kadar olan alanı egemenliğine aldı. Osmanlılar ve Farslılar, 1639 Kasrı Şirin Antlaşması'nı imzalayarak, bu güne kadar devam eden bölünmüş Kürdistan statükosu üzerinde anlaştılar.

Savaş yengilerinin ardından Osmanlı ordusu, direnen Kürt beylerinin üzerine yürüdü, Kürdistan, yabancı çıkarları için bir nevi içsavaş yaşadı ve kan gölüne dönüştü. Kürt beylerinin aldıkları otonomi karşılığında yerine getirdikleri görev ise uç beyliği ve sürekli vergiydi. Bu statüko, Kürt halkı için hiçbir şekilde olumlu ve ilerletici bir durum olmadı.

XIX.yy'ın başından itibaren Batı kapitalizminin tuzağına düşen Osmanlı devleti, tüm gücüyle Kürdistan'a yöneldi, yeni beyler türetti, vergiyi artırdı ve bir nevi zorunlu askerlik uygulamasını getirdi.

Kürt beyleri ve halk bu uygulamalara ve politikaya karşı direndi. 1800–1881 arasında Kürdistan'da en az 50 ayaklanma gelişti, beylerin aralarında birlik kuramamaları nedeniyle Kürdistan bir daha yenildi ve kana bulandı.

Bilinen bu gerçekleri bir daha neden vurgulama gereği duyduk; demek ki otonomi hiçbir koşul altında güvence değildir, hiçbir koşul altında sömürgeci güçlerin sözlerine güvenilmez. Devletlerin ilişkileri ve uluslararası hukuk bugün bile zor, yani kuvvetlerin dengesi üzerinde kurulmuştur.

Bağımsızlık yerine özerklik telaffuzu

Osmanlılar, uşaklığı ideolojik bir temele oturtmak için XIX. yy'ın sonlarına doğru Zedegan Okulları ve Hamidiye Alayları'nı kurdular. Bunlarda yetişen bey, ağa, aşiret reislerinin çocukları olan feodal-aristokrat aydınlar, bağımsızlığın çağdaş anlamda Osmanlı imparatorluğuna bağlı bütün halklarda biçimlendiği bir dönemde, kültürel özerkliği formüle ettiler. Bu, bir aydın için-eğer gerçekten aydınsa– halka karşı yapılan en büyük ihanetti. Çünkü, bir halkın doğal ve dokunulmaz hakkı olan bağımsızlık hakkını başkasına pazarlamaktan daha büyük ihanet olamaz.

Ne acı ve ilginçtir ki, otonomi ve kültürel özerkliği bugün dahi program yapanlar, adı geçen aristokrat aydınların çabalarını, Kürt direniş tarihinin 'çağdaş' başlangıcı gösterme cesareti içinde bulunabilmektedirler.

Sevr Antlaşması Kürt halkına ne getirdi?

Konferans, 1920 yılında Fransa'nın Sevr (Sevres) kentinde I. Dünya Savaşı'nın galipleri arasında toplandı. Bilindiği gibi, Kürdistan daha 1878 Berlin Konferansı'nda Batılı ülkelerin gündemine gelmiş, bu devletler Osmanlı yönetiminden aldıkları tavizler karşılığında, imparatorluğun doğu sınırlarının korunması güvencesini vermişlerdi. Fransız ve İngilizler, daha 1915 yılında Sykes-Picot gizli antlaşmasıyla Kürdistan'ı aralarında paylaşmanın kararını vermiş ve 1914–18 savaşında bu amaçlarına ulaşmışlardı.

Bu savaş sürecinde ve sonrasında tıpkı bugünkü gibi Kürdistan sorunu Avrupa basınına yansıyor, taraflar formül üzerine formül üretiyor, ganimetten az pay alanlar, basınlarında "hakkı yenmiş halk" edebiyatını bol bol işliyorlardı. Bugünkü düzeyde olmasa bile yine Kürt politikacıları bol bol galip emperyalist ülkelerin elçilik kapılarını arşınlıyorlardı. Zinar Silopi, anı kitabında bu süreci çok çarpıcı anlatır, her görüşmeden sonra emperyalist temsilciler bol bol umut dağıtırlardı.

Savaşın galipleri, o dönem bugünkü Birleşmiş Milletler'in ilk adımı olan Cemiyeti Akvam'ı kurmuşlardı. Dönemin ABD Devlet Başkanı Wilson, yeni uluslararası bir düzen için 12 maddelik bir plan ortaya atmıştı. Bu plan, adından dolayı Wilson Prensipleri olarak tarihe geçti. Buna göre paylaşılan Ortadoğu'da birçok mandater devlet kuruluyor ve bunlar galip emperyalist devletlerin hamiliğine veriliyordu.

Bu plana göre, Kürdistan'ın 1/3'lük alanında otonom bir Kürt devleti kuruluyordu. Ancak bu planı geçenlerde Avrupa Konseyi'nde Türk hükümetinin bir temsilcisinin de söylediği gibi kemalist burjuvazi silah zoruyla bozdu, zaten ne planın hazırlayıcıları planlarını ciddiye aldılar ve ne de o meşhur "Kürt politikacıları" onu hayata geçirmenin gücü içinde olabildiler.

Demek ki, her Kürdistan kelimesi geçtiğinde, "bu iş tamam" demek, büyük bir yanılgıdır. Ayrıca salt politikaya dayalı bir çaba da mutlak şekilde yenilgiye mahkumdur. Aynı şekilde, ne biçimde olursa olsun emperyalist formüllere sarılma yanılgının da ötesinde halka ihanettir.

Bir dönüm noktası: Lozan ve ötesi

Her dönem Kürdistan üzerinde en iddialı güç Türk burjuvazisi oldu. Emperyalist paylaşım savaşından sonra önce Fransız ve Türk devletleri, 1921 Ankara Antlaşması'yla Kürdistan'ın statükosu üzerinde anlaştılar. Fransızlar, elde ettikleri ekonomik ayrıcalıklar karşılığında Kürdistan'ın küçük bir parçasını denetimlerinde tuttular, 1925 Şeyh Sait ayaklanmasında da, Kürt güçlerinin Türk ordusu tarafından arkadan kuşatılmasına destek oldular.

Kürdistan üzerinde asıl çekişme Türk kemalist burjuvazi ile İngiliz emperyalizmi arasında oldu, iki taraf da hem Kürtleri vuruyor, hem de petrolce zengin Güney parçasının denetimini ele geçirme kavgası veriyorlardı. İki taraf 1923 yılında İsviçre'nin Lozan kentinde biraraya geldi. Konferansta Kürdistan 'leşi' masaya yatırılmış, taraflar en fazla ve en yağlı parçayı kapmanın kavgasını veriyorlardı. İşin ilginci, iki taraf da Kürtlerin hamisi kesilmişti. Yapılan tüm nüfus sayımları, arada dönen hilelere rağmen, Kürtlerin nüfusunu toplam nüfusun %70'i olarak gösteriyordu. Müzakerelerde Türk heyetinin temsilcisi İsmet İnönü'nün "Kürtler, Türktür" sözü, İngiliz temsilci Lord Curzon tarafından, "Herhalde böyle bir iddiada bulunan dünyadaki tek kişi sensin" şeklinde cevaplandı.

Kürtlerin temsil edilmediği bu 'Kürt Konferası'nda taraflar Kürdistan'ın paylaşımını karar altına aldılar. Bu korkunç anlaşmaya göre, Kürtler etnik azınlık dahi kabul edilmiyordu. Bunun bir tek anlamı vardı: Kürt kimliği yoktur ve Kürtleri eritmek için her yol meşrudur!

Şeyh Sait ayaklanmasının yarattığı korku iki tarafı antlaşmaya itti. 1926 Bağdat antlaşmasıyla Musul-Kerkük bölgesi İngilizlerin egemenliğindeki Irak Arap Krallığına bırakıldı. Taraflar ittifaklarını İran'ın da katılımıyla 1937 (Sadabat Paktı), 1954 (Bağdat Paktı) ve 1959'da (CENTO) yenilediler.

Demek ki, emperyalistlerin ipiyle kuyuya inilmez; demek ki, arkanda kurtuluş için ayağa kalkan ve ulusal özgürlük için ölümü göze alan halk yığınları olmadımı hiçbir şey elde edemezsin. Politika, cambazlığı değil, gücü ve doğru çizgiyi gerektirir.

Başka bir ders: 1961–75 Güney Kürdistan direnişi ve Barzanicilik

Molla Mustafa Barzani'nin arkasında sayısı 100 bini aşkın silahlı Kürt gücü vardı, buna rağmen 1961'de başlayan direniş acı yaralar bırakarak 1975'te yenildi.

Savaşta yenilgi de olabilir, ancak sonuç çıkarırken duygusallık bir yana bırakılmalı, yenilginin nedenleri objektif ölçülere vurulmalı ve vurulmak zorundadır da. Otonomi talebi, İran ve ABD'ye dayanma, önceki her Kürt ayaklanmasının kaçınılmaz kaderi olan iç bölünme ve bu arada 1966'da YKT"nin direnişten ayrılarak Baas rejimiyle uzlaşma yolunu seçmesi yenilgiyi kaçınılmaz kıldı. Sadabad Paktı'nın bir benzeri 1975'te Cezayir'de Irak ve İran devletleri arasında imzalandı.

Bu sonuçtan da çıkarılacak en önemli ders, otonomi ya da özerkliğin en az bağımsızlık talebi için verilebilecek kana malolmuş olmasına rağmen, hiçbir şekilde Kürdistan sorununda adil ve doğru bir çözüm olamayacağı gerçeğidir. Bu gerçek en çarpıcı şekilde ortaya çıkmış olmasına rağmen, Doğu (1979–1984) ve Güney Kürdistan (1980–88) direnişlerinde yine aynı ciddi yanılgı içine düşüldü.

Önemle vurgulanması ve unutulmaması gereken bir gerçek de şudur: Türk, İran ve Irak devletleri aralarında mevcut çelişkilere ve bu çelişkilerin zaman zaman savaşlara bile dönüşmüş olmasına rağmen, bölgede bağımsız bir Kürt devletinin kurulmaması için hep stratejik uyum içinde oldular.

Kürdistan'da yeni öge: PKK ve Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesi

PKK, Kürdistan'da hangi değişikliklere yolaçtı; en önemlisi, halkın mücadelesini gerçek rayına oturttu, ulusal istemi çağdaş ölçülerine kavuşturdu, halkın mücadelesine demokratik bir karakter kazandırdı, halka özgüce güveni aşıladı, silahlı mücadeleyi çağdaş halk savaşı ölçülerine kavuşturdu, Kürdistan adına uluslararası arenada yürütülen politik mücadeleyi bağımsızlık temasıyla kaynaştırdı, Kürdistan'ı gericiliğin kaynağı olmaktan çıkararak bölgenin devrim odağı haline getirdi.

PKK'nin kuruluşunun ardından 12 yıl geçti. Bu 12 yıllık süreç sonunda şu gerçek net olarak ortaya çıktı ki, bugün Kürdistan'da ulusal bağımsızlık isteyen, halka, halkın özgücüne, desteğine ve bilincine dayanan PKK, yığınları kazanmıştır; buna karşın boşluk dönemindeki kabaran halk gücünü arkasına alan otonomist güçler, güç kaybetmiş, kitleler nezdinde inandırıcılıklarını yitirmişlerdir. PKK'nin açık ve gür ulusal bağımsızlık istemine karşın bu güçler, bağımsızlığın adını bile ağızlarına almaktan çekinmekte, halen emperyalist politikalara umut bağlamaktadırlar.

Halkların tarihinde son derece öğretici dersler vardır. Bir Vietnam deneyini gözönüne getirdiğimizde Kuzey'de sosyalist cumhuriyetin kuruluşu kaçınılmaz olunca, ABD emperyalizmi Güney'de sözde bağımsız kukla bir devlet kurdu.

Bu çarpıcı örneği şu açıdan seçtik; Kürdistan sorunu kendini ne kadar dayatırsa dayatsın emperyalist güçler, her dönem kendi çıkarlarına uygun çözümden yana olacak ve bu çözümde dayatacaklardır. Birşeyler verir gözüküp hiçbir şey vermeyebilir, bağımsızlık kaçınılmaz olunca kültürel özerklik tavizini verebilir, bağımsız-demokratik Kürdistan'ın kuruluşu kaçınılmaz olunca da, Kürdistan'ı bölüp bir parçada kendi çıkarlarına uygun bir yönetim tesis edip, bunu meşru göstermek isteyebilirler. Yaşamın gerçeğinin bu emperyalist oyunlardan hangisini karşımıza çıkaracağını tabi ki bugünden bilemeyiz, ancak emperyalistlerin insafına sığınarak hiçbir şey elde edemeyeceğimiz gerçeğini ısrarla vurgulamak istiyoruz.

Şimdiki durum nedir?

Ortadoğu'da son derece karmaşık bir süreç yaşanıyor. Bir yanda savaş, diğer yanda savaş sonrası için sunulan binbir çeşit formül, plan ve harita ve de şimdiden pastadan aslan payı kapmak için birbirine diş bileyen savaş galibi namzetleri.

Savaşın kurbanı yapılmak istenen biz Kürt halkına düşen ne; basına ve kapalı kapılar ardından yapılan toplantılardan yansıdığı kadarıyla en fazla dil özerkliği ve de bu kırıntıyı yeterli gören otonomi mücadelesinin yorgunlarına şimdiki sömürgeci metropollerde, belki de Ankara'da siyaset yapma bağışı.

Biz bu savaşta ne Arap, ne İran ve ne de Türk halkının ölmesini ve zarar görmesini istiyoruz. Kaldı ki, bu yönlü fikir yürütmemize de bir yerde gerek yok, çünkü mevcut yıkım savaşını çıkaran biz değiliz, tam aksine savaş bize dayatıldı, Kürdistan savaşın alanı ve hedefi durumuna getirildi. Ancak şu da bir gerçektir ki, Kürdistan'ı sömürgeleştiren güçler birbirine girdi, hem de birbirini tüketircesine. Bundan devrim adına, ulusal kurtuluş adına yararlanmak Kürdistan halkının en tabi ve kaçınılmaz hakkıdır. Kaldı ki, Kürdistan halkının bu süreçten ulusal kurtuluşuna vararak çıkması tüm bölge halklarının yararınadır. Çünkü başka bir halkın köleliği üzerinde demokrasi olamaz.

Bağımsızlık ve halk demokrasisi talebi şiarımız olmalıdır

Savaş sonrasında Kürdistan'da farklı parçalarda kültürel özerklik, otonomi ya da sınırları dar federasyon alternatifleri ortaya çıkabilir. Fakat bunlardan hiçbiri sorunun çözümü olamaz, bunlar Kürdistan ve bölge halklarının lehine çözümler de olamaz. Herşeyden önce Kürdistan'ı sömürgeleştiren hiçbir yönetim, bir kültürel özerkliğe bile tahammül edebilecek karakterde değildir. Öte yandan ulusal sorunlar böyle çözülemez. Önümüzde Çek-Slovak, Yugoslavya fedarasyonu ve SSCB federasyonları örnekleri duruyor. Bunlar halklar arasındaki çok ileri birlikler. Buna rağmen nedenleri ne olursa olsun büyük bir ulusal eşitsizlik var bu ülkelerin tümünde ve mevcut durumda halklar arasında savaşa bile varabilen gerginlik yaşanmaktadır.

Mutlaka her Kürt yurtseveri, savaşı, gazete, televizyon ve radyo haberlerini izliyor, Kürdistan halkının yerini saptamaya çalışıyor. Yurtseverler olarak hepimizin özellikle dikkat etmesi gereken husus, yapılan emperyalist-sömürgeci basın-yayın propagandasından etkilenmemek ve bu propagandaların özünü kavramak olmalıdır.

Hepimiz görüyoruz ki, arkalarında yüz kişinin olmadığından emin olduğumuz bazı Kürt politikacıları ısrarla 'lider' olarak sunuluyorken, bağımsızlık talebi ve temsilcileri sürekli geri planda tutulmak isteniyor.

ABD'nin dayatmalarıyla Ankara'da tasfiye planları çiziliyor, PKK dıştalanarak otonom Kürt güçlerine aynı masaya oturmanın sinyalleri veriliyor, onlar da Kahire'den, Londra'dan, emperyalist basın-yayın organlarından "Bağımsızlık istemiyoruz" şeklindeki açıklamalarla çağrıları cevaplıyorlar.

Bu çok düşük bir diplomasi ve politika.

Halk olarak şunu asla unutmamalıyız, gücün olmadı mı kendileri de çok kan döken sömürgeciler zırnık koklatmazlar. Otonomi otonomi diyerek ucuz politikacılığa soyunanların 1990'ların başlarında emperyalist elçi-

lerin kapılarını arşınlayanlardan ne farkları var. Tarihimiz gösteriyor ki otonomi verilse bile ilk fırsatta geri alınıyor. Yok, eğer halk gücümüzle otonomiyi koruyacağız deniyorsa, neden halk gücü kesin çözüm için değerlendirilmiyor. Eğer, emperyalist güçlerin güvencelerine güveniliyorsa, en büyük yanılgı bu olur. Halepçe'de Hiroşima'dan sonra en büyük insan soykırımı gerçekleştirildi, hangi emperyalist yönetim ses çıkardı?

Mutlaka kafaları kurcalayan şu sorudur; süreçten nasıl yararlanacağız, ulusal birlik yönünde nasıl yararlanacağız?

Tabi ki halkımızın ulusal sorununu uluslararası gündeme getirmeli, her platformdan yararlanmalı, bunun aktif çalışmasını yürütmeliyiz. Ancak herşeyimizi savaşan emperyalist güçlerin masasında mutlaka yer tutmaya göre ayarlarsak büyük bir yanılgı içinde oluruz. Emperyalist güçler ve Kürt otonom güçleri bilinçli olarak halkın önüne bu takvimi koyuyor, halkı şartlandırmayı ve mücadele platformundan alıkoymayı hedefliyorlar.

Temel talebimiz ulusal bağımsızlık olmalı. Bizce kimse bu ilkeyi tartışma konusu yapmamalı, yapamamalı. Bunun koşulları mı yok? Elbette vardır. Objektiv ve subjektiv koşullar Kürdistan'ı ulusal birlik ve ayaklanmaya itmektedir. Güçler hazır olmazsa, halk kabarmasının altında boğulurlar. Bu açık görülebilen bir gerçektir, üstelik kabaran halk güçleri sadece siyasi güç değil, silahlı güçtür de. Şimdiden Güney'de ve Kuzey'de binler dağa çıkıyor ve daha da çıkmak istiyorlar. Bu defa kabarmayı örgütsel gücümüzle karşılamak ve doğru bir mücadele hattına kanalize etmemiz gerekiyor. Buna uygun politik çalışma da gerekir. Kürdistan politik güçlerine düşen bir an önce ulusal bir ittifaka gitmeleri, bunu bir hükümet erkine ya da benzeri yönetim gücüne dönüştürmeleridir. Bunun koşulları vardır. Böyle bir birlik dışta da Kürdistan adına çıkarılan seslerde uyum sağlar. Her yurtsever izlediği politik güçten bunu talep etmelidir.

Arkasında tek kişi olmadan emperyalistlerin olanaklarıyla Washington'da Kürt Konferansı düzenlemeye hazırlananlar, pekala ulusal birlik ve ulusal bağımsızlığın düşmanı gibi davranmaktadırlar. Bağımsızlık dayatmasına rağmen, gizliden sömürgeci ve emperyalist güçlerle işbirliği ilişkisine yatanların da durumu pek farklı değildir.

Halk olarak bize düşen görev uluslararası alanda politik birlik sağlamak ve bunu ulusal bağımsızlık talebi temelinde yürütmenin gerekliliği yanında, asıl gerekli olan birliği halk kitlelerine götürmek, örgütlenme ve direnişi bekleyen kitleleri ayaklanmaya hazırlamak olmalıdır.

Hedefimizi emperyalist-sömürgeci savaşın bitişine göre ayarlayamayız. Eğer sonuç almak istiyorsak, bu halk irademizin ürünü olmalı, bu da yığınların ayaklanması demektir, bu da bir süreç sorunudur, süreç savaşın sürecini de aşabilir.

Kaldı ki onlar için savaşın bitişi bizim için asıl başlangıç olabilir. Olsa olsa şimdiki savaş durumu halkı daha acil eyleme kaldırmanın zornluluğunu göstermiş oluyor.

Türk devleti de bu gerçeği bildiğinden, bir an önce ufak kırıntılarla sonuca ulaşmak istiyor. Emperyalist güçler var kuvvetleriyle sanki birşeyler elde etmenin son fırsatı gibi bağırıyorlar. Peki, bu son fırsatsa ondan nasıl yararlanacağız; onlara göre bağımsızlık isteminden vazgeçilmeli, ne veriliyorsa onunla yetinilmeli.

Hayır, gerçekler hiç de böyle değildir, kesin hedefimiz ulusal bağımsızlıktır, sömürgeci güçlerin zayıflıkları bu amaca varmamızı daha da kolaylaştırmaktadır.

Öte yandan ulusal bağımsızlık hattının temsilcileri yerine, ajan kılıklı kültürel özerklikçiler ve de onca tarihi derse rağmen otonomide diretenlerin, emperyalist güçlerce muhatap alınması, onların güçlülüğünden kaynaklanmamaktadır. 1980–85 döneminde ulusal bağımsızlık çizgisi kültürel özerkliğin talepçilerini tasfiye etti. Bugün bunların ciddi bir gücü yoktur. Otonom güçler de çok güç yitirmişlerdir, arkalarında silahlı güçler de yoktur. Bundan sonra dağa çıkacak halk güçlerinin bunları izlemesi sözkonusu olamaz. Kaldı ki dört parçada da ulusal bağımsızlık düşüncesi yer etmiş ve örgütsel olarak da halk kabarmalarını kucaklayacak güce ulaşmıştır. Otonom güçler bu gerçeği artık iyice görmelidirler.

Bizim için belirleyici olan halk yığınlarının bilincidir, örgütlenmesidir ve talepleridir. Halk bir anlamda yeni bir kuşağa dönüştü. Şehirler kırsala göre ağırlık bastı. Kırda ve şehirde net yükselen talep ulusal bağımsızlık talebidir. Avrupa'da kopartılan gürültünün aksine Kürdistan'da otonominin sözü bile geçmiyor. Bizler için asıl hazine ve asıl belirleyici olan bu dönüşüm ve bu güçtür.

Herkesin gerçekçi olması gerekir, otonom güçler de gerçekçi olmalı ve unutmamalıdırlar ki son şanslarını deniyorlar. Eğer halkın ulusal bağımsızlık talebi doğrultusunda adım atmazlarsa bu süreç onları bitirir, artık halkın bilinç ve talebi otonomiyi çok çok aşmıştır. Üstelik sömürgecilerin çizdiği suni sınırları yaparak kimse herhangi bir Kürdistan parçasını mülkiyetinde göremez. Ulusal bağımsızlığı isteyen ve bunun için savaşanlar halk üzerinde iddiada bulunabilirler. Sadece ve sadece Kürdistan halkının ulusal bağımsızlığı temel alınarak, komşu halklarla çeşitli birlik ve ittifak arayışları içinde olunabilir, bu da o halkların özgüçleriyle olur, bunu yapma yerine TC'yi, İran'ı, Suudi Krallığını iknaya çalışmak halka güvensizlik ve sonu hüsran olan bir çabadır, kaldı ki böylesi bir politikacılığın Kürdistan halkının çıkarıyla hiçbir ilişkisi yoktur.

Tekrar uyarmayı gerekli görüyoruz, yurtsever olarak hepimizin görevi yönümüzü ülkemize çevirmek olmalıdır. Halkı en fazla nasıl örgütleyecek, en fazla nasıl silahlandıracak, bu gelişmeyi uluslararası alana en fazla nasıl yansıtacağız soruları asıl üzerinde yoğunlaşmamız gereken hususlardır.

Halkımızı sonuca götürecek olan da bu soruların olumlu çözümü olacaktır. 4.Kongresini yapan PKK, süreçten en duyarlı şekilde yararlanıyor. Hepimize düşen görev en büyük duyarlılık ve fedakarlıkla PKK'ye destek sunmaktır.

Halklar kaderlerini kendileri yaparlar.

TC göz kırptı, ortalık "Kürtçü" cücelerle doldu

Baştarafı 1. sayfada

Bu görüşlerin halis Kemalist görüşler olduğundan kuşku yok. Bugün Ecevit'in, E.İnönü'nün, orduda pek çok generalin ve Demirel'in savunduğu bu görüştür. Bunların anti-savaşçılığı, demokratizmi, insan haklarından yanlılığı, işte bu açık Kürt düşmanlığına dayanmaktadır. Bu nedenle ABD'ye belli muhalefetleri var. Açıkça Kürt sorununda bir an önce İran ve Irak'la anlaşalım deniyor. Aslında Türk ve Irak orduları arasında bu yönlü bir anlaşmanın olup olmadığı da net değildir. Yani tarafların savaş içinde bile Kürdistan'a karşı ittifaklarını tazelemeleri pekala mevcut bir olasılık olarak hesaba katılmalıdır.

Uğur Mumcu da "Kürtçe konuşma serbestisi" üzerine yazdığı makalede, 19-21 Kasım'91 tarihinde Paris'te yapılan AGİK zirvesinin Turgut Özal'ın da imzaladığı kararlarına göre Kürtlerin de "ulusal azınlık" görüldüklerini hatırlatmakta ve TC'nin halen Kürt dilini bir yerel lehçe göstermesinin çelişkisine dikkat çekerek, devletin çıkmazına parmak basmakta. Netice de ise TC'nin artık sorunun altından çıkamayacağı gerçeğini üstü örtülü vurgulayarak hayıflanmakta.

Hergün Türk gazetelerinde mutlaka "ABD'nin Kürt sorununa bakışına ait bir değerlendirme" yansıtılıyor. Hemen hemen tümünde de "ABD, Kürt kartı konusunda TC'ye güvence verdi" şeklinde yorumlar yapılıyor. Bu yorumlar karşısında insan "Kürdistan TC'nin mi yoksa ABD'nin mi yönetiminde?" sorusunu sormaktan alıkoyamıyor kendini.

Entegrasyon ve dil serbestisi

Washington'da emperyalist çıkarlara uygun formüller bitmez. Bunlardan biri de "Kürtler, ABD'nin zencileri gibi entegre olduklarından ayrı devlet kurmalarına gerek yoktur, kültürel kimlikler tanınsın yeterlidir" şeklinde olanıdır.

İnsanlık, ABD'nin zenci ve kızılderilileri nasıl "entegre ettiğini" çok iyi bilmektedir. Afrika'dan gemilere bindirilen binlerce zenciden birkaç yüzünü canlı Amerika'ya yetiştiren, kızılderililerin derisini yüzerek soykırıma uğratan, zencileri günümüze kadar ikinci sınıf vatandaşlığa ve sefalete mahkum eden bir entegrasyon.

Patronunun değerlendirmesi hoşuna gitmiş olmalı ve bu değerlendirmeyi bir emir görmüş olmalı ki, Özal da "Türkleştirme görevini yaptı, Kemalizm miyadını doldurdu. Ermenilerden Rumlara, Çerkezlere, Lazlara kadar bölgesel kültürlerin daha geniş bir sosyo-ekonomik genişlik içinde olmasına imkan verebiliriz" açıklamasını yaptı.

Türkleştirme ve Kemalizmin miyadını doldurduğu doğrudur. Ancak amacına ulaştığı sadece bir hüsnü kuruntudur. Kemalizmin yaptığı tahribat, çılgın şöven uygulamalar ve katliamlara rağmen Kürt ulusu tüm değerleriyle ayaktadır. Bırakalım Kürdistan'a ilişkin politikaların iflasını, Kemalizm Türkiye'de de iflas etmiştir. Farklı şekilde de olsa Özal'ın bu gerçeği itiraf etmesi, TC'nin günümüzdeki en büyük çıkmazını yansıtmaktdır.

Yorumlar ve formüllerde ortak bir nokta ortaya çıkıyor; Kürtler için otonomi bile tehlikeli. Dil serbestisinin ötesine geçilmemeli.

Dağ fare bile değil, hiçbir şey doğurmadı

ANAP hükümetinin dil serbestisi girişimi tam bir fiyasko. Yasa henüz ANAP meclis komisyonlarında. Aynı yasa değişikliği ile birlikte "Türkçenin resmi dil olarak kullanılması hakkında kanun tasarısı" adı altında yeni bir yasa daha komisyonlara sunuldu.

Buna göre Kürtçe sadece evde konuşulabilecek. Yazılı Kürtçe yasak. Devlet dairesinde Kürtçe yasak. Tüzel kişilere verilen dilekçelerde Kürtçe yasak. Kürtçe slogan ve pankart yasak vb. Yasağa karşı gelenlere 1 yıla kadar hapis cezası ve 25 milyon TL para cezası verilebilecek. Hele Kürtçe yazılı siyasal malzeme kullanıldığında kişiler bölücülük suçuyla ağır hapis cezalarına çarptırılabilecek.

Yasaya göre Kürtçe, ulusal azınlık dili bile değil. Bilimde tanımı olmayan yerel bir lehçe ya da ağız

Peki nerede kaldı Kürt dil serbestisi? Açıkça Kürtçe bazı lümpen Kürt kompradorlarının içki sofralarındaki eğlence dili olarak sunulmak isteniyor. Bilinçli ve planlı olarak, Kürtçe deyimler en çirkin ve en küçümseyici şekilde sunuluyor. Bu mudur dil serbestisi?

ANAP'ın meclis grubunda konu üzerine yapılan tartışmalar anlamlıdır. Dil serbestisine tanınan sınırların çok dar olduğunu vurguladığı ve Kürtlerin de bir tarihlerinin olduğu, halk oldukları, Türkler Ortaasya'dan gelmeden önce bu topraklarda yaşadıkları gibi temel gerçekleri vurguladığı için Nurettin Yılmaz bile, tam da Türk burjuvazisine yakışır şöven ve sahibinin karakterini yansıtır küfürlerle protesto edildi. Bununla da kalınmadı. Dokunulmazlığının kaldırılması ve "Yüce Divan"a verilmesi talebiyle hakkında suç duyurusunda bulunuldu.

Bizce bu tartışma çok önemli ve öğreticidir. Faşist ANAP hükümetinin adımını ileri bir adım gören ve görmek isteyen, Türk burjuvazisinden birşeyler bekleyen uşak Kürt çevrelere en iyi cevap bu tartışmalardır.

Boylarından büyük işlere kalkışan Paris Kürt Enstitüsü yöneticilerine de bir kaç söz

Bir Kürt kültürle uğraşabilir, araştırabilir. Bu konuda uluslararası alanda ilgi ve destek talep edebilir, toplantılar ve konferanslar düzenleyebilir. Bu, bir yerde her Kürt aydınının önündeki temel görevlerden biridir ve sömürgeciliğe karşı savaşın önemli bir cephesi de budur.

Ancak bir ulusun ulusu vareden tüm değerlerinin bir bütün olduğunu önemle hatırlatmak istiyoruz. Eğer bir halk köleyse, iradesi üzerinde başkaları egemense, baskı altındaysa, sömürülüyorsa, bu durumda o halk özellikle kurtuluşuna yönelmelidir. Ulusal özgürlüğünü elde edemeyen bir halk hiçbir değerini gerçek anlamda kurtarmamış sayılır. Bu nedenle köle bir halk, ki kastettiğimiz Kürt halkıdır, bir çok cephede yürüttüğü savaşını tek bir kanal ve hedefte birleştirmek zorundadır. Bu da ulusal bağımsızlık hedefidir.

Eğer ille de kültür özerkliği gibi belli haklarını elde etmesini temel alır, ulusun asıl çıkarını gözardı eder ve bunu bilinçli bir politikayla düşmanın ipoteği altında bırakırsan, bunu yapanlar o durumda bir halk düşmanıdır, emperyalizmin bir ajanıdır, bir politika pezevengidir.

Kürt halkı sabırlı ve onurlu direnişiyle namlıdır. Ama gerçeği kabul etmek gerekir ki Kürt uşaklar da namlıdır. Çeşit çeşit uşaklar vardır; kimi Washington'a, kimi Paris'e, kimi Londra, Ankara ve Tahran'a bağlı.

Kürdistan halkının ve sorumlu politik güçlerinin gündemindeki temel konular ulusal kongre, ulusal cephe, ulusal direniş ve buna uygun uluslararası alanda temsildir. Bunun olanakları var ve bunun çalışması yürütülüyorken, ısrarla "Kültür konferansları" düzenleyerek, bu ad altında işbirlikçi formülleri hayata geçirmek peşinde olmanın anlamı nedir? Kim bu olanakları sunuyor? Bu çalışmanın halk ve halkın çıkarlarıyla herhangi bir ilişkisi var mıdır? Bu çabanın sahiplerine bu soruların cevabı olarak verilecek yanıtların tümü olumsuzdur.

Önceki konferanslardan ayrı olarak şimdi de apar-topar Paris ve Washinton'da Kürt konferansları toplanmak isteniyor. Bunun masrafları emperyalistlerden. Kürdistan'dan katılacakların vizesi de MİT'ten. ABD'ye giriş vizesi ve uçak paraları da CIA'dan. Ne güzel! TC'yi ve Irak diktatörünü silahla donatan, halkımıza yeni ölüm fermanları biçenlerin onay ve gölgesinde "Kürt konferansları"!

Direnişle elde edilen mevzileri ve değerleri kemirmek isteyen, uluslararası alanda da Kürt halkının kurtuluşu mücadelesine destek vermek isteyen dost çevrelerin duygularını suistimal eden bu tehlikeli çabanın sahipleri sahte Kürtçüler iyi bilsin ki, amaçlarına ulaşamayacaklardır. Çözümü kültürel özerklik çerçevesinde ve Washington'da arayan politikalar ve sahipleri lanetlenmektedir ve iyi bilinsin ki, halk, varlığı üzerinde oynanan bu tehlikeli girişimleri affetmeyecektir.

Bu tür işbirlikçi konferansları şiddetle mahkum ediyoruz.

Tüm yurtsever Kürt aydınlarına sesleniyoruz; düşmanlarımızı kimyasal silahlarla donatan emperyalist güçlerin düzenlediği tasfiyeci konferanslara itibar etmeyiniz. Kanlı paralarla alınan konferans biletlerini sahiplerine geri gönderiniz, davetlerini reddediniz. Sizden beklenen davranış tektir; her ülkenin yurtsever aydınları gibi gücünüzü ulusal kurtuluş yönünde sarfediniz. Başka halklardan Kürt halkının dostlarını da uyarınız. Konferansların kültürel maske altında bir siyasal tuzak olduğunu vurgulayınız.

Düsseldorf-PKK davasında tutuksuz yargılanan Kürt politikacılardan Selahattin Çelik'in açıklaması:

ALMAN DEVLETİNİN KÜRDİSTAN HALKINA KARŞI SAVAŞ KARARINI PROTESTO EDİYORUM

Ailemi, tüm yakınlarımı ve halkımı ilgilendiren son derece ivedi ve bu mahkemeyle de doğrudan ilişkili "bir tehlike" üzerine önemli bir açıklamada bulunmak istiyorum.

Ülkem Kürdistan ve halkım, kendisine zorla dayatılan bir yıkım savaşının tehditi altına girmiştir.

Irak ordularının Kuveyt'i işgal etmesiyle başlayan Körfez krizi, 17 Ocak'91 tarihinden beri fiili bir savaşa dönüşmüştür. ABD ve diğer NATO'lu müttefikleri, ülkelerinden binlerce kilometre uzakta, Ortadoğu'da, bölge halklarına en modern ve en tahrip edici silahlarla saldırıyorlar. İlginçtir ki, yüzyılların medeniyetlerinin beşiği olan kentleri yerlebir eden, şimdiden yarım milyonun üstünde masum insanın ölümüne yolaçan, etkisi onlarca yıl silinmeyecek doğa zehirlenmesine neden olan ve milyonlarca masum insanı ölümle tehdit eden NATO'nun terörist, barbar ve vandalist yönetimleri, tüm bunları 'demokrasi', 'insan hakları' ve 'uluslararası hukuk düzenini koruma' adına yaptıkla rını ileri sürebiliyorlar.

Savaşın faturası Kürdistan halkından çıkarılmak isteniyor

Peki, o denli insan haklarına düşkünlerse, Kuveyt'in en az dört katı büyüklükte olan Kürdistan'ın Botan bölgesi insansızlaştırılırken, köy ve ormanlar yıkılıp-yakılırken ve halen yakılıyorken neden ses çıkarılmadı ve çıkarılmıyor? 30 milyonluk Kürt halkı tarihten silinmek isteniyor. Buna neden ses çıkarılmıyor? Halepçe'de 6 bin masum Kürt insanı Alman yapımı zehirli gaz bombalarıyla katledildi. O zaman neden ses çıkarılmadı? İkinci Dünya Savaşı sırasındaki Yahudi kıyımının utancını ileri sürerek, dışişleri bakanını İsrail'e yardıma yollayan Alman hükümetinin, Kürt halkına karşı hiç mi borcu ve insani sorumluluğu yok?

Körfez savaşı hızla Kürdistan'ın yeniden paylaşımı savaşına dönüşmektedir. Türk devleti ve ordusuna, ABD ile emperyalist müttefiklerinin savaş planında temel bir rol verilmiştir. Buna göre savaşın Kuzey veya ikinci cephesi Kürdistan'dan açılmaktadır ve savaş hızla bu yöne sürüklenmektedir. Buna göre Kürdistan tekrar ameliyat masasına yatırılmakta, Kürt halkının özgürlüğüne kavuşmasının önlenmesi ve köleliğinin daha da kötü koşullarda devamı için planlar yapılmaktadır.

Türkiye'nin İncirlik, Kürdistan'ın Diyarbakır ve Batman askeri havaalanlarından kalkan ABD ve Türk savaş uçakları sadece Irak kentlerini bombalamamakta, Güney Kürdistan'da Zaxo, Süleymaniye, Kerkük, Dıhok ve Erbil kentleri, Kuzey Kürdistan'da da Çukurca köyleri, Cizre, Çatak ve Hakkari gibi merkezlerin yakınları bombalanmış, Diyarbakır ve Batman gibi nüfusu çok kalabalık şehirlerin yakınlarına hergün bombalar düşmektedir. Bu bombalama sonucu şimdiden Güney Kürdistan'da öldürülen Kürtlerin sayısı, Halepçe katliamında ölenlerden çok çok fazladır.

Kürdistan'a 500 binin üstünde Türk ordu birlikleri yığılmıştır. Kürdistan'da Malatya-Erhaç, Diyarbakır, Batman ve Muş havaalanları nükleer ve kimyasal silahlar taşıyan en az 300 savaş uçağıyla doldurulmuştur. Karayolları ve trenler hep asker ve askeri malzeme doludur. Savaşın gölgesinde en az 1 milyon Kürt insanı mülteci durumuna getirilmiştir. Halkın ekonomisi çökmüştür. Savaş gerekçe yapılarak halkın araçlarına elkonmuş, sınır alanlarında tarlalar askeri araçların kampları ve mevzilerle delik deşik edilmiştir. Hastanelerin tümü orduya devredilmiştir. Kürt şehirleri askeri kuşatma altına alınmıştır. Milyonlarca Kürt insanı NATO silahlarının deneği ve hedefi haline getirilmiştir. Doruğa ulaştırılan ve NATO hükümetlerince onanan devlet terörü, yasaklar ve açlık halkı kırmaktadır. Hergün en az 1000 masum Kürt yurtseveri tutuklanmakta, en az birkaç kişi de işkencede katledilmektedir.

Alman hükümeti, Kürdistan halkına savaş açmıştır

Türk devleti ve NATO'lu destekçilerinin Kürdistan halkına dayattıkları yıkım savaşında Alman devleti özel bir yer tutmaktadır.

SPD, Grüne ve PDS (Demokratik Sosyalist Parti) gibi muhalefet partilerin, işçilerin, öğrencilerin, aydınların ve din adamları gibi geniş halk kesimlerinin şiddetli muhalefetine ve Alman anayasasının yasaklamasına rağmen, Alman hükümeti, NATO yasalarını gerekçe göstererek TC'nin yanında Kürdistan'a silah ve asker yolladı.

Çevik kuvvet çerçevesinde 18 Alfa-jet savaş uçağı ve bunların 272 personeli Kürdistan şehirleri olan Malatya ve Diyarbakır'da konumlandırılmıştır. Bu özel kuvvetler, önceki yıllarda da Kürdistan'da yapılan NATO manevralarına katılmış, Kürt halkına karşı savaşında deney kazanmıştı. Son olarak "Hawk" füzeleri ile bunların 600 ile 1500 arasında personeli ve bunların yan gücü olan sağlık ekipleri yollanmıştır. Bu savaş birlikleri Bremervörde ve Hessen eyaletindeki Taunuskreis'taki üslerden gittiler.

Alman hükümeti sadece NATO çerçevesinde değil, doğrudan TC'yi destekleyerek Kürdistan üzerinde yürütülen savaşa dahil oldu. Türk ordusuna son birkaç ay içinde en az 600 Leopard tankı, yüzlerce ağır top, askeri araç ile tonlarca cephane verdi. Cizre, Silopi ve Midyat gibi Kürdistan şehirleri Leopard tanklarının merkezi durumuna getirilmişlerdir. Tankların namluları şehirlere ve halka çevrilmiş, her an ateşe başlayabilirler.

Alman Başbakanı ve hükümetin diğer üst düzey yetkilileri daha geçen hafta yaptıkları açıklamalarda, sadece NATO çerçevesindeki birliklerin değil, normal ordu birliklerindeki askerlerin de gönderilebileceğini söylediler.

Kürdistan'da bir savaş sürmektedir. Türk devleti bu savaşın varlığını itiraf etmiştir. Şimdi Alman ordusu da bu savaşa, Türk ordusunun yanında fiilen katılmaktadır. İsim verilmese de, Alman hükümetinin karar ve savaş halindeki bir ülkeye asker göndermesi, uluslararası hukuk ve Cenevre Sözleşmesi'ne göre savaş kararıdır.

Savaşın yasasına göre Kürt halkı da savaşmak ve kendini korumak hakkına sahiptir. Her Türk askeri gibi, Kürt halkını öldürmek ve üzerindeki paylaşım planını hayata geçirmek için Kürdistan'a ayak basan her Alman ve diğer ülkelerin askerleri Kürt halkının düşmanlarıdır. Savaş içinde Kürt halkı düşmanlarına nasıl davranıyorsa, emperyalist Alman askerlerine de öyle davranacaktır.

Şu da unutulmamalıdır ki, Kürt halkını katletmek üzere Kürdistan'a Alman askeri göndermekle Alman hükümeti, Alman halkına da en büyük hakareti yapmakta, bu karar ve uygulamasıyla Ortadoğu ve Kürdistan pastasından pay almayı hedeflemekte, bu adımla tıpkı Nazi uçaklarının İspanya'yı bombalamasının ardından olduğu gibi palazlanmayı hedeflemekte ve bununla da II. Wilhelm'den Hitler'e doğru doruğa çıkan Alman emperyalist saldırganlığını modern kılıflar içinde sürdürmüş olmaktadır.

Bu dava, Kürdistan halkına karşı açılan fiili savaşın bir cephesi durumuna gelmiştir

Bu dava, Kürdistan halkı ve öncüsüne karşı TC hesabına açılmıştı. Amaç, PKK'yi tasfiye etmekti. Davayı açanlar bu amaçlarına ulaşmadılar ve bu anlamda yenildiler. PKK'nin mücadelesi bu davanın sınırlarını çok çok aştı.

Şimdi ise yepyeni bir durum doğmuştur. Alman hükümeti örtülü saldırıdan vazgeçmiş, doğrudan Kürdistan'da Kürdistan halkına karşı savaş cephesi açmıştır. İşte bu nedenle bu dava savaşın bir cephesi durumuna gelmiştir.

Bu nedenle de halen burada olan herşeyden habersiz davranarak, bizi ısrarla rehin tutan bu davanın sürdürücülerinin, Kürdistan'da Kürt halkına bomba yağdıran Alman pilotları ve kurşun sıkan Alman askerlerinden bir farkları olup olmadığını sormak gerekiyor.

Alman savaş uçaklarının ve Leopard tanklarının ölüm tehditi altında kalan ailemin, yakınlarımın ve halkımın feryadları adına halkıma savaş açan Alman hükümetinin bu kararını şiddetle protesto ediyorum.

Haksız yere açılan bu davayı ve açık bir emperyalist savaş mahkemesine dönüşen mahkemenizi protesto ediyorum.

Varlık savaşı veren bir halka karşı en imha edici silahlarla haksız bir savaş sürdürülürken, sizlerin halen bu davayı sürdürmenizi insanlık adına utanç verici bir durum olarak değerlendiriyor ve hükümetinizin Kürdistan'daki savaşa girme kararı vermesini de dikkate alarak davanın sonuçlandırılmasını talep ediyorum

– Kahrolsun Kürt halkına karşı savaş yürüten emperyalist cellatlar!

– Kürdistan halkı, öncüsü PKK ve insanlık kazanacak!

Düsseldorf PKK Davası tutuklularının açıklamaları:

BASINA VE KAMUOYUNA

İki haftayı aşkın süredir Türkiye Cumhuriyeti ve Suudi Arabistan topraklarından kalkan savaş uçakları, Kürt ve Arap halkları üzerine ölüm kusuyor. Savaşı fırsat bilen Türk devleti, sadece Kürdistan'ın kuzeyinde Kürt halkına karşı yürüttüğü sömürgeci savaşı tırmandırmakla kalmıyor, aynı zamanda Kürdistan'ın güneyini de, Irak egemenliği altındaki Kürdistan parçasını da işgal etmenin hazırlıklarını yapıp fırsatını kolluyor. Her ne kadar Türk devlet yöneticileri "Musul ve Kerkük'ü almak gibi bir amacımız yok" diyorlarsa da, gerçekte bu doğru değildir. Sık sık Musul ve Kerkük sözü etmeleri bile, gerçek amaçlarının buraları işgal etmenin fırsatını kollamak olduğunu gösterir. Bu konuda TC, başta ABD olmak üzere bir takım güçlerle anlaşmıştır. Bu nedenledir ki, FAC'nin Türkiye'ye yaptığı askeri yardım, Türk ve Amerikan devlet yöneticileri tarafından övgüyle karşılanmıştır.

Bütün dünya açıkça gördü ki, TC eşittir Kürt düşmanlığı, katliam ve soykırım demektir. Türk devleti, Kürt halkına karşı yürüttüğü yoketme savaşında halkın dilini bile bir savaş aracı olarak kullanmaktadır. Son günlerde bunun en açık bir örneği yaşanıyor. Kürtçe konuşmanın Kürt halkına ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl bir savaş aracı yapıldığı açık olarak görülüyor. Türk devleti, 20 milyona yakın bir halkın "aile içinde anadiliyle konuşmasını serbest bıraktığını" söyleyerek, bütün dünya ve insanlık değerleriyle alay ediyor. Bu durumun dünyada başka bir örneği daha yoktur.

Alman Federal Cumhuriyeti, son altı ay içinde Türkiye Cumhuriyeti'ne yaklaşık 3 milyar mark tutarında savaş aracı vermiştir. Bu savaş malzemesinin tamama yakını gerillaya karşı kullanılacak cinsten savaş araç ve gereci durumundadır. Ocak ayının ilk haftasında 220 mürettebatıyla birlikte 18 Alman savaş uçağı Malatya-Erhaç üssünde konumlandırılmıştır. Bunlar da daha çok gerillaya karşı kullanılabilecek güçlerdir. Şimdi bunlara ek olarak bini aşkın Alman askeri daha Malatya ve Diyarbakır'a gönderiliyor; Almanya tarafından Türk devletine yeni savaş malzemeleri veriliyor. Türk devleti, bu malzemeyi Kürt halkına karşı yürüttüğü katliamlarda kullanıyor; Alman askerlerini Kürdistan'da uyguladığı soykırıma, Musul ve Kerkük'ü işgal etme planlarına ortak etmek istiyor.

Bütün bunlarla Almanya'da yürütülen "PKK davaları" arasında dolaysız bir ilişki vardır. FAC Dışişleri Bakanı Genscher, ABD Suudi Arabistan'a asker yığarken yaptığı bir açıklamada "biz hukuk devletiyiz, işlerimizi bu yolla yürütürüz" diyerek, imalı bir biçimde de olsa PKK davalarının niteliğini açığa vurmuştu. FAC, şimdiye kadar "hukuk alanında yüttüğü" işi, giderek askeri alana taşıma eğilimi gösteriyor. Bizler, işte bu anlamda üç yıldır politik rehine olarak hücrelerde tutuluyoruz, her türlü politik faaliyetten ve ülkemize gitmekten alıkonuyoruz. Alman silah ve mermileri halkımızı katlederken, Alman askerleri Türk ordusu ile yanyana ülkemizde bulunurken, Almanya savaş içinde olduğumuz TC'ye her türlü maddi ve politik yardımı verirken, Almanya'da yürütülen PKK davalarının bir "hukuk olayı" olduğu söylenebilir mi?

Saddam rejimine her türlü kimyasal silahın Alman şirketleri tarafından verildiğini şimdi herkes söylüyor ve kabul ediyor. Saddam rejimi, bu silahları Halepçe'de on bine yakın Kürt insanının katledilmesinde kullanmıştı, onbinlerce insanın ölmesine ve yaralanmasına neden olmuştu. Bizler bu soykırımı protesto ederken tutuklanmıştık. Alman devleti, bütün bu gerçekleri o zaman reddetmişti. Saddam rejimi, şimdi aynı silahlarla İsrail'i tehdit ediyor. FAC Dışişleri Bakanı Genscher, daha tehditten öte bir şey yokken bile, bu silahların Alman şirketleri tarafından verilmiş olmasından ötürü "utanç duyduğunu ve İsrail halkından özür dilediğini" açıklıyor. Aynı Genscher, bu silahlarla ve TC'ye verdikleriyle Kürt halkının katlediliyor olmasından söz bile etmiyor. 30 milyon nüfuslu Kürt ulusunun haklarına karşı yaklaşımda FAC ile Türk ve Irak rejimleri arasındaki fark nedir?

Ortadoğu'da yürütülen savaş halkımız ve Arap halkı üzerinde kitlesel kırıma neden oluyor. Bu, kelimenin tam anlamıyla bir vahşettir. Alman halkının böyle bir vahşet karşısındaki duyarlılığını, geliştirdiği yaygın protesto gösterileriyle ve Kürdistan'a bir işgal gücü olarak gitmeyi reddederek ortaya koyduğu tutumunu takdirle izliyor; ulusların haklarına saygılı ve barışsever tüm insanları, Kürt halkına karşı yürütülen soykırıma, bunu yürüten Türk ve Irak soykırımcılarına ve Alman insanlarının buna ortak edilmesi girişimlerine karşı mücadeleyi sürdürmeye çağırıyoruz.

Yurtsever halkımızdan, PKK'nin yükselttiği ulusal bağımsızlık ve özgürlük savaşına tüm güçleriyle katılmalarını ve her türlü emperyalist ve sömürgeci girişime karşı direnişi yükseltmelerini istiyoruz.

Bugünden itibaren başlamış olduğumuz üç günlük açlık grevi ile halkımızın ve ilerici insanlığın mücadelesiyle birlikte olduğumuzu vurguluyor, kamuoyunun dikkatini hiçbir hukuksal yanı bulunmayan Almanya'daki PKK davaları üzerine çekmek istiyoruz.

5 Şubat 1991

Körfez savaşında Kürdistan

Foto: Berxwedan

Oldenburg (Berxwedan): 24 Ocak günü "Körfez savaşında Kürdistan" konulu bir bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Alman demokratlar ve savaş karşıtı güçlerin düzenlediği bu toplantıya 180'i Alman olmak üzere toplam 200 kişilik bir katılım oldu. Toplantıda, Alman TV'nda gösterilen Kürdistan ve ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin filmlerle, Cizre'deki açlık grevini görüntüleyen video kaset ve Mahsum KORKMAZ Akademisi'ndeki 15 Ağustos kutlamalarından parçalar gösterildi. Daha sonra Türkiyeli bir gazeteci Kürdistan'daki izlenimlerini aktardı.

Dinleyicilerden gelen sorular üzerine toplantıya çağrılı bulunan Kürdistan Komite temsilcisi, emperyalist savaşın Kürdistan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine etkileri, olası gelişmeler ve TC'nin savaşa katılmasının ardında yatan nedenler konusunda kapsamlı açıklamalarda bulundu.

Körfez savaşı, Filistin ve Kürdistan

Hamburg (Berxwedan): 27 Ocak günü çeşitli politik güçlerin inisiyatifiyle gerçekleştirilen ve tüm gün devam eden "Körfez savaşı, Filistin ve Kürdistan halklarının ulusal kurtuluş mücadelesi" konulu bilgilendirme toplantısına 100'ün üzerinde bir kitle katılımı oldu. Kürdistan Komite'den bir temsilcinin de çağrılı olduğu toplantıda, Körfez savaşında bölgedeki ilerici-devrimci hareketlerin durumu ve perspektifleri hakkında tartışmalar yürütüldü. Toplantıda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önemi, bölgede oynadığı rol ve sadece Kürdistan değil, tüm bölge halklarının kurtuluşları için Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle güçlü bir dayanışma hareketi geliştirmenin önemi ve gerekliliğine dikkat çekilerek toplantı güçlü bir şekilde sonuçlandırıldı.

Körfez savaşı her yerde protesto ediliyor

Strasburg (Berxwedan): Körfez savaşını ve NATO Çevik Kuvvetleri'nin Kürdistan'a getirilmesini protesto amacıyla 19 Ocak günü merkezi bir yürüyüş düzenlendi.

Londra - 1991 Foto: Berxwedan

ERNK taraftarlarının geniş katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüş, Fransız kamuoyunda büyük ilgi yarattı. Fransız 3. ve 1. televizyon ekipleri ile çok sayıda gazeteci ERNK taraftarlarının yürüyüşünü izledi ve görüntüledi. Yürüyüş eyleminin yoğun bir ilgiyle karşılanması ve Kürdistan'daki gelişmelerin daha geniş çevrelere taşınılması amacıyla bu eylemden sonra hergün Strasburg'un çeşitli semtlerinde mitingler düzenleniyor.

Nürnberg (Berxwedan): Savaş aleyhtarı örgütlerin çağrısı üzerine 12 Ocak günü yapılan yürüyüşe ERNK taraftarları da aktif bir şekilde katıldılar. Şehir merkezinden başlatılan yürüyüş, TC'nin Nürnberg konsolosluğu önüne kadar devam etti. Konsolosluk önünde yapılan mitingte konuşan ERNK taraftarı bir yurtsever Ortadoğu'daki gelişmelerin yanısıra, Kürdistan'daki güncel durumu dile getirerek, yürüyüşe katılanların dikkatini TC'nin Kürdistan'da girişebileceği katliam olasılıklarına çekerek Kürdistan halkıyla dayanışmaya çağırdı. Kitlelerin coşkulu sloganlarıyla devam eden yürüyüş, şehrin Aufssessplatz alanında yine mitinge dönüştü. Burada düzenlenen mitingte de yürüyüşü düzenleyen örgütlerin temsilcileri birer konuşma yaptılar. Alman ve Kürt halkları arasındaki dayanışma ve dostluk duygularının daha güçlendiği yürüyüş, daha sonra sona erdi.

Londra (Berxwedan): Londra'nın merkezinde 2 Şubat günü düzenlenen yürüyüşe 25 binin üzerinde kitle katıldı. İngiliz sol örgütleri, pasifistler, yabancı sol örgütler, dinciler, öğrenciler, sendikacılar ve demokratların katıldığı yürüyüşte ERNK taraftarları da yer aldılar

Yürüyüş Embankmente'den başlayıp İngiltere Parlamentosu önünden geçerek ünlü Hyde Park'ta sona erdi. Burada yapılan mitingte çeşitli örgüt temsilcileri ve bazı milletvekilleri birer konuşma yaparak Körfez savaşını protesto ettilerini bildirdiler. Yürüyüş ve miting sonunda Körfez savaşında oynadıkları rolden dolayı ABD ve İngiltere bayrakları yakıldı. Yürüyüş ve mitinge, İngiliz televizyonları ve basını geniş yer verdi. Bu, Körfez savaşına karşı İngiltere'de yapılan en büyük protesto eylemiydi.

ERNK taraftarı kadın ve çocuklar Kızılhaç binasını işgal etti

Londra (Berxwedan): 6 Şubat günü, 100'ü aşkın yurtsever Kürt kadını ve çocuğu Londra'daki Kızılhaç binasını işgal etti. Aralarında bebekli ve hamile kadınların da olduğu ERNK taraftarları, Kızılhaç yetkililerinden incelemeler yapmak üzere Kürdistan'a bir delegasyon gönderilmesi, kimyasal silahlara karşı gaz maskesi yollanması ve TC tarafından köylerinden zorla sürülen binlerce Kürdistanlıya yardım edilmesi talebinde bulundular.

Başlangıçta bu talepleri kabul etmeyen Kızılhaç yetkilileri, Kürdistan gerçeği karşısında nasıl yanlı davrandıklarını polis çağırarak ortaya koydular. İngiliz polisi, içerde bulunan Kürdistanlı kadın ve çocukların üzerine kapıları kapattı, su ve tuvalet ihtiyaçları bile karşılanmadı. Buna rağmen, çocuklar Kürtçe marşlar söylediler "Victorie to Kürdistan" (Kürdistan'a zafer) sloganları attılar. Bu arada saldırılarına devam eden İngiliz polisi, yurtseverlerin ellerinde bulunan ERNK bayrağını almaya çalıştıysa da başarılı olamadı.

Kürdistanlı yurtseverlerin barışçıl eyleminin Kızılhaç yetkilileri ve İngiliz polisi tarafından adeta rehin almaya dönüştürülmesi üzerine, akşam saatlerinde içerde bulunan kadın ve çocuklarla dayanışma amacıyla çok sayıda ERNK taraftarı binanın önünde toplandı ve binadakilerin talepleri kabul edilip kendileri serbest bırakılıncaya kadar oradan ayrılmamaya kararlı olduklarını ifade ettiler. Bunun üzerine Kızılhaç görevlileri, Cenevre'deki merkeze durumu iletmek üzere faks çektiklerini ve gelecek toplantılarında taleplerin gündeme getirileceğine dair söz verdiler. Bunun üzerine eylemi bırakan ERNK taraftarı kadın ve çocuklar, "Biji Serok APO" sloganları eşliğinde binadan ayrıldılar.

ERNK taraftarı kadın ve çocukların eylemi İngiliz basınında yer aldı. Olay yerine gelen gazeteciler, orada bulunan yurtseverlerden bilgi alıp eylemcileri görüntülediler. İngiltere'nin en büyük gazetelerinden The Guardian, eylemci kadın ve çocukların resmini yayınlayarak eylemin amacını ve sonucunu kamuoyuna duyurdu.

Alman polisinin yurtseverlere yönelik baskıları sürüyor

Münih (Berxwedan) Irak'ın Kuveyt'i işgal ettiği 2 Ağustos 1990'dan bu yana yoğunlaşan baskılar, Körfez savaşının başlamasıyla birlikte iyice çığırından çıktı. Özellikle de Almanya'nın Bavyera eyaletinde yoğunlaşan polis baskıları, burada bulunan Kürdistanlı kitlelerin ulusal kurtuluş mücadeleyle dayanışmalarını zayıflatmak, güçten düşürüp mücadeleyle bağını kesmeyi amaçlıyor. Bavyera polisi, tespit edebildiği yurtseverlerin evlerini basıyor, keyfi aramalar yapıyor, eğer mücadeleyle bağını kesmezse yurtdışı etme tehditinde bulunuyor, belli saatlerde polis karakoluna çağırıp imza alıyor, adreslerini terk etmemelerini istiyor vb. Tüm bunlar, yurtseverleri sindirmeyi amaçlıyor. Bu tür uygulamalar daha önce de 1988 Ekim'inde faşist Kenan Evren'in Almanya'yı ziyareti sırasında da yapılmış ve kamuyunda tepkiyle karşılanmıştı.

Lindau (Berxwedan): – 22 Ocak günü Lindau'da bulunan ERNK taraftarları, Alman devletinin Kürdistan'a çevik kuvvet göndermesini, Türk devletine yaptığı yardımları arttırmasını protesto etmek amacıyla Belediye binası önünde açlık grevine başladı. Bir günlük olarak planlanan eylemin başlamasından üç saat sonra müdahale eden Alman polisi, zor kullanarak eylemin sürmesini engelledi.

Bu durum çevrede bulunan kitleler tarafından tepkiyle karşılandı. Olay, fotoğraflarıyla birlikte yerel Alman basınına yansıdı.

Şehitleri anma gecesi

Siegen (Berxwedan): 2 Şubat günü **Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği (YXK)**'nın düzenlediği **Mazlum** ve **Delil DOĞAN** yoldaşları anma gecesine 600'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever katıldı. Genelde şehitlerimizin mücadelemizdeki yeri, özel olarak da **Mazlum** ve **Delil DOĞAN** yoldaşların mücadelemizdeki yerleri, direnişlerinin anlamı üzerine yapılan konuşmaların yanısıra, folklor, tiyatro gösterileri ve Kürt müziğinden örnekler sunuldu. Ayrıca, geceye gönderilen mesajlar ve Baykan'da geçtiğimiz Eylül ayı içinde şehit düşen **Zeynel AKYAR (Fırat)** yoldaşın ailesine yazmış olduğu mektup okundu. Canlı ve coşkulu bir atmosfer içinde geçen gece daha sonra sona erdi.

Bilgilendirme toplantıları

Neuestadt (Berxwedan): 31 Ocak günü yapılan toplantıya 50 dolayında Alman demokratı katıldı. Daha çok PKK'nin Körfez savaşına karşı tavrı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bu savaştan nasıl etkilendiği ve etkileneceği, olası gelişmeler ve Kürdistan' daki güncel durum üzerinde duruldu.

Hannover (Berxwedan): 1 Şubat günü yapılan bilgilendirme toplantısına 70 Alman demokratı katıldı. Kürdistan Komite'nin çağrılısı olarak toplantıya katılan İspanya Haribatasuna örgütünün Avrupa Parlamentosu'ndaki bir milletvekili, Almanya'nın Kürdistan'a çevik kuvvet göndermesini, Hitler'in 1937'de İspanya'da Cumhuriyetçiler'e karşı bombalama yapmak üzere savaş uçakları yollanmasına benzeterek, bu duruma karşı çıkılması gerektiğini dile getirdi.

Bremen (Berxwedan): 1 Şubat günü Bremen'de yapılan bilgilendirme toplantısına da içlerinde kilise temsilcileri ve Yeşiller Partisi yetkili ve üyelerinin de bulunduğu 200 kişi katıldı. Toplantıda Kürdistan'daki durum, Körfez savaşının etkileri ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin mevcut düzeyi ile bundan sonraki gelişimi üzerinde duruldu.

Tutuklular açlık grevinde

Celle (Berxwedan): Celle'de yeni açılan PKK davasından tutuklu bulunan iki Kürt yurtseveri, Alman devletinin Kürdistan'a askeri araç–gereç, personel göndermesi ve TC'ye yardımlarını arttırmasını protesto etmek ve cezaevi ve mahkeme koşullarına dikkat çekmek amacıyla üç günlük açlık grevine başladı. Kürt yurtseverler, protesto amaçlı bu açlık grevi eylemlerini 5 Şubat günü çıkarıldıkları mahkemede açıkladılar.

ORTADOĞU'DA SON DURUM VE KÜRDİSTAN ÜZERİNDE YÜRÜTÜLEN PAZARLIKLAR

Baştarafı 1. sayfada

ABD emperyalizminin Ortadoğu'da kurmak istediği "yeni düzen"in işbirlikçi-gerici monarşileri sahte parlamenter demokrasilere dönüştürmek, böylelikle ömürlerini uzatmak, anti-emperyalist yönetimleri veya emperyalizmin başını ağrıtan bazı ülke yönetimlerini de ya sindirerek teslim almak veya alaşağı edip yerine kendi işbirlikçilerini iktidara getirerek tüm bölgede denetimi ele geçirmek olduğu biliniyor. Yine TC, İsrail vb. gibi devletleri de daha da güçlendirmek, ABD'nin "yeni düzeni"nin birer parçası durumunda.

Savaş henüz sonuçlanmamış, gelecekte de kimin yeneceği veya yenileceğinin belli olmamasına rağmen, "yeni Ortadoğu düzeni"nin ön hazırlıkları daha şimdiden yapılıyor. Ortadoğu ülkeleri arasında, emperyalist güçlerin önderliğinde ve onların çıkarlarına göre siyasi, askeri, ekonomik işbirliğini sağlamaya yönelik planlar hazırlanıyor, öneriler geliştiriliyor. Başından beri ABD'yle ortaklaşa hareket eden ve aynı saldırgan politikayı izleyen İngiltere Dışişleri Bakanı Douglas Hurd, savaştan sonra Ortadoğu'da ortak bir güvenlik düzenlemesine gidilmesi ve TC'ye bu konuda görev verilmesi gerektiğini söylüyor ve şu öneriyi getiriyor: *"Körfez savaşından sonra aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Mısır, İsrail, Suriye, İran ve Pakistan'ın, bölgede 'kendilerini komşularının silahlanmasının yarattığı tehditin altında hissetmediği' yeni bir güvenlik düzenlemesinde yer alması gerekir."* Özellikle TC, İsrail ve Pakistan'ın, emperyalist güçlerce iyice silahlandırıldığı ve komşularının onları değil, onların komşularını tehdit ettikleri gerçeği bir yana bırakılırsa, bu, İngiltere'nin 1950'li yılların koşullarını yeniden hayata geçirmeye çalışmasından başka bir şey değil. İngiltere, Ortadoğu'daki sömürgelerini birer birer yitirmesinin ardından 1952'de bir Ortadoğu komutanlığı kurularak bunda Türkiye, Yunanistan, ABD ve İngiltere'nin yanısıra diğer bazı bölge ülkelerinin de yer almasını istemişti. Bunun ardından 1954'te Bağdat Paktı, 1959'da CENTO, 1964'te de RCD kuruldu. Ancak bunların hiçbiri ayakta kalamadı. Şimdi İngiltere'nin yapmak istediği, Ortadoğu'da sürekli değişen dengeler karşısında çoktan tarihe karışan bu antlaşmaları yeniden diriltmeye çalışmak oluyor.

Buna karşılık, baştan beri Körfez savaşına doğrudan katılmak istemeyen, ABD'yi açıktan desteklemek yerine, onun bölge halkları nezdinde teşhir ve tecrit olmasını bekleyip, Ortadoğu'daki varlığını daha çok ekonomik yardımlar, kredilerle pekiştirmek ve aslan payını kapmak isteyen Almanya ise, Ortadoğu ülkelerine Marshall Planı uygulanmasını istiyor ve öneriyor. Böylelikle ABD, İngiltere, Fransa gibi emperyalist devletlerin savaştaki konumları nedeniyle teşhir ve tecritiyle boşalan açığı doldurmayı, Ortadoğu'ya silahla değil, parayla girmeyi ve yerleşmeyi amaçlıyor.

Bu arada savaş sonrasına ilişkin en çok tartışılan konulardan birisini de bölge haritasının değişip değişmeyeceği, Irak'ın durumunun ne olacağı oluşturuyor. Bu tartışmanın merkezinde de Kürdistan, Kürt halkı ve ulusal kurtuluş mücadelesi bulunuyor. Sorun emperyalist merkezlerde yoğun bir biçimde tartışılıyor, toplantılar, konferanslar düzenleniyor, işbirlikçi-otonomist güçlerin temsilcileri televizyonlarda, basın-yayın organlarında sık sık boy gösteriyor. Ve savaş sonrasında düzenlenecek bir Ortadoğu konferansında Kürdistan sorununun mutlaka ele alınması gerektiği hemen hemen her kesim tarafından dile getiriliyor. Bunun ön hazırlıkları olarak Paris ve Washinton'da Kürt konferansları düzenleniyor, tabi bu konferanslarda sorun salt bir ulusal-kültürel özerklikmiş gibi gösterilmek isteniyor ve bu istemin temsilcilerine yer veriliyor. Bu konuda sömürgeci-faşist Türk rejimi de yoğun bir diplomatik temas sürdürüyor.

"Herkes kendi Kürdistanı'yla yetinsin"

TC'nin diplomatik görüşmelerde öncelik verdiği ülkelerin başında İran ve Suriye geliyor. Nedeni malum. Her iki ülke de Kürdistan'ın birer parçaları üzerinde egemenlik sahibi. TC'nin Kuzey-Güney Kürdistan sınırına askeri yığınağı arttırması, ordusunu alarm halinde tutması ve basın-yayın organlarında Musul ve Kerkük'e yönelik işgal hesaplarının hiç gündemden inmemesi her iki ülke yönetimlerini de bir hayli kaygılandırmıştı. Ayrıca, İran da, Suriye de ABD emperyalizminin ve iyice silahlandırılan TC'nin Ortadoğu'da yerleşmesine, etkinliklerinin ve güçlerinin artmasına karşı ve daha çok anti-emperyalist bir çizgi izliyorlar. Türk sömürgeci devletinin yayılmacı emellerinin açığa çıkmasının veya bilinçli olarak öne çıkarılmasının ardından İran ve Suriye yönetimleri açıklamalar yaparak, TC'nin Güney Kürdistan'a girmesi ve işgal etmesi durumunda kendilerinin de doğrudan savaşa katılacaklarını ve böyle bir gelişmeye asla izin vermeyeceklerini vurgulamışlardı. Diğer yandan Avrupa ülkeleri de her ne kadar Türk devleti kendi kuklaları tarafından yönetilse ve emirlerinden dışarı çıkmasa da bölgede yayılmacı girişimlere girmesinden rahatsızlık duyuyorlardı.

Bunun üzerine dış ilişkilerde atağa geçen TC, Dışişleri Bakanı A. Kurtcebe Alptemoçin'i 6 Şubat günü önce İran'a yolladı. İran Cumhurbaşkanı Rafsancani'ye Özal'ın bir mesajı iletildi. Özal'ın mesajında, *"Bu savaşın sonunda bölgede istikrarı sağlamak bizim ülkelerimizin tutumuna bağlı. İkili oynamak, iki tarafa da göz kırpmak ve en sonunda Irak'tan lokma koparmayı düşlemek büyük hata olur. Bundan hepimiz kaybederiz"* denilerek İran'a Kürdistan üzerinde anlaşma önerildiği gazetelere yansıdı. Aynı günlerde İran'ın Ankara Büyükelçisi Muhammed Bagheri'nin İran İslam Devrimi'nin 13. yıldönümünde dü-

Körfez'de işgalci ABD askerleri

zenlediği basın toplantısında yaptığı açıklama, adeta TC'ni önerilerine bir cevap niteliği taşıyordu. Şöyle diyordu büyükelçi: *"Bölge ülkeleri bağımsız bir Kürt devletinin kurulmasına karşıdır. Bunu bölge ülkelerinin çıkarlarına ters görüyorlar. İran İslam Cumhuryeti ve Türkiye arasında bu konuda iyi anlaşma var."*

Yani sömürgeci güçler arasındaki tarihsel ilişki ve anlaşma bir kez daha tekrarlanıyor, Kürdistan'ın mevcut statükosunun korunması ve her sömürgeci gücün kendi egemenliği altındaki alanla yetinmesi, bunun varlığını sürdürmek için de kendi aralarında başka konularda var olan her türlü çıkar çelişkileri bir tarafa itilerek anlaşmaya varılması gerçekleşiyordu. Sömürgeci-faşist Türk devleti böylelikle artık tüm dünyanın Ortadoğu'nun en temel sorunlarından biri olarak kabul ettiği ve bölgede barışın sağlanmasının bu sorunun çözümüne bağlı olduğunu ifade ettiği Kürdistan sorununu mevcut çerçevesi içinde tutmayı amaçlıyordu. İran'a "Kuzey Irak'a", yani Güney Kürdistan'a kesinlikle girilmeyeceği sözü veriliyor, ama aynı zamanda İran'dan da aynı şey isteniyordu. Her iki devlet yetkilileri de yaptıkları açıklamada, "Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasından yana oldukları"nı söylüyorlardı. İran, buna bölgesel sorunların çözümü konusunda dışardan gelecek hiçbir dayatmayı kabul etmeyeceklerini de ekliyor ve özellikle ABD emperyalizmine karşı çıkılması gerektiğini söylüyordu. Savaşın sona ermesi ve mevcut statükonun korunması için Irak'la yürüttüğü görüşmeler ve arabuluculuk çabaları, biraz da bundan kaynaklanıyordu.

Ama diğer yandan sömürgeci-faşist rejim, Irak'tan gelebilecek olası bir tehdidi gerekçe göstererek silahlandıkça silahlanıyor, Kürdistan'ı adeta yeni baştan işgal ediyor, Kuzey ve Güney Kürdistan sınırına en az 300 bin kişilik ordusunu konumlandırıyordu. Güney Kürdistan'a yönelik bir işgale girişmese bile, buraya yığdığı güçle PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğmayı, ezmeyi amaçlıyordu. Çok çeşitli çevreler, TC'nin Botan'da 4. Ordu'yu konumlandırmak ve ARGK'ye karşı böylesi bir güçle savaşmak amacında olduğunu söylüyorlardı. Bu noktada bir olasılık olarak TC ile Irak arasında resmi olmasa da zımni bir anlaşmadan bile söz edilebilir.

TC, Dışişleri Bakanı'nı İran'ın ardından bu kez de Suriye'ye gönderdi. Amaç aynıydı. Suriye de Irak'ın mevcut sınırlarının korunmasını istiyor, TC'nin Güney Kürdistan'a yönelik hesaplarına karşı çıkıyordu. TC, Suriye yönetimine de Güney Kürdistan'a girmeyeceği yolunda güvenceler veriyor, onu da rahatlatmaya çalışıyordu. Suriye Dışişleri Bakanı Faruk El Şara, görüşmeler başlamadan önce gazetecilere yaptığı açıklamada, Irak'ın mevcut sınırlarının korunmasından yana olduklarını, ama savaş sonrasında Irak'ta kurulacak yeni yönetim konusunda karar verme hakkının Irak halkına ait olduğunu, Irak'ta bir Kürt devleti kurulması konusunun da Irak'ın kendi iç işleri olduğunu, Irak rejiminin, kendi iç meseleleri ile ilgili alacağı kararlara Suriye yönetiminin saygılı olmakta kararlı olduğunu dile getirdi. El Şara, emperyalist güçlerin Ortadoğu'nun geleceğine ilişkin plan ve güvenlik önerileri konusunda da şunları söyledi: *"Bu konuda kardeş Arap ülkeleriyle henüz görüş alışverişi aşamasındayız. Ama inancımız şudur ki, bölge için düşünülen güvenlik sisteminin metotları, planları ve boyutları bölge ülkelerinin istekleri doğrultusunda hazırlanmalıdır."* Bu açıklama Suriye yönetiminin, emperyalizmin bölgede yerleştirmek istediği kendi egemenliğine ve uygulamaya çalıştığı planlarına kararlılıkla karşı çıkması anlamına geliyordu. Bu nedenle de, TC - Suriye görüşmelerinin, bu noktada TC'nin istediği biçimde geçmediği anlaşılıyor. Ayrıca Suriye ile aralarında su meselesi de vardı. Zaten son dönemlerde Fırat'ın suları Irak'a karşı bir silah olarak kullanılmaya başlamış ve sadece Suriye'ye yetecek kadar su pompalanıyordu, geriye kalanlar Atatürk barajında toplanıyordu.

Ama Suriye - TC görüşmelerinin belki de en hassas noktasını yine bilinen talep ve konu oluşturuyordu. Bu, Suriye'nin sınır güvenliğini sağlaması, geçişleri engellemesi, ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılmasında TC'ye destek sunulmasıydı. Ortadoğu'ya çöreklenen emperyalist güçler, İsrail ve TC arasında kalan Suriye yönetiminin Körfez krizinin başından beri izlediği hassas politikanın bu noktada neye yol açacağı, nasıl bir anlaşmayla sonuçlanacağı elbette tam olarak bilinmiyor. Ancak bilinen ve asla unutulmaması gereken gerçek, yukarıda da vurguladığımız gibi Kürdistan'ı kendi aralarında paylaşan sömürgeci devletlerin kendi varlıkları söz konusu olduğunda diğer tüm çelişkilerini bir yana bırakıp Kürdistan'ın mevcut statükosu üzerinde anlaştıklarıdır.

Sömürgeci-faşist TC'nin diplomasi atağının diğer ayağı Avrupa

Özellikle son dönemlerde yabancı basın-yayın organlarında TC'nin yayılmacı emelleri, Kürdistan sorunu, Pentagon'un kuklası Özal'ın konumu vb. konular sık sık işleniyor, tartışılıyor. Bir yandan bu konulardaki tartışmaların önünü kesmek ve TC'nin "Kerkük ve Musul'da gözü olmadığı"na Avrupa ülkelerini ikna etmek, Körfez krizi nedeniyle daha çok ekonomik, politik ve askeri destek talebinde bulunmak, diğer yandan da ABD'yle ortaklaşa hazırlanan savaş sonrası Ortadoğu'da hayata geçirilmesi planlanan "yeni düzen"de TC'nin oynayacağı role bu ülkeleri hazırlamak ve planı onaylatmak amacıyla sömürgeci-faşist rejim iki bakanını birden Avrupa ülkelerine gönderdi. Bunlardan ulusal hain Kamran İnan İngiltere, Fransa ve İspanya'da söz konusu konularda temaslarda bulunuyor. Güneş Taner ise, Belçika, Lüksemburg, Hollanda, Almanya, Danimarka ve İtalya'yı ziyaret ediyor. Bu temaslar, aynı zamanda Avrupa ülkelerinde nabız yoklama amacını taşıyor. Çünkü, Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğu TC'nin Ortadoğu'da yayılmacı bir güç olarak ortaya çıkmasına karşı. Özellikle son dönemlerde Avrupa ülkeleri ile Amerika arasındaki çıkar çatışmalarının ve rekabetin gözle görülür bir düzeye gelmesi nedeniyle, ABD'yle bu kadar içli-dışlı olan, dünyanın en çağdışı sömürgeciliğini zor yoluyla ayakta tutan ve artık tamamıyla savunulması imkansız hale gelen bir rejimin, Ortadoğu'da etkin bir güç durumuna getirilmek istenmesi pekçok Avrupa ülkesini rahatsız ediyor. Fakat bu, TC'nin yıkılmasını istedikleri anlamına da gelmiyor kuşkusuz. Onların istedikleri sadece sömürgeci-faşist rejimin biraz restorasyondan geçirilmesi, yalnızca ABD'nin değil, Avrupalı emperyalist güçlerin de taleplerini karşılaması ve emirlerini yerine getirmesi. Bu nedenle de, İnan ve Taner'in Avrupa ülkelerine yönelik temasları TC açısından oldukça önem taşıyor. Bunun ABD emperyalizmi için de önemli olduğu, bu ziyaretlerin bitiminde elde edilen sonuçlarla birlikte Özal ve Taner'in ABD'ye yapacakları ziyaretlerinden anlaşılıyor.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Der Spiegel, Almanya, Ocak 1991

"İnsanlık dışı bir iş"

Dev inşaat makinaları, 1981 yılından beri dünyanın en meşhur akıntılarından biri olan Fırat üzerinde, tabiata karşı en canavarca bir savaşı yürütmektedir. 85 milyon ton taş, kil, kum, çakıl, toprak yığını Fırat'ın önüne dökülmüş. Bu alana 30 Keops piramidi sığdırılabilirdi. 169 metre yüksekliği ile Köln'deki Dom'dan daha yüksek olan Atatürk Barajı, 48.7 kilometreküp suyu toplayacak ve neticede Bodensee'nin bir buçuk misli büyüklüğüne ulaşacaktır.

Bunun dışında, aynı nehir üzerinde Keban ve Karakaya adını taşıyan iki baraj daha inşa edilmiştir. Kürdistan dağlarının ortasındaki bir geçidi kesen Karakaya Barajı, küçük Asya'da suni, 500 km. uzunluğundaki bir denizin oluşmasına neden olmakta.

Türkiye barajlarıyla böylece, Saddam'ı korkutması gereken bir tehdit aracına, bir silaha da sahip bulunmakta: Su silahı. Nehir sularının kesilmesi Irak topraklarının büyük bir bölümünün kurumasına sebebiyet verecektir.

Saniyede 150 metreküp suyu buharlaşan Atatürk Barajı, çevrenin iklimini de ciddi düzeyde değişime uğratacaktır. Şimdiden çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu 55.000 insan, verimli Fırat kıyılarının su altında kalmasıyla köylerini terketmek zorunda kalmıştır. Bu onlar için yurdundan mahrum olmanın, takibata uğramanın en dehşetli biçimini oluşturmaktadır.

En azından Türkiye yüzölçümünün %10'nunu teşkil eden Güneydoğu Anadolu'da, Türkiye'nin Atatürk Barajı ile kendisi için yarattığı tehlikenin bilincindedir. Bu konu, Körfez krizinden önce de, Ankara ile Bağdat arasında bir ihtilaf olarak ortaya çıkmıştı. Krizden sonra Amerikalı yorumcular ve strateji çizenler, Fırat'ın tamamen tutulmasıyla Saddam'ın birkaç hafta içerisinde dize getirilebileceğini hesaplamaya başladılar.

Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileri Saddam'ın değişik bir kartı oynayacağından endişe etmektedirler: Kürt kartı. Gerçi Saddam, Kürtleri zehirli gazlarla bombalamış, Kuzey Irak'ı halktan arındırmış ve Türkiye sınırında ölü bir şerit yaratmıştır, ama yeniden Kürtleri kazanmaya çalışabilir, dağlık bölgeye giderek Kürtlere daha iyi bir yaşam vaadinde bulunup onlardan Irak için çarpışmayı isteyebilir.

Türk Devleti, barajların güvenliğini sağlamak ve Kürt başkaldırılarını dağ mağaralarında tutabilmek için kara ve hava güçleri ile komando birimlerini güneye kaydırmaktadır.

Het Belang van Limburg, Belçika, 13 Ocak 1991

Türk askeri ölüm yatağındaki Genkliyi tehdit etti

Genkli avukat Ludo Poelmans (41) Türkiye'de ağır kalp krizi geçirirken, ancak 13 saat sonra kendisini muayene etmeyi kabul eden bir doktor bulundu. Poelmans politik mülteciler sorunuyla uğraşmaktadır. Geçen haftalarda Belçikalı parlamenterler inisiyatif grubuyla T. Kürdistan'ına gitmişti. Buna dair açıklama cuma günü yapıldı.

Türk askeri yetkililer, Ludo Poelmans'a yardımı bürokratik formalitelerle engellemeye çalıştı. Bir Genkli silahla tehdit edildi.

30 Aralık günü, saat 11.30'da ulaşılması zor olan Eruh'un Payamlı köyüne ziyarete giden Ludo Poelmans ağır kalp krizi geçirdi. Parlamenterler derhal Türk askerini yardıma çağırdılar ama, komutan kısa sürede sağlıkçı veya helikopter göndermeyi reddetti. *"Delegasyon bir araba bulup, kaygan ve dar dağ yolundan -bu alan asker ve gerillaların çatışma bölgesidir- 70 km. ilerdeki Siirt'e götürüldüm. Yolda devriyeler tarafından durduruldık. Silahları bize çevirmişlerdi ve ışıkla bizi aydınlatıyorlardı. Hiç bir şart altında bizim yola devam etmemize izin vermiyorlardı. Parlamenter Hugo Rompaey uluslararası skandalla tehdit ettikten sonra tekrar izin verdiler."*

Siirt hastanesinden güçlükle çağrılan doktor, kısa bir muayeneden sonra Ludo Poelmans'ı kaderine terk etti. *"Beni 120 km. ilerdeki Batman'a götürmek için şiddetli tartışmalar oldu. Sonuçta Diyarbakır üniversite kliniğine getirildiğim zaman gece yarısıydı. Orada ilk olarak ECG cihazlarına bağlandım. Cihazların çoğu yetersizdi, eksikti. Nihayet 3 Ocak günü Waterschei (Belçika)'ye gönderildim. Ben ağır kalp krizi geçirmiştim."*

Dün açıklama yapan parlamenterlere göre, *"Türkiye'de ordu denetiminde göstermelik bir demokrasi vardır. Bu şartlarda Türkiye'nin AET veya Batı Avrupa Birliği'ne girmesi söz konusu olamaz."* Hugo Van Rompaey (CVP), Jef Slecees (SP), Willy Kuipers (VU), Hugo Van Dienderen (Agalev) Pax Christi temsilcisi Tijl Declerca Diyarbakır'ı (Belçika 'Mirage' savaş uçaklarının gönderileceği yer) ve birkaç Kürt köyünü ziyaret ettiler. İstanbul ve Ankara'da ise Türk politikalacılarıyla konuştular.

Delegasyon üyeleri köylerde onlarca baskı, sürgün, keyfi tutuklama yaşamış ve asker tarafından işkence edilen tanıkları dinlediler. Cezaevinden yeni bırakılan 18 yaşındaki kızın vücudundaki işkence sonucu oluşmuş yanık izlerini (yaralarını), Belçika delegasyonunun kendisi tespit etti. Tutuklamalar çok barbarca oluyor. Şikayetler kabul edilmiyor ya da sürüncemede bırakılıyor.

Yoksulluk Cizîra Botanlı çocukları çöpte yiyecek aramaya itti

Foto: Mikkel Skovsbo

Horstens Folkenbladet, Ocak 1991

"Kürtler tümden yardımdan yoksun: Türkiye-Irak sınırındaki Kürt halkının savaştan korunma tedbirleri yok"

"Cumhurbaşkanı Özal ve Başbakan Akbulut'a yardım ve gaz maskeleri göndermeleri için müraacatta bulunduk ama, günümüze kadar başvurularım maliye bakanlığına gönderildiğinin dışında herhangi bir cevap alamadık." Bu cümleler Cizîra Botan Belediye Başkanı Haşim Haşimi'ye ait.

Irak sınırına birkaç km. uzaklıktaki orta büyüklükte bir şehir olan Cizîra Botan, normal olarak E-24 karayolundan geçen kamyon konvoylarının ticareti ile yapılan sınır ticareti alışverişinden dolayı çok canlı bir şehirdi.

Şimdi ise sokakları sürekli denetleyen asker ve sivil polislerin dışında şehir bomboş bir durumda. Yüzlerce ufak dükkan kepenklerini süresiz olarak indirmek zorunda kalmış. Yüzlerce esnaf da şehri terketmek zorunda kalmış. Çok kalabalık olan şehrin giriş ve çıkışları şimdi çok tenha. Yalnız at arabaları ve birkaç taksi caddeyi dolduruyor.

"2 Ağustos'ta Körfez krizinin başladığından bu yana şehrin tüm canlılığı durdu. Halk günlük ekmeğini bulmada zorluk çekiyor. Geride kalanlar çocuklar, ihtiyarlar ve çok yoksullar. Biz bir şey yapamıyoruz. Yapabileceğimiz tek şey savaşı, sonra da barışı beklemek. Savaş cidden başlarsa hiç kuşkusuz biz Kürtler ilk kurşunlara hedef olacağız.

En büyük korku doğal olarak kimyasal silahlardan kaynaklanıyor. Saddam Hüseyin, Irak'taki Kürtlerin özgürlük düşüncesini bir defada yok etmek için Halepçe'de kimyasal gaz kullanmış ve 5.000 Kürdü vahşice katletmişti.

Devletten İsrail'in dağıttığı türden gaz maskesi ve malzemelerin benzerini göndermelerini talep ve rica ettik, ama henüz bir cevap alamadık" diyor Haşim Haşimi.

Başka büyük bir şehir olan Wan'da da durum Cizîra Botan'dakine benziyor. Dağlık alanda son bir yıl içinde 200'ün üstünde köy yerle bir edilmiş, köylüler de şehre göçettirilmiş. Normal olarak bölge popüler bir turizm alanıdır. Ama bu yıl yaz sonrası turistlerin sayısında bir azalma olduğu gibi, şehrin ekonomik gelirinde de büyük bir düşüş var. Şehrin İHD Başkanı Yavuz Binbay'a göre, şehir yönetimi kapsamlı yürütülen savaş hazırlıklarına karşı, halkın savaş sırasında ne yapması gerektiğine dair bir bilgi vermemiştir, akşamları cadde ışıklarının söndürülmesi dışında.

Her 100 kişiye bir maske

Şehrin Belediye Başkanının kaynaklarına göre şehre bir parti gaz maskesi gelmiş olacaktı. 150 bin nüfusa sadece 1.500 gaz maskesi. Bu durumda kime öncülük tanınacağı konusu kolay olmayacaktı. Şakacı bir Wanlı'nın belirttiği, *"Eğer maske almaya yeterli paran olmuş olsa da herhangi bir faydası yok"* gibi Yavuz Binbay da, *"Kürdistan'da savunma aletleri satın almanın olanağı yok. Kürtler yardıma muhtaçlar. Kendi kendini idare etmesi gereken ve yardıma muhtaç olan halk oluyor kürtler"* dedi.

De Standaard, Belçika, 6 Ocak 1991

NATO askerlerinin Türkiye'de konuşlanması Kürtlere bir karşı koyuştur

NATO Çevik Kuvvet savunma güçlerinin Türkiye'nin doğusunda konumlanması, özünde Kürtlere karşıdır; Irak tehditi sadece bir bahanedir.

Bu, ortak bir açıklama yapan 16 Kürt ve Türk sol ve ulusalcı örgütün ortak görüşüdür. Onlara göre, *"Ankara başından beri Batı'nın tarafını tuttu, bundaki amacı da bölgenin sınırları yeniden çizilirken çıkar sağlamaktır. Kürtlerin sosyal ve ulusal mücadelesi Türk yönetimini zor duruma sokuyor.*

"Ankara on yıldır Kürtlere karşı kirli bir savaş yürütüyor. Irak'la sorun çıkmadan önce de olağanüstü durum ve sürgün söz konusuydu. Kürt bölgesi imzalanan silahızlanma anlaşmasının dışında tutulmuş, Avrupa İnsan Hakları Antlaşması işlevsiz kılınmıştır."

Açıklama yapan güçler, müttefik güçlerin gönderdikleri kuvvetin şimdilik sembolik olduğunu kabul ediyorlar. Ama politik hedef nettir; Orta ve Doğu Avrupa'da NATO'nun düşmanları kalmadığından dolayı, NATO hedefini değiştirmiştir. Bundan sonra ulusal ve sosyalist kıpırdanmaları kendi sınırları içinde ve dışında bastırmayı temel alıyor. Bundan dolayı müttefik uçakların Kürt bölgesinde konuşlanmasının amacı, muhalefet için bir sürpriz değildir.

Türk devleti, Körfez savaşı tehditini gerekçe yaparak Kürt sorununu bastırmak istiyor ve sorunu uluslararası problem durumuna getirme de bu çerçevededir. Kürt muhalefeti platformu, böyle korkak bir oyuna karşıdır.

Belçika hükümetinin gönderdiği "Mirage" uçaklarının savunma amaçlı olduğuna dair açıklaması Kürtler üzerinde en ufak bir etki yaratmıyor. Irak, Türkiye'yi hiçbir zaman tehdit etmemiştir. Aksine Ankara, sürekli Bağdat'ı provake ediyor, böyle bir sorunda Kürt bölgesini savaşa dönüştürüp, Kürtleri yok etmeyi amaçlıyor.

Kürt örgütlerine göre, Batılı ülkeler Kürt halkının ezilmesini ve baskı altında tutulmasını protesto etmiyorlar ama, Türk devletine büyük ölçüde silah yardımı yapıyorlar. Şimdi ise doğrudan askeri yardım köprüsü kurmaktadırlar. Açıklama yapan temsilci açıklamasını, *"Hiç kimse uçakların yollanmasının rejimin desteklenmesi anlamına gelmediğini iddia edemez"* sözleriyle tamamladı.

Lehengek ji lehengên berxwedana Îslahiye, sembolê rewşenbîrên şoreşger rêheval

Selah HESEN (Ferzende)

Tu çûyî. Xweziya dilê te pêk hat. Êdî nema hesreta çûyînê serê xwe hilde. Min soz dabû te, ku ezê li gora karîbûna xwe tiştekî li ser te binivîsim. Lê mixabin, ne ziman ne jî pênûs nema dikarin bigerin. Nizanim, di dermafê te de çi bibêjim; nivîsoka min î bextreş bikaribe çi bide der! Baş tê bîra min. Me soz dabû hev. Ji lew re, heke zimanê min pûç bibe jî, ezê dîsa jî dilê xwe ji te re vekim û hinekî bi te re mijûl bibim.

Bi rastî ez şêt û mêt mame. Ne dudil im, lê hema pênûska min li şûna avnûskê hêstiran dibarîne. Nizane çi bibêje û çi nebêje. Gelo, hûn dizanin çima ev pênivîsa xemgîn dîsa dest bi şînê kiriye? Ne hêstiran tenê dibarîne û hew. Li şûna hêstiran xwînê dibarîne. Hûn dizanin çima? Ez guman nakim hûn bizanibin, ji ber ku nivîsar, peyv û hevokên di dil de tîne ziman. Dil jî, bi şev û rojan li ser welatê birîndar, li ser nalenala pîrejin û por-spiyan, li ser wê xaka bi rûmet ku bi xwînê hatiye avdan û di bin hovîtiya tang û topên NATO de dilorîne, dilore û hêstiran dilop bi dilop ji çavan didilopîne.

Ger hêstirên xwînî jî werin barandin, dîsa jî ne çare ye. Ez vê baş dizanim. Ji ber ku heya niha çem û cobar ji wan hêstiran gelek caran herikîne. Êdî çav miçiqîne, nema dikarin fêrmiskan bibarînin. Lê hema ev hêstirên ku ji çavên min têne xwarê, ne mîna wan hêstiran in; cudatir in. Ne yên xemgînî û dilzariyê ne. Ez di wê bîr û baweriyê de me, ku her dilopek wê bibe volkan, bi hêrseke nayê nizmkirin wê biteqe. Dijminên hov, ku welatê me dagîr kirine, wê biqurçifin û di xwîna xwe ya genî de biqijilin. Ez tu caran nikarim li ser şehîdan bigirîm û şînê bigerînim, ji ber ku şehîd jî nikarin bimirin. Çendî xwestine bimirin jî, lê nekarîne. Jiyanê dev ji wan berneda ye. Wan jî bi her hîm û hêza xwe jiyan hembêz kirine.

Dilê min li yan e,
Dilê min li yan e.
Li serê çiyan,
Mij û dûman e.
Îşev govenda,
Van pêşmergan e.
Dengê daholan,
Cengê giran e.
Dilê min li yan e;
Dilê min li yan e.
Di vî şerî de,
Dil pir ciwan e.
FERZENDÊ şêrîn,
Çi qehreman e.

Gelo mirov dikare li ser sembolê xwendevan û xortên şoreşger çi binivîse? Mirov dikare li dermafî leheng û pehlewanê jîr û jêhatî rêhevalê nemir **Selah HESEN (Ferzende)** çi binivîse û çi bibêje? Xortekî weha cegermend, şêrîn, nirxdar, dev li ken, fedekar û bê saw û perwa... ciwanekî ku di nava ciwanan de kêm nîşe. Di warê dilsozî û hevaltiya de dil bi dil û mil bi mil... pêşemîn û paşemîn... û bi rastî nema dikarim taybetiyên wî yên kesanî, ku mirov dikare bibêje gelekî nêzîkê taybetiyên PKK bûn bînim ziman û ji xwendevanên vê gotarê re wî bidim nasdan. Zor dijwar e nasdana wî. Belkî bêhtirî pênc mehan ez li **Akademiya Mahsûm KORKMAZ** pêre jiyan bûm. Nêzîka sê mehan jî li gel wî di qawûşekê de bûm. Dîsa jî ez nizanim çi bibêjim. Ji ber ku **Ferzende**, ne her ciwanekî welarparêz an jî şoreşgere û hew bû, na! Sembolê ciwanan, rêberê xwendekar û şoreşgeran e. Yê ku wî binase, bê guman wê bibêje, "Ev stêreke mizgînê ye."

Sala 1988'an. 1'ê Gulanê. Bi şev me amadekariyên xwe dikirin, ji bo biçin şadîmaniya cejna karkeran. Em xwendevan, karker, keç, ciwan... heya bi gelek pîrên por-spî û gelek jinên ducan. Tev ji bo ku biçin gundekî Efrînê û cejna karkeran bi dilekî geş derbas bikin, amade bûn.

Min di wê şeva ku tu caran nikarim ji bîran bikim, li mala xwendekarekî ku dev ji Partiya Reşîd Memo berdabû û piştgirya Partiya Karkerên Kurdistanê dikir, dimam. Dema me amadekariyên xwe dikir, helbest, hawirkan (musabeqe) şano (tiyatro)... û hwd. Ji bo ku em di programê de pêşkêş bikin. Min di wê şeva ronak de û li mala wî dostê tevgerê, xortekî ziman şêrîn, xwîn germ, livbaz, lewend û tu caran mirov jê naêşe naskir. Xwezî ew şeva dîsa li me vegeriya û min ji nuh ve ew xortê ku xwîna mirov bi ser dikele nas bikira. Lê mixabin, tenê roja derbasbûyî, tenê bîranîn dimîne di bîra mirov de.

Dema ku çavên min lêketin û min bez û leza wî ji bo amadekariya şadîmaniyê dît, min di dilê xwe de got: "Gelo ev xortê hewqas xwîngerm û livbaz kî be?"

Hingê min ji hevalekî pirsî:

- Min ev nasnekir, ma gelo nuh hatiye?

- Ne, ne nuh e, lê hema xortekî germ e, pir bi welêt ve girêdayî ye. Dixwaze bixebite. Dixwaze Partiyê ji nêzîk ve nasbike. Hevalekî zor jîr e.

Dîsa min pirsî:

- Navê wî çiye?

- Navê wi **Selah** e. Ew jî bi me re li zanîngeha Helebê şaxê endezyariya medenî dixwîne.

Ji wê şevê û pêve me hevûdu naskir. Nêzîkbûna di navbera me de xurt bû û êdî em dil bi dil û can bi can birêveçûn.

Yê ku rêhevaltiya **Ferzende** kiriye, dikare tê derxîne ku ew xwedan kesbûneke fedekar, dilsoz û bi her taybetiyên xwe şoreşger e. Di demeke kurt de, li ser xwe sekinî û xwe gihande wê şexsiyeta ku di dilê gel de tê veşartin û heya dawiyê bi armancên bingehîn ên gelê Kurdistanê ve girêdayî dimîne.

Belê, tevî ku rêhaval **Ferzende** ji zarokiya xwe ve di nava çand (kultur) û taybetiyên gelê xwe de nemabû, di nava taxeke ku hemî Ereb bûn de xwe gihandibû ciwaniyê. Heke ne gelekî be, hinekî dûrî taybetiyên Kurdayetiyê ketibû. Lê dîsa jî, ji ber ku xwîna wî bi ser gelê xwe û welatê xwe ve dikeliya, roj bi roj nêzîktirî Partiyê dibû û kesbûna xwe ya kevin ji xwe dişeland, diavêt û xwe bi her derfet û hebûnan dida ber xebatê.

Rojekê ez li zanîngehê lê rast hatim. Min dît rû hatiye guhartin. Çav sor bûne. Hema dike xwe derbike. Min jê pirsî:

- Dîsa çi bûye heval **Selah**. Ma pevçûn di navbera te û kesî de çêbûne, çiye?

- Pevçûna çi heval D... Min di

jiyana xwe de hîn bi tu kesî re şer nekiriye, heya niha şer bikim. Xwezî şer ba. Lê belê ji şer gelek girantir e, heval.

Ez ecêbmayî mam, ji ber ku min hîna tu caran hevalê xwe yê giranbuha weha gerdenşikestî û bi hêrs nedîtiye. Lew re dîsa min jê pirsî:

- Nexwe tu dîsa bi hinek reformîst û welatfiroşan re ketiye munaqeşê, ji ber ku ew tim derzî û şûjinan di canê mirov re dikin. Xinizî û newelatparêziya wan li giraniya mirov tê û hêrsa mirov radike baniyan.

- Tu dûrî heval, ne ew jî. Jê girantir û dijwartir e. Ez vê carê jî li vir mam û neçûme akademiyê. Bi hevaltiya min û te ezê bibehicim. Min xwe ji bo vê carê amade kiribû. Lê sed û sed mixabin ji dest min çû. Ma wê ji careke din re çi bibêje?

Hingê min dizanî ku sedem neçûna akademiyê ye. Lê ji bo ku ez hêrsa wî nizm bikim û lêvên wî yên şêrîn bikenînim, min destên wî guvaştin û gotê:

- Li ser xwe bisekin **Selah**.

Hema sivik keniya û got:

- De tu jî, henekên xwe bi min neke. Agirê bi min ketî ne bes e, tu jî dixwazî xwe li ber germ bikî, ma ne welê ye?

Belê, di çalakiyên di nava girsên gel û xwendekaran de kesekî serketî bû. Xwedan kesbûneke şoreşgerî û gelêrî bû. Bi wan taybetiyên xwe payeke bilind di nava dost û hogiran de girt. Heke rast were gotin, wê mirov bibêje, di warê taybetiyên şoreşgerî de, di nava kadroyan de nimûneyek bû. Nedizanî westabûn çiye. Armanca wî tenê ew bû ku, di xebata xwe de bi serkeve, da tu rexne lê neyên kirin û nebêjin **Selah** sist e, nikare xebatê bide pêş. Heya roja şehîd bû, gotin û rexneyên weha negihandine xwe.

Sala 1990'an. Meha Adarê. Roja Newrozê. Gava yekemîn û hêviya dirêj pêkhat. Xwe gihande refên xwendekarên **Akademiya Mahsûm KORKMAZ**. Hûn nizanin çiqas şa û dilgeş bû. Wê demê min, roja ku me hevûdin li zanîngehê dîtibû, anî bira wî:

- Xuya dike tu li ser xwe sekinî, hevalê **Se...**

- Ne, ne **Selah**, navê min li vir **Ferzende** ye. Lê yê te?

- Navê min jî **D...**

- Binêre heval! Xewna me bû rastî. Kê bawer dikir, em li ser xaka pîroz hev bibînin. Divê em jî li gora kesbûna ku Seroketiya PKK dixwaze, bin. Tu dizanî çima?

- Çima!

- Ji bo ku em bikaribin xwe bigihînin qada germ û tola salan hilînin. Ji bo ku em hesreta di dil de derînin.

Ez û hevalê **Ferzende**, nêzikê sê mehan, em bi hev re di radaksiyonê de dixebitîn. Wî û **Se...**, **Şûr...** û **Caf...** biryarên Konferansa Duwemîn û axaftinên Serok ji Tirkî werdigerandin ser zimanê Erebî. Ji serê beyanê û heya bi nîveka şevê, pênivîs di nava tiliyan de sergeşt û heyirî diman, diçûn û dihatin.

Di nava çalakiyên akademiyê de jî rêheval **Ferzende**, sembolê fedekariyê bû. Di her xebat û karên rojenîn de yê pêşemin bû. Li aliyekî hevalên xwe hîn dikir û li aliyê din jî, ji hevalên xwe hîn dibû. Baş tê bîra min, dema ku dersa "polîtîka aborî" da. Çiqas heval pêve hatine girêdan, çiqas jî dilê wî vehesiya?

Di nava şeş mehan de rêheval **Ferzende**, êdî karîbû kesbûna Seroketiyê bi rê ve bibe. Lewma di tevayê raporên xwe de dinivîsî: *"Welat... şerê germ û fedekariya ji bo serxwebûn û azadiyê. Dema ku min dev ji jiyana xwe ya kesanî berda, min bingê soz da şehîdên dozê ku ezê xwîna xwe dilop bi dilop bê tirs û bê dudilî biherikînim. Ez ji bo derbasbûna welat amade me. Ez nema tu bend û keleman li pêşiya çûna xwe dibînim. Daxwaza min ji Seroketiya Partiyê ewe, ku ev xwesteka min bi cih were..."*

Baş tê bîra min, dema ku serokê ERNK rêheval **Abdullah OCALAN** delamet û kar belavkir. Dawiya dewrê bû. Min henek bi heval **Ferzende** kirin. Ez hinekî keniyam. Pişt re min got:

- Hevalê **Ferzende**! Me bihîstiye wê tu dîsa vegerî başûr. Wê tu biçî xebatên di nava gel de. Gelo rast e?

Di bin wan simbêlên şêrin de dikeniya û digot:

- Xwedê xweş dizane, ka ezê biçim, lê hûnê biçin (hûnê jî, ez û **Se...** û **Şû...**). Min carekê soz daye şehîdan. Heya ez xwîna xwe dilop bi dilop nerijînim ez venahesim. Eger em hema hinekî bi namûs bin, emê gul û gupikên Kurdistanê bi xwîna xwe av bidin.

Belê, rêheval **Fezrzende** giyan û rewanê xwe yê şêrîn bê çikûsî pêşkêsî welat dikir.

Di demeke ku şoreş muhtacê **Ferzende** bû, xebatên bilind jê hêvî dikir; di demeke ku mirov hêvî dikir berpirsiyariyên mezin hilgire ser milên xwe; di vê dema pîroz de, bi şehîdbûna xwe ya zûtir riya şerefê li pêş xortên şoreşger vekir û ji çîna bindestan re da şanî kirin, ku serxwebûna Kurdistanê di ser her buhabûnekê de ye.

Belê, **Ferzende** bi fîzîkî koçkir, barkir. Lê hema bi giyanî ew bi zanebûn, zanyarî û rewşenbîriya xwe ya şoreşgerî serokekî serkevtiye. Lew re ji bo jiyaneke serbixwe berê koça xwe da şehîdbûnê. Bê mirin çavên xwe dane hev û bi dilekî vehesî kete razanê.

Bi rastî êdî ez nizanim çi bibêjim. Pênivîsa min jî avnûsk tê nema ye. xwînê ji min dixwaze. Dizanim, ên ku gav bi wî re avêtine û rêhevaliya wî kirine wê bi bêjin: "Te ji sedî deh taybetiyên rêheval **Ferzende** nehanî ziman. Ew gelekî ji van peyv û hevokan mezintir e." Rast e, lê hema dilê min jî dixwaze, hema çi li ser dizane bibêje. Ji ber ku **Ferzende** xwe di nava vî dilî de veşartiye.

Rêhevalê min **Ferzende**!

Em soz didin wê dostanî û hevaliya di navbera me de, em soz didin wê çeka di dest te de, em soz didin xwîna te ya şêrîn, ku te dilop bi dilopîn herikand; em soz didin we tevayî şehîdan, emê heyfa we hilînin, emê şopa we bişopînin. Heke xwîn bibe Ferat jî, dîsa emê Kurdistaneke serbixwe û azad bidamezirînin.

Ji me re li hemû şehîdan silav bike û bi xatirê te...

D. Ferzende

Çand * Pîşe * Wêje

Şam şekir e, lê welat jê şêrîntir e

Hewqasî bi hesreta dîtina Ewropa bû, bûbû hesreta wî ya tenha. Rojek, du roj, mehek bihurî, pere dan hev, hinek naskirin, têkilî bi wan re danî, ji bo ku wî bigihînin Ewropa. Her weha piştî dan-standinekê, bi ezmanê Stanbolê ket. Di firokê de, mîna kesekî dîn li hawir dora xwe dinêrî, lew mêla kesên rêwê dikişan de ser xwe.

Gihişte buhuşta sexte, Ewropa. Çend gundî û hemwelatiyên wî pêrgîna wî hatin, çûn dest û rûyên hev, hevûdu maçkirin. Li hal û demên hev pirsîn. Yekî pirseke weha jê kir:

Êh keko, de bêje, rewşa welat çawa ye, çi heye û çi tune ye?

Lê hema ew mîna ker û gêjan bê deng ma, Ewropa ew mest kirî bû.

Belê, rojekê, du rojan.. li cem wan ma, lê piştî ku çend roj bihurîn, yekî jê re got:

- Biborin, tu rewşa me li Ewropa dinasî, ji xwe re cihekî bibînî baştir e. Tu dikarî iltîca bikî, wê cih û peran bidin te.

- Baş e , lê ezê çawa iltîca bikim û wê kî bi min re biçe?

- Bibore, em diçin kar û dema me teng e. Em dikarin navnîşana komeleyeke Kurdî bidin te.

Belê, navnîşan hilgirt û ji hindir mala gundiyê xwe derket. Mîna kerê li dawetê, ne tiştekî dizane, ne ji dikarê tiştan ji hev cuda bike. Di kolanê de dimeşiya, çav belloq, dev ji hev mabû, nizanîbû çi bike. Mîna kesekî ku cara yekemîn çav li dinê vebin li jor, jêr û hawîr dora xwe dinêrî. Bala polisan kişande ser xwe, dîtin ku ew mirovekî biyan e. Nêzîka wî bûn û bi zimanekî nerm û şêrîn ew pirsiyar kirin. Tênedigihîşt ka ew çi dibêjin, tenê bi devê wan ve dinêrî. Li dawiyê û piştî ku demek derbas bû, fêmkir ku ew Pasportê dixwazin.

Destên wî xistin kelemçê û berê wî danê qereqolê. Ew avêtin pişt deriyê hesinî. Ji bilî vê gotinê wî nizanî bû tiştekî bêje: "Ez ne Apocî me, hûn çima min digirin!"

Rojek, du roj derbas bûn, wergervanek jêre hanin, rewşa xwe anî ziman, lê çare çiye, kes nikare lê xwedî derkeve. Welat ne welatê wiye, gel jî ne gelê wiye.

Di nav wan çar diwaran de melûl ma ye, rih dirêj bû ye. Kurd û Kurdistan hatin bîra wî û di ber çavên wî re derbas bûn. Keriyê pez û sewalan, piştiyên pûş û nanê tenûrê. Bixarik û axurê dewaran, soba ardû û hejik hatine bala wî. Çiya û deştên welat, berqef û berpal, bav, xûş, bira û dê tev hatin ber çavan, soz dabû wan ku wê ji wan re kincan, peran û tiştên malê bişîne. "Yabo, yadê, hûn li kune...?!" Zarokiya wî hate bîra wî. Dema ku dinya Çile bû, xwe li dora pîrka xwe didan hev û li ber ronahiya çirê ya gazê li çîrokên wê guhdar dikirin. Nexasim, gotina wê ya herdemî "Şam Şekir e, le Welat jê şêrîntir e."

Hêdî hêdî hêsir ji çavan daketin, weha bi dilekî şewûtî di berxwe de got: "Bi soz, eger berdaneke min hebe, ezê biçim welat û nema berê xwe didim welatên weha genî".

H. Sefqan

Heval
Mehmet KARASUNGUR

Kobanî-Lîbya

Hevalê min KARASUNGUR
Li cîhanê tu qet namir
Çemê Hêzil b'xwînê sorkir
Silav li heval KARASUNGUR

Silav bike Mazlûm DOGAN
Romana Berxwedan Jîyan
Qet namire li Kurdistan
Silav li Hogir û Ednan

Silav bike heval Egît
Îro dimrin noker û Mît
Qet namire doza şehîd
Silav li Qasim û Ferîd

Va em îro bûne bi hêz
Gel dimeşe ew rêz bi rêz
Serxwebûnê dibên bi sêz
Silav li Serokê bi rêz

Pîreke gundî û pêşmerge

Sala 1988'an, 16'ê Tebaxê. Komek ji pêşmergeyên Êrdima Otonomiyê "Hikme Zati" li Başûrê Kurdistanê, li kêleka çiyayekî, gundekî bê deng ezmanekî sayî û tenê dengê şalûl û bilbilan. Bayekî hênik ku li wan daran dixist, xişe-xiş ji pe lên daran dihanî. Li kêlaka gund malek hebû, xaniyekî nizim, têde pîrek 85 salî, diran taxim, rû hemû qermiçok û bi darê zorê bi kopêl di meşî. Lê belê ji zû ve pêşmerge neditine, xwedê vê rojê kul û derdê pîrê derman dike û komek pêşmerge bi ser de dişîne

PÊŞMERGE: Roja te bi xêr be pîrê, tu gelekî ixtiyar bû ye.

PÎRÊ: Hûn li ser çavên min û serê min hatine, ez qurbana we bim, bi dora we re bigerim, ma hûn li kur ma bûn min ji zû ve hûn neditibûn.

PÊŞMERGE: Pîrê bi xwedê em gelek birçî bûne, heger tiştek li cem te hebe em dixwazin bixwun. Em diçin ji ber ku rêça me dirêje.

PÎRÊ: Qurbana webim tiştê ku xwedê qismet kiribe wê bê ber we xwe hindekî ragrin.

-Bû pist pista wana û ji hev re dibêjin nezîk wê xwarin bê.

Pîrê xwarin danî ber wana û weha ji wan re got:

PÎRÊ: bixwun berxên min bixwun, hûn nôşicanê bixwun, hûn roniya çavên min in ez bi dora we re bigerim.

PÊŞMERGE Xwedê ji razî be û zarokên te ji te re bihêle ma zarokên te hene?

PÎRÊ: Belê, keçeke min heye, ew ji wek we ...

PÊŞMERGE: Ew ji pêsmerge ye?

PÎRÊ: Belê!

piştî nanê xwe xwarin û çayek ji bi ser ve vexwaerin, pîrê ji wan pirsî û got:

PÎRÊ: Ma gelo hûnê kengî me ji van dijminên hov xelas bikin û wana ji ser çavên me rakin?

PÊŞMERGE: Ma emê çima wana derxînin, wê em û wana bi hev re bijîn em ji bona "wekheviyê" dixebitin û şer dikin.

PÎRÊ: Çawa wekhevî yanî h...

PÊŞMERGE: Belê, Hikmê Zatî

PÎRÊ: Hikmê Zatî, wey lo lo, ezê rabim kirasê xwe bidirînim, ma çi zû Helepçe ji bîra we çû?! Bi 100 hezaran sirgûn kirin, bi hezran gund wêran kirin, zarokên me firotin, zarok ji hembêza dê birin, malên me wêran kirin, mirîşk, elok, tiştek bi me ve nehiştin, her tişt bi me kirin. Ma heta namûsa we ji.. ma bi vî dijminê hov re emê çawa bijîn?! (kesereke dirêj kişand).

PÊŞMERGE: Na! Pîrê ne wilo, emê vê rêjîmê bixînin û dûre êmê doza mafên xwe bikin.

PÎRÊ: Yanî wê çavsorkî dîn were û hûnê bibin xwediyê Hikmê Zatî yê rastînî (heqîqî) ne? Ey we xwelî li serê min kirno.

PÊŞMERGE: Na Pîrê ne wehaye, wê wekhevî çê bibe

PÎRÊ: Çawa wekhevî?!

PÊŞMERGE: Yanî emê bibin xwediyê Hikmê Zatî.

PÎRÊ: Ma kanî wekhevî, gava ku cîranê te xwedî dewlet be û tu di bin sîya wî de bî?! Tu her bindest dimînî, ev ji aliyekî ve. Lê ji aliyê din ve ma wê birayên me yên perçên din çawa bikin?

PÊŞMERGE: Belê, yên din jî wilo bi wekheviya Hikmê Zatî wê bijîn.

PÎRÊ: Kuro, ma ku wekhevî ew e ku em her bindest bimînin, yek bi Qesir be û yê din jî di bin konan de bê av û xwarin bin.(Bêhneke dirêj kişand û got, wey çavê li deriya û xwelî li seriya).

PÊŞMERGE: (Ji ber pirsên Pîrê reviya. Çav dan hevalên xwe, rabûn ser xwe û berê xwe dan Pîrê. Bê ku wê spas bikin û weha gotin:

PÊŞMERGE: Em bi lezin û rêça me dûr e.

Pîrê bi piyê mezinê wan girt û weha bi hêrs got:

PÎRÊ: Bi xwedê Teala! Ku min zanî ba hûn ne Pêşmergê Serxwebûnê ne min tu carî deriyê mala xwe ji we re ne vedikir. De oxira we ya xêrê be û xwedê we hidayet bike û rîya rast şanî we bike. Hûnê silavan li rêberên xwe bikin û ji wan re weha bibêjin:

Kesên ku bi Otonomiyê û bi mafê Kulturî bandikin, di nava gel de cihê wana nema ye bila çareyekê ji xwe û we re bibînin...

Nûbar Zaza, Sofiya-1991

Li Mosko û Sofia du Pirtûkxaneyên Kurdistanî

Ji hêla yekitiya Xwendevanên Welatparêzên Kurdistan (YXWK) liqê Sovyetê li bajarê Mosko, di sala 1988'an de pirtûkxaneyeke Kurdistanî bi navê şehîdê nemir **Mazlûm DOGAN** hatiye vekirim. Gelek pitûk (bi sedan) ên ku li ser dîroka Kurdistanê nivîsandine û wilo jî glelek belavokên Kurdî û bi zimanên biyanî lê hatine komkirin. Ev pirtûkxane, cara yekemîn e di dîroka tevgera xwendevanên Kurd de, tiştekî weha mezin vedibe. Gelek mirovên me yên Kurd heger ku tiştekî bixwazin bi nivîsîn vegerin li vê pirtûkxaneyê ji ber gelek literatorên giranbuha tede hene.

Li Bulgaristanê jî, şarê Sofia, di meha Mijdarê de pirtûkxaneyeke weha hate vekirin. Ew jî hêla YXWK-liqê Bulgariya. Heta îro gelek pirtûk û belavok hatin civandin û hina ji alîkarî têye kirin.

Ev pirtûkxane, navê şehîda gernas a nemir, gula Newroz a 1990 **Zekiye ALKAN** hate vekirin

HAWAR

Hakî / Îsvîçre

Welatê min yekbû bi çar parça kirin
Li Firs, Ereb û Tirkan parkirin
Malû milkê me ji xwe re avakirin
Hawar, hawar, hawar,
Welat talan kirin.

Kuştin bav û bira xistin xûşk û dayîk
Sêwî hîştin, ber dîwarkirin zarokên lorîk
Agirkirin, şewûtandin çiyayê Mazya û Dêrîk
Hawar, hawar, hawar,
bi xûn gerandin ewî û dîrok

qutkirin, lalkirin jîyana û ziman
Nalîn û qêrîna wan dare erş û ezman
Di bin de diheje erd û cîhan
Hawar, hawar, hawar,
diqêrîn deng dare hemû gelan

Rojên xweş teng û tarî kirin
Deng û laşê wan li ser milê wan kirin
Berê wan li bajarê Romiyan kirin
Hawar, hawar, hawar,
axa bav û kalan bombe û kîmya kirin

Welatê mebû gelek rind û delal
Bihar xweşe li wir bi kesk û sorê zelal
Rokirin teyare û bawîrok, reşandin xerdal
Hawar, hawar, hawar,
her der xistin nava mij û dûman

Çêkirin ji me re heps û zindan
Tijî kirin ji kîz û xortên Kurdistan
Dest pê kirin bi rêxistin zilm û lêdan
Hawar, hawar, hawar,
tev bi hevra kirin berxwadan

Enîşka Rêzimanî

D. Rewanî

Nihok çiye?

Her tiştê ku di dema niha de çêdibe, em bi vê rewşa demî re dibêjin Nihok. Nihok bi xwe jî ji niha hatiye. Ji bo ku rewşa demî bibe Nihok, em van herdû fîpan (di) dikine ser pîşkê (Fiil).

1- Ji bo bernava EW (fer)

Nimûne:

Rev: Direve,
Kirrîn: Dikirre
Meş: Dimeşe,
Birrîn: Dibibirre
Bez: Dibeze,
Lez: Dileze,
Hej: Diheje,
Tirs: Ditirse,
Nivîs: Dinivîse,
Bêj: Dibêje

Ji van nimûneyan tê zanin ku, ew keseke û bi xwe bi karê **"Rev, Meş, Bez... Kirrîn, lez..."** radibe. Tîpa e ya ku di dawiya gotinê de hafî nivîsandin, ji bo ku bide xuyakirin ew bi pîşkê radibe. Ji bo ku hîn bêhtir were famkirin em li jêr çend nimûneyan tînin ziman:

Nimûne:

Selim dileze: Ew ... e
Rûken difîle: Ew ... e
Xanê diqîre: Ew ... e

Ev (Selim, Rûken û Xanê) bi xwe bi karê lez, fîl û qîrê radibin.

Lê dema ku ew bi xwe bi kar ranebe, kesekî din pê rake;

Numûne:

Rev: Direvîne
Kirrîn: Dikirrîne
Meş: Dimeşîne
Birrîn: Dibirrîne
Bez: Dibezîne
Lez: Dilezîne
Hej: Dihejîne
Tirs: Ditirsîne
Nivîs: Dinivîsîne
Bêj: Dibêjîne

Di vê rewşê de ev herdû tîp în li pêş e têne nivîsandin. Hatina herdû fîpan jî, ji bo ku bidin xuya kirin, **ew kesekî din, direvîne, dimeşîne ditirsîne.** û hwd.

2-Ji bo bernava Ez :

Nimûne :

Direvim:
Ez direvim: Ez..im
Dimeşim:
Ez dimeşim: Ez..im

Ji van herdû nimûneyan xuya dibe ku ez bi kar radibim, ne kesekî din. Di vê rewşede tim ez bi **im** ve tê girêdan

Lê dema ku ez bi xwe bi kar ranebim, kesekî din pê rakim:

Numûne :

Direvînim:
Ez direvînim:
Ez..înim

Li vir ez bi xwe narevim, lê kesekî din direvînim.

3-Ji bo bernava Tu :

Nimûne:

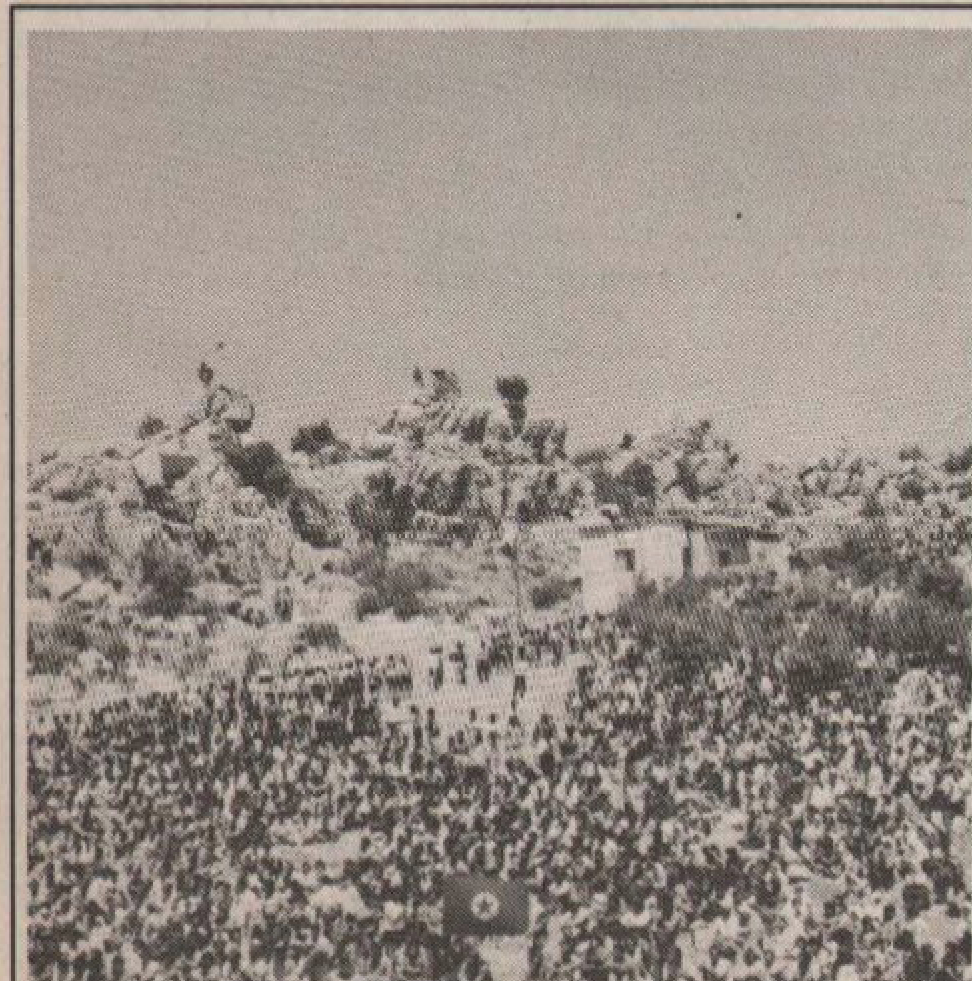
Direvî:
Tu direvî: Tu..î
Ditirsî:
Tu ditirsî: Tu..î

Tu bi xwe rasfî tirs û revê têyî. Lê hema dema tu kesekî din rasfî tirs û revê bînî, weha dibe;

Nimûne:

Direvînî:
Tu direvînî: Tu..înî
Ditirsînî:
Tu ditirsînî: Tu..înî

Berdewam dike

Ji nav mija beyanê bangek ji xama min re

Ehmedê Xanî / Kurdistan

Roj baş,
Nivîsoka min,

Ez dizanim min tu di vehesiyê de nehiştî. Min berî ku roj xwe ji xew bavêje, tu ji razanê hişyar kirî. Min tu di nava hersên tiliyên xwe de guvaştî, me herduyan bi hev re ji şefaqê ve dest pêkir û êrişî dijminê mêtinger kir. Ew dijminê ku ne bi darê zorê be, zora wî naşike û hêrsa wî danayê. Ez dizanim, min êdî serê te êşand û tu bi van hevok û pevekan gêjkirî. Gelo, çare çiye? Heke em hevûdin hişyar nekin, wê dijmin me di razanê de bifetisîne. Belê, wê me qir bike.

Ji ber ku dijmin bi her hêz û derfetên di dest de, û ji her alî ve mîna hovan xwe dajo ser me. Ji ber ku dijmin tevayî eniyên şer li me vekiriye, divê em jî bi hêrs û zora şoreşgerî xwe amade bikin, mîna şer û pilingan hilpekin û xwe bavêjin ser. Heke em bi vê delamet û grevê ranebin, bawer bike tu kes pê ranabe. Tu kes barê me hilnagire ser millê xwe, bila tu vê yekê baş bizanibî.

Pênivîsa delal,

Ma gelo tu dizanî ku, îro dimin bi sedan xulam û caşen xwe yên nivîskar, helbestvan, dengbêj û dîronas kirine destekên şerê taybetî, wan li dijî Tevgera Rizgariya Netewa Kurdistan ditevgerîne û kirine navgînên ji bo pêkanîna armancên xwe. Bi nivîsar, helbest, çîrok û dengên xwe bi ser mede kewte-kewtin, her çendî ji dest wan tê xwe li dijî me gij dikin. Mîna gurên dev bi xwîn û birîndar dirind dibin, har dibin û sikê ji kokê ve hildikin.

Ev kes, her rojê tiştekî dertînin holê, ji "PKK perçebûye" ve bigire û heya tu dighêjî "APO birîndar ketiye, hevalên wî xwestin bikujin..." û hîn gelek derewên bê bigeh û binyad, ku tu caran baweriya mirov pê nayê. Sedema ku dihêle dimin van virr û derewan belav bike xuyaya, em divêtî nabînin ku li vir verêsi. Tenê em dikarin bêji, ji ber ku ber bi fetisandinê ve diçe û can dide.

Belê, dagîrker û mêtingerê ku bi yek car dûrî taybetiyên mirovahiyê ye, xwedanên xam û nivîsokan bi peran dikire. Gotar, helbest û nivîskarên wan mîna alavên şerê taybetî li dijî me bi kar tîne. Erê bavo, xelk baş dizane çawa segan xwedî bike!

Ji ber van sedeman û hinde sedemên din, ên ku ne hewcene ez wan li vir bînim ziman. Ji ber ku dijmin ne tenê bi tifing, tang, top, balafir û çekên Kîmawî xwe li dijî çekên me yên gerîlayî û baweriya me amade kiriye û daketiye qada cengê. Ji lew re ez serê te di êşînim, nahêlim tu rakevî û hema kêliyekê vehesî. Guneh û sûcê min çiye, dijmin dixwaze me hilîne. Heke tu dixwazî pozikê te bişike û li gora kêfa dilê xwe bi te bilîzin, fermo heya tu dixwazî raze. Heke tu bi vê razana mirinê qayîlî, here... Gelek nivîsokên mîna te xwe bi erzanî firotin û niha di hembêza dijmin de genî û kifikî bûne. Ji bilî faşizmê tu kes wan napejirîne. Tu dizanî cihê wan kudere? Ezê bêjim, herîşk û zibilgoye.

Rêhevala min,

Ez nikarim razim, nahêlim tu jî razî. Heke tu westa bûyî bêje min. Ezê li şûna avnûskê bi xwîna xwe binivîsim. Ezê bi xwîna xwe ya sor û zelal romanan, efsaneyan, helbest û gotarên bombakirî binivîsim.

Belê, wekî ku ew dixwazin me bi hovîtiya xwe hilînin, divê em jî bi qehremanî, ji pozikê xwe ve bigire û heya bi tifinga li ser millê gerîllan, emê bi her awahî hovîtiya wan hilînin.

Ez nema dikarim te ji tifingê, ji doza serxwebûn û azadiyê cuda bikim. Ez nema dikarim te birawestînim û bi xwîna şehîdên nemir, ên ku heya dawiyê mîna egîdan li berxwedan û canê xwe yê şêrîn nesipartin dijminê hov, nikarim bi xwîna wan bilîzim. Gelekan ji wan ji fişeka xwe ya dawiyê xistine serê xwe û pê ve teqandin. Tenê da ku nebin dîlên li ber destên mêtingeran.

Heya ku ji min were, ezê te mîna bomban, rokêtan, mîna volqanan di qadên mêraniyê de bi kar bînim û biteqînim. Heke tu naxwazî mîna nivîsokên bê rûmet û bê jiyan bimînî, wê tu berî dijmin hişyar bibî û li dû wan vehesî. Na, tu nikarî vehesî. Ji ber ku serxwebûn û azadiya Kurdistanê bi vehesê pêk nayê.

Xama min,

Heya dawiyê, dibe ku dawî jî şehîdbûn be, emê digel hev li ser vê riyê bi rê ve biçin. Em nizanin westabûn çiye. Tirs, newêrîn ûrawestan çine. Ji bo ku seriyê te hişk nebe, xwîna min jî amade ye.

Dê bixebit, bila dijmin û peyayên xwe, yên bi hevsar, ên mîna bêbext û xwe firoş Azîz NESIN, di xwîna xwe ya genî de biqijilin. Bila wer ji serê beyanê û heyanî rojava li ber deriyê faşistan bikine zûre-zûr û kewte-kewt. Bila tu baş bizanibî xwarina ku dijmin davêje ber wan, hestiyên kojandine.

Di sala nuh de, ez te di xebatê de serkevtî dixwazim. Xebat xweş be û her hebî ji bo serxwebûn û azadiyê.

Çar helbest ji Dîwana Xwegorîkirin

Siyabendê Şişlî

Lehiya Serxwebûnê

Behre Kurdistan
Her nalewitit bi devê seyî
Ew genîmeydan...
Dibê pak dema radibê leyî

Binêrin! Va kom dibine
dilopên baranê
Bibhîsin! Tekez dibine
lehî l' Kurdistanê
1983

Lehî

Ev lehîya agir û pêt
Ji kaniyên xwîn û xwêdan
Sax dikit birîna welêt
Bi ramûsan, bi ramûsan

Ev lehiya coşî rengîn
ji xebata bê rawestan
Ronahiya gelê xemgîn
Ji ramûsan, ji ramûsan

Ev lehiya bîr û bawer
Ji volkana partîzanan
Hêviya jaran her û her
Cî ramûşan, cî ramûsan
1990

Hawara Kurdistanê

Jîna reş tarî dirêjtir bûye
Ez bûme maka kovan û derdan
Lêdanên dilî gazî we d'kine
cîhan vala ye û himbêza min
ronahya jiyan

Jîn kurt e, bila hemû ziyan ne bê-
Lezê bikin werne vî aşî bibin
Derdê borî, borî, borî
Min rizgar kin, min rizgar kin

Cizîr

Cizîrê, hey Cizîrê!
Warê bab û bapîran î
Melbenda çanda me yî
Rewşenê, bûka Kurdan î

Kopên Çiyayê Cûdî
Heyva zîvîn dikin hembêz
Lehya xwînê derdê me ji
hovan pak dikê rêz bi rêz

Berê û niho tu dayka bajar û
gundan her tu yî
Tim ber bi ronahîyê
Rêka nîştiman her tu yî

Mûma Jînê

Derdê reben û jaran
Baş dizanin çawan
sitem sedreng e
Erdê me dilber
ne pere, zêr û gewher
Rabin dereng e

Ey hevalno! Cihê wan
birîndar û şehîdan
bi merdî bigrin
Sist û xav ne jîn,
gêj û şaş û dîn
bo jînê bimrin

Ev moma jînê
Her dem xwe d'sojînê
Temaşe lê kin
Ji bo azadîyê
Her weke wê
Xwe bisojînin

Têbînî:
Dilopên baranê: Pêşmerge
Lehî: Kar û xebatên ramyarî û çekdarî
Tekez: Muhaqeq, sedî sed
Kop: Serê Çiyayî
Melbend: Merkez
Mûma jînê: Serok APO
Disojîne: Dişewitîne

GIRTIYÊN CENGÊ, ŞIKENCEKARIYA SÎSTEMATÎKÎ YA DAGÎRKERIYA TIRK Û PIRTÛKA:

“12 Eylül Karanlığında Diyarbakır Şafağı”

– Di Tariya 12'ê Îlonê de Berbanga Diyarbekrê –

Di sala 1979'an de li ser girtiyan bi çûreyên cihêreng zextkarî û çewisandin dihat kirin. PKK dixwast ku li hemberê zextkariyan bi rêxistin têkoşin were li dar xistin û rind kirina rewş û hoyên girtigehê were cih û çalakî û lebat çêbin. Lê belê ew burjûwazên-xurdeyî li ber vê yekê ji, ji bo ku têkoşin ji wan bi dûr bikeve şev û roj hezar teorî hildibirin. Di girtigehê de babetên têkoşinê hindik bûn. Pirs û gelşên neveristî jî pir bûn. Di wan rojan de çalakiya herî mazin, rojiya birçîbûnê ya çend rojan bû. Rojiyeka birçîbûnê ya bi pênc rojan, ku bi serkeftinî bi rê ve çûbû, mîna bûyereke mazin û serkeftineke bêhempa dihat nirxandin. Disa jî rojiya birçîbûnê ya bi pênc rojan, hem dengê giştî (awira gelemperî) diafirand û hem jî li ser kargêriya (idareya) girtigehê pêkirî û poside dihişt. Di sala 1980'an de, dema PKK di girtigehê de biryara rojiya birçîbûna bi pênc rojan wergirt, çend kes ji grûbên dinê ji bêgav (mecbûr) man ku ew jî beşdarê vê karguzariyê bibin. Lê belê di roja sisiyan de, dev ji vê kirina xwe berdan. Berî ku em dest bi çalakiya xwe bikin, me arezûrêçek (daxwaznameyek) nivisandibû ku em wê bidin kargêriya girtigehê. Me tê de van daxwaziyan diyar kiribû:

1- Divê girtî ji bo birina şikenceyê ji girtigehê neyên derxistin.

2- Çareser kirina pirsa cihtengiya li girtigehê divê were bi cih anin.

3- Çareser kirina gelş û pirsên xwarin û vexwarina girtiyan û di vî warî de peyda kirina hêsaniyan.

4- Her demê vekirî hiştina deriyên şikbeyan.

5- Ji beyanê heya êvarê, hiştina hêwadana hundirên şikbeyan.

6- Serbest hiştina hemû cûre xwarinên ku di serdana malbatên girtiyan de dihên girtigehê.

7- Rakirina astengên keyfî ku li ser pêwistiyên xwandinê hene (rakirina qedexe kirina pirtûk, kovar û hwd.).

Di her sê girtigehan de, bêyî firedaneki bi serîkirina rojiya me ya birçîbûnê, bû çavkanî û sedema bilindbûna kêf û şahiya dilê me. Kargêriya girtigehê li ber biryardariya girsa me ket nava tirs û bizdanê. Gava di rojiya birçîbûnê de gelek girtiyên ku ji xwe çûbûn, rakiribûn nexweşxaneyê. Heya wê rojê, ne em û ne jî kargêriya girtigehê derbareyê rojiya birçîbûnê em xwedî agahdariyek berçavî ne bûn. Gelek jî me digotin, bê nan û av û xwarinê, herî bêhtir mirov dikare bîst rojan bijî. Hevalên gundî digotin "na", mirin êdî zûtir dibe wê gavê. Ew girtiyên ku di vê bir û baweriyê de bûn, di roja çaremîn û pêncemîn a çalakiyê de, êdî ne dikaribûn li ser ling û piyên xwe rabin. Ji ber vê çendê wan birin nexweşxaneyê.

Kargêriya girtigehê, di vê çalakiyê de bi me re ne ket nava bazarekî. Lê belê piştî çalakiyê, ji ber li hundir û li derve dengdana çalakiya me, li hinde gelş û pirsên me hûr bûn û wan çareser kirin. Bi verisina hinde gelş û pirsên me, têkiliya me, hem bi kesên ku dihatin serdana me û hem jî bi girsên me re xurt bû. Li ser vê yekê girsa me di pratîkê de dît ku yê tenê bi têkoşinê gelş û pirs dikarin biverisin. Ev çalakî bû amina (hevirtirşa) têkoşina me ya girtigehê ku hemû girsên me para xwe jê wergirtibûn. Ji vê çalakiyê, ji bo rojên dahatî (pêş) ders hatin wergirtin. Berî her tiştî rojiyeka birçîbûnê ya bi pênc rojan ku tu

Ew zindan,
Ew bendîxane,
Ew kutan û lêdan,
Ew şikence û ew
şikencekaran,
Ne mîna yên li cihên
dinan bûn...
Ev ji xwe,
Li ser rûyê erdê
ne hatibû dîtin jî!
Her wisa jî,
Ew bergirî û berxwedan!
Ew bergirî û berxwedan!

Kerwanê jiyanê
di vê dojehê de
Bêyî bergirî
û berxwedan
Nikaribû rê bigirtaya...
Bêyî bergirî
û berxwedan,
Çi "riyên mayî" jî
ne mabûn,
Ji bo rûmet, şeref,
heysiyet
û serbilindiya
mirovayetiyê,
Çi "riyên dinê"
ne mabûn!

nebaşiya wê ya ji bo tendurustiya (sihheta) mirov nîn e, bi çavan hatibû dîtin. Disa hat dîtin ku yên bi psikolojîkî ji mirinê ditirsiyan, ev (rojiya birçîbûnê) li ser wan poside û pêkiriyeke neyînî çêkir. Girtiyên derbareyê rojiya birçîbûnê xwedî agahdariyekê ne bûn, van pirsan jî xwe dikirin: "Ezê kengî bimirim?" "Ma kengî çavên min dê kor bibin?" "Eger ez tawî bibim, ezê çawa bi rê de herim?"

Nezanî û bê-agahdarmayina derbareyê rojiya birçîbûnê, ev rojiya me ya bi dirêjahiya pênc rojan, kir mîna şikenceyeke xedar ku ne dihat kişandin. (Rûpelên 23 û 31)

***

Bi vê nivisê, me têgihiştina rewş û hoya şikencekariya li girtigeha li Diyarbekrê divê. Weki me berê jî gotibû, ev yek, tişteki welê ne hêsan e. Lewra nivisevanê berhemê (Di tariya 12'ê îlonê de berbanga Diyarbekrê) di dibêje: *"Em ku di nava dojeha vê şikencekariya bêbext de bûne, em bi xwe jî bo çêla rewş û kerta vê lebata bêbextiya diroki nikarin gotinan bibînin. Ji bo baş têgihiştina rewş û armanca şikencekarî û hovitiya li girtigeha li Diyarbekrê, divê mirov rews, ho û helwêsta girtiyên cengê û şikencekaran, heya mirov dikare baş bihêne ber çavan. Helbet eger mirov bêyî ku di wê rewş û hoyên dijwar de nemabe û disa hewla kirina vê yekê de be û bikaribe vê bike, baş e."*

Rûmeta rewşenbiriyê Îsmail Beşikçi, di pirtûka xwe ya dawin a bi navê "Kurdistana dagirgeh a di nava dewletan de - Devletlerarası Sömürge Kürdistan" de, rast û li cih dibêje: *"Kurdistan ne dagirgeh e ji... tişteki di herî binê dagirgehiyê de ye."* Û bi vê yekê bi şêweyeke zelal disa rewş û hoyên Kurdistanê derdihêne ber çavan. Vêca ji ber vê rewş û rastiya Kurdistanê, dê rews û hoyên girtiyên têkoşina cenga serxwebûna Kurd û Kurdistanê ji, wisa dijwar û giran bibûya. Lewra ew şikence û şikencekariyên li ciyên din ên dinyayê, li ber van şikence û şikencekariyên li Kurdistanê sivik diman.

Li Ausschwitz, li Saygon-Paploa Condor, li şikencexaneyên frensiyan li Cezayirê, li bendîxaneya Evinê, mirovayetî kêm bûye şahidê şikencekariyeka welê bêbext a li ser hebûna rûmet û serbilindiya mirovî.

Li çi ciyên dinê wekî li Kurdistanê li ser zimanê mirov ne hatiye leyistin. Li ser gel û neteweya mirov ne hatiye leyistin wekî ku li Kurdistanê bûye. Ango li çi ciyên dinê li cihanê, ziman ne bûye navgineka şikenceyê wekî zimanê Kurdî yê girtiyên cengê li girtigeha li Diyarbekrê. Nirxên gel û neteweyek ew çendê ne hatiye pelixandin wekî li zindana li Diyarbekrê bûye...

Tiştê ku li girtigeha li Diyarbekrê jî hêla şikencekaran dixwast bihataya kirin, vemirandin û vekuştina hebûna rûmet û serbilindiya li ba girtiyên berxwedankar bû. Li ser vê jî, bêbextikirin li ser van merc û prensibên mirovayetiyê, wekî bêbextî kirina bi gel, bi welat û her weha jî bêbextî kirina bi doza serxwebûna gel û welat li girtiyên berxwedankar hatibû spartin. Girtigeha Diyarbekrê, ji bo vê yekê hebû. Şikencekariya li girtigeha li Diyarbekrê, li ser vê bingeh û amancê, ji girtiyên têkoşina cenga serxwebûn û azadiya Kurd û Kurdistan re, dinya, jiyan, her tişt dikir jehr û zemberek, agir û dojeh.

Wekî nivisevanê pirtûkê M. Selîm Çurukkaya jî aniye ser zimên, çi gotin û galegal, nikare çêl û kada kerta hovitiya şikencekariya li vê girtigehê bihêne ser zimên. Lê belê em wekî li pirtûkê hatiye danin, disa li çend nimûneyên şikenceyan binihêrin û paşê bi xwe serencamekê jê derêxin û vê yekê jî em jî bir ve nekin û Hitlerê xezeb, sistema şikencekariya faşîzma Hitler, herî dawî cihû û komunistan diavêt firinan û wan bi vî rengî bi fizîkî jî holê radikir û tune dikir. Disa li zindanên Saygon-Paolo Condor li Vietnamê, çi dagirkerî di vê kertê de li ser mirov û mirovayetiyê ne leyistiye. Li bendîxaneya Evinê li Ecemistanê, hovitî bûye, lê belê çi car ne wekî bi cûreya sistematîkiya Tirk. Her wisa bêguman şikencekariya li zindana li Diyarbekrê xwedî ciyeke taybetî ye. Rast e; dibêjin zindana Diyarbekrê ji kesên wê dîtine bibirsin. Her weha disa jî rast e, ku dema mirov dibêje bêyî dîtina zindana Paolo Condor, ku dibêjin heya niha tenê yeş kes bêyî bêbextî kirin karibûye jê derkeve, mirov nikare wê rûberê (muqayeseya) bi zindana Diyarbekrê re bike...

Lê belê, tiştê ku em dikarin bikin, ji ber gelek xalên sedeman, taybetiya zindana Diyarbekrê bijimêrin û wê, bi zindanên din ên li ser rûyê erdê rûber bikin. Yek ji van xalan, rewşa dijwar a Kurd û Kurdistanê û kerta zextkarî û desthilatiya li ser wê ye. Lewra, li cihanê nimûneyek wekî Kurdistanê hîç nîn e...

Şikbeya 35'an, şûna berxwedankaran bû: Girtiyên berxwedankar ên doza têkoşîna serxwebûna Kurd û Kurdistanê. Li dervayê serhev 3-4 mirovên ji grûbên cihêreng, yên mayî; piştgir, kadro û car-caran ji endamên pêşeng ên komiteya merkeziya Partiya Karkerên Kurdistan - PKK bûn, ku li vê şikbeyê hatibûn civandin. Gelek endamên komiteya merkeziya PKK jî ber vê rewşa xwe ya di riya berxwedanê, pirî caran hatibûn avêtin nava zindanên kûr û tazî. Di wan demên dijwar ên zextkariyê (1980-1984) de, li ser pênc hezar girtiyên li zindana Diyarbekrê hebûne. Di vê şikbeyê de (şikbeya 35'an), ku herî hêsan ciyê 50 girtiyan bû, bi 300 kesî dadigirtin. Li şûn û ciyekî ku pênc mirov bikaribe bimînê, şikencekaran 25 mirov dikirinê.

Disa gava mirov bibêje şikencekar û girtigeha Diyarbekrê, bêguman wê gavê pêşî navê şikencekarê çavsor Esat Oktay Yildiran nehêne ser zimanê xwe, wê gavê mirov çêl û kada şikencekariyeke têr û tijî ne kiriye. Mîna kes û mirovek, ew rola serbir û celladek dileyist, lê belê, ew çi serbir û celladê xwedî bû? Fermana ku ji xwediyê xwe wergirtiye, her demê mîna segê dirr aniye cih. Di hovitiyê de jî hirç û gurrê har jî birçîtir û jî mirovayetiyê, jî diyopîtek û orangutanan jî dûrtir bûye ev serbir...

Hitler ku xezebê dojehê bû, tu caran jî cihûyan re ne gotiye, "Bibêje ez Alman im, ne cihû me!" Dagirkerên imperyalist li Vietnamê ji Vietnamiyan re ne gotine, "Tu Amerîkan î yan jî Vietnamî?" Frense jî Cezayîriyan re ne gotiye, "Bibêje ez Frensî me, ne Cezayîrî me!" Her weha vê yekê ne kirine babeta şikence û şikencekariyê. Ev babet şikencekarî ku sistema şikencekariya dagirkerên Tirk deranine, ango, "Tu Tirk î yan jî Kurd?" di literatura babeta şikencekariyê de, bi serê xwe bû babeteke nuh e. Nexwe li dinyayê, piştî Gallillo Gallilleo, rastiyên sirûştî û xwezayî bi vî rengî û di vê kertê de ne hatiye bervajî kirin. Piştî Gallillo Gallilleo kes ne got, "Dinya nazivire!", lê belê dewlet û zinata Tirk dibêje, "Kurd û Kurdistan û zimanek bi navê Kurdî tune ne!" Bi vî rengî, ji dema Gallillo Gallilleo vir ve, bi bervajî kirina rastiyeke sirûştiya vê nolê, dibe para sazûmaniya li dervayê serdem û mirovayetiyê; ango sazumaniya Tirk bi xwe.

Bi şikenceyên kesnedîtî, jî girtiyên berxwedankar ku çi awa û usûlên serkariya girtigehê ne dipejirandin, dixwastin van tiştan bi girtiyan bidin pejirandin:

1- Ez Tirk im. Kurd û Kurdistan û ziman û çand û toreyek bi navê Kurdî tune ne.

2- Her wisa, ji bo Kurd û Kurdistan şerkirin bêwate (bêmana) ye.

3- Çêlkirina jî çina karkeran, doza sosyalizm-wekhevî, komunistî ye. Ev dijminatiya mirovayetiyê û Tirkbûnê ye.

4- Lewra, tu hatiyî xapandin. Divê tu li hemû tewan û sucên xwe mikur werî û xwe biavêjî bextê dewleta Tirk. Poşîman bibî!

5- Gava te van tiştan pejirand, ango te xwe spart bextê dewleta Tirk, bextê dijmin, divê wê gavê tu vê yekê bi gotina, ez poşîman bûme, ez dev ji doza xwe berdidim, bibî dawiyê.

Şikencekar, ji bo vê armancê, ji girtiyan hatina ser riya "awa û usûlên girtigehê" dixwastin. Paşê ji wêstgeh, wêstgeha bêbextiyê, xiyanetê bû.

"Awa û usûlên" girtigehê yên ku şikencekar spartibûn girtiyan, ev bûn:

1- Dema jimartin (içtima) dibû, diviya hemû girtî rabin ser xwe û bikevin rêzê. Gava efser (zabit, subay) diketin hundir, diviya berpirsiyarê şikbeyê bigotaya, "diqqet!" û piştre li piya mîna bizmareke rast rawestiya, silavek bida û bi kurtî "kunya" xwe bigotaya.

2- Hemû girtiyên ku hatina ser riya "awa û usûlên girtigehê" pejirandibû, rojê 20 kêlî dihatin derxistina hêwagirtinê û li derve di çavdêriya pawanekê (gardiyan) girtigehê de, perwerdekirina leşkerî dikirin.

3- Dema girtî biçûyana ciyê serdanê, ku nêzîkekî xwe bidîtana, di bêgaviya di rêz û xêzekî de çûn û hatinê de bûn.

4- Her kesê ku hatibû ser riya "awa û usûlên girtigehê", piştî her xwarinekê, di bêgaviya xwandina "dûa"yên ku pesna "millet û ordiya Tirk" didan de, bûn.

5- Girtiyên ku derdiketin hêwagirtinê, tevî "istiklal marşê" di bêgaviya xwandina çend xweşxwanên şovenistî de bûn.

6- Dema serdanê pir kin hatibû kirin. Her girtî, di çavdêriya pawanekê de diçû nêzîk û mermalên xwe didît. Ji ber vê çendê çêl û kad kirina rewş û hoyên girtigehê, ji nêzîk û mermalên re, jî bini qedexekirî û bêgengaz bû...

Lê lawê bavan, lawên çeleng ên gelê Kurd, berxwedankarên doza serxwebûnê hebûn, ku van "awa û usûlan" (ango xiyanet û bêbextiyan) ne dipejirandin û xwe li ber radigirtin.

Pêwistiyên herî bingehîn, ku girtî lê bendî bûn, dibûn navginên şikenceyê. Ev wekî, pêwistiyên nan, avdest, hêvalti, av, hêwagirtin, his û heyecan nişandan, ken û hwd. ên herî bingehîn bûn. Kêliyên (momentên) şikenceyê li ser van xalan dihatin kirin:

1- "Mehkeme", 2- Serdana nêzîk û mermalan, 3- "Banyo", 4- "Pis banyo" 5- "Ranza altı ol! (Zû têkeve binê ciyan!)", 6- "Perwerde kirina" li hundir, 7- "Perwerde kirina" li derve, 8- "Kocatepe", 9- "Qule", 10- "Karwan", 11- "Öl dediğimde!" (Gava min got bimire! Wê gavê girtî jî rewşa amade ku mîna bizmarek li piya ye, divê xwe mîna cendekê mirî biavêje erdê), 12- Zencir, xelek, 13- Qentar, 14- "Çek çek" (Ev wisa çêdibe; esker benek bi organa mêriya girtî girêdide û wî ji paş xwe ve kaş dike. Dema esker dibeze, divê girtî jî pê re bibeze), 15- "Germe" (Ji hev kirin. Gava girtiyek "bûyerek" derxist, wî/wê her du lingên wî/wê ji hev, dar ve dikin. Cûreyek şikenceya herî xerab a fizîkî ye. Êşa vê şikenceye bê saloxdan e), 16- "Cop kullanma", 17- "Arama" (Lêgerin. Bi vê wateyê dixwastin girtî tam û çêjek jî xwarina ku jî dikana girtigehê kirine, nebînin. Ev lêgerin her dem piştî ku girtî xwarin jî qantinê dikirin, çêdibe. Hemû girtiyan tazî dikin. Bi agirê hesteyê rûv û binçengên wan dikizirinin), 18- "Dua" (Ev babet şikence, babeta herî pêşî

bû. Piştî her xwarinê diviya ku girtî bigotana, "Bismillahirrahmanirrahim", "Allahımıza hamdolsun", "Ordu millet varolsun." Piştî re pawanê esker, di şûna "'Afiyet olsun - Noşican be!" digotin, "Ananızın a... olsun", "Zikkim olsun!" yan jî "Si...mın başı olsun." Pawanê esker çi sixêf bigotaya, diviya girtî hemû caran bigotana, "Saxol!"), 19- Av. (Belê, heya av jî mîna navgîneke bingehîn a şikenceyê bû ji girtiyan re), 20- Xwarin. (Navgîneka herî bingehîn a şikenceyê bû), 21- Nexweşxane. (Ji girtîgehê bêhtir, dijwartir, herî nebaş, çûyîna nexweşxaneyê bû), 22- Vexwarindana pisî, 23-Xwarindana pisî, 24- Lêdan, kotek. (Hemû cûre û bi tundeyî), 25- Sehpa, 26- Orkestra, 27- Bi şev êrîşên ser şikbeyan, 28- Talan, 29- Sixêf û bi hevdu kotekdan, 30- "Arkadan sigara içirme", 31- "Reçelleme", 32- Diran kişandin, 33- "Savunma."*

SERENCAM:

Eger em bi kurtî çêla wê hovîtiya zindana Diyarbekrê bikin, wê gavê divê em dîroka vê dojehê bi du-sê beş bigirin dest.

Gehîneka pêşî di navbera salên 1979'an û 12'ê Îlon 1980'an û Hezîran 1981'ê ye. Paşê jî, divê mirov ji meha Hezîrana sala 1981'ê bigire û bigehîne meha Adara sala 1982'an û Gulana 1982'an û Tîrmeha 1982'an (ango; Hezîran 1981 û Adar, Gulan, Tîrmeh 1982). Belê, di navbera van mêjûyan de, mirovayetî rast li hovîtiyeke bêbext hatiye. Disa mirovayetî, di navbera van mêjûyan de, rastê li bergihî û berxwedaneke li hember wê hovîtiya kesnedîtî hatiye. Ev berxwedan jî, berxwedaneke bêhempa bûye. Rûmet û serbilindiya gelê Kurd û gelên bindestên cîhanî hatiye parastin. Rûmet û serbilindiya mirovayetiyê hatiye parastin.

Di navbera salên 1979'an û heya sala 1981'ê meha Adarê, şikencekarî xwastiye serê girtiyên cengê bitewîne. Serê girtiyên cengê di warê mirovbûn û serbilindiya mirovbûniya wan de, xwestiye daxîne. Lê belê ev gehînek xwe spartiye bergirî û berxwedanewa meha Hezîrana sala 1981'ê, ku wê demê li hemberê şikencekariya bi navê, "bi cih anîna awa û usûlên girtigehê" serîlhildaneka girtiyên cengê çêbû. Serîhildan bi çekê rojiya mirinê dihat kirin. Pêşengên vê serîhildanê endamên pêşeng ên Partiya Karkerên Kurdistanê weki Xeyrî, Kemal bûn. Li pey wan; Zekî Yilmaz, M. A., O. A., M. Ş., C. D., Alî Erek û hwd. hebûn. Di vê demê de yên berdewamkarên berxwedanê bûn, çi awa û usûlên (ango şikenceyên) girtigehê ne dipejirandin. Lê belê yên ku xwe spartibûn bextê dijmin, diviya şikenceyên weki "dûa", "merş", "askeri eğitim", "hazırol vaziyeti", "ne mutlu Türküm diyene!" hemû jî dil bi cih bihaniyana.

Di şikbeya 37'an de, ku tê de yên ji bergirîkirinê bêzar bûbûn dîman, 40 şan (hûcre) hebûn. Di şikbeya 35'an de, ku tê de yên bergirî û berxwedan dikin hebûn, 40 şan hebûn. Şikbeya 10'an, yên li ber xwe ne didan lê ciyiyabûn.

Pirtûka, "Di tariya 12'ê Îlonê de berbanga Diyarbekrê", xwe dispêre "Berbanga" rojiya mirinê ya mêjûya 14'ê Tîrmehê 1982'an ku li pey Mazlûm, li pey "Çar leheng" riya bê mirinbûn û li nava stêrkên gerdûnê werbûna Xeyrî û Kemal, bi beşê xwe yê pêşî kuta dibe.

* Me navê hinde cûreyên şikenceyê bi Tirkî, weki orijinalê xwe hişt, ji ber ku, weki me li serî jî nimandibû, di vê girtigehê de bi van şikiencekaran babetên nuh ên şikenceyê peyda bûbûn ku ev heya niha li çi cihên dinê ne hatine dîtin. Paşê ji bo nîşandana awayên şikenceyê gelek wêne ji disa ji hêla girtiyeki cengê, Zulfîkar Tak, hatine xêz kirin.

DAWÎ

Roja 5'ê Sibatê 1991'ê ji Kurdên polîtîkvan, ku li Almanya li bajarê Dusseldorfê mehkemeya wan didome, Selahattin Çelik protestoya li jêr li pêşiya heyeta mehkemeyê xwend:

"EZ VÊ DAWEYÊ ŞERMEKE MEZINA BI NAVÊ MIROVAHIYÊ DINIRXÎNIM"

Ez biryara şerî ya dewleta Almanî, ku li hemberê gelê Kurdistanê standiye, protesto dikim

Ez dixwazim daxweyaniyeke gelekî pêwîst li ser "bivêtiyeka (tehlûkeyeka) heya were gotin bi lez û pele, û rastûrast girêdanên xwe bi vê dadgehê re jî hene, bikim, ku li derbarê malbata min, hemû merivên min û gelê min e.

Welatê min Kurdistan û gelê min, ketine bin tehdîteke cengekî rûxandin û hilweşandinê, ku bi koteke spartine wan.

Aloziya Xelîçê, ku bi dagiriya Kuweytê ji aliyê artêşên Iraqê destpêkiriye, ji roja 17'ê Çilê 1991'ê vir ve ziviriye cengekî karvanî. USA (Dewletên Yekbûyî yên Emerîka) û hevalbendên wê yên endamên NATO, ji welatên xwe bi hezaran kîlometran dûr, li herêma Rojhilata Navîn, bi çekên nûjentirîn û werankartirîn êrîşî gelên herêmê dikin. Lê gelek tiştên helez (interesant) hene, ku divê mirov li ser wan rabiweste (bisekine). Weke; bajarên ku bi sedan salan bûne dergûşên bajarvaniyê (sivîlîzasyonê) dihên hilweşandin, jî niha ev ceng bûye sedema (ûşta) mirina bêhtirî nîv milyon mirovên sivîl, bûye sedema jehrkirina sirûştê (xwerûstê) ku posîdeyên (hîkariyên) vê jehrgerandinê bi dehan salan jî holê ranebin û tehdîta mirinê li milyonan jî mirovên sivîl dike. Belê, NATO û USA van rastiyan danîne pêşiya mirovahiyê, ku heye were gotin tehl û dijwar in. Lê bilî van tevan, doliwgeriyên (rejîmên) endamên NATO ên terorîst, mirovkuj, vandalîstî û hov, bi bê şermî iddia dikin, ku van kirinên xwe bi navê parastina "demokratiyê", "mafên mirovan" û "nîzama hiqûqa navnetewan" dikin.

Armancên goriyê vî şerî kirina gelê Kurdistanê hene

Baş e, heke vê çendê li ser mafên mirovan diramandana, çima hingê dengê xwe bilind nekirin û nakin, gava êrdima Botanê ku bi kêmasî çar caran li Kuweytê mezin e, ji mirovan dihat û dihê valakirin; daristan dihatin û hîna jî dihên rûxandin û şewitandin? Daxwazên jî dîrokê malîştina gelê Kurd ê jî 30 milyon kesan li holê hene. Çima li ser vê deng nayê derêxistin? Li Helebçe 6 hezar mirovên Kurd ên sivîl bi narînçokên (bombeyên) jehra gazê, ku ji aliyê Almanya dihên çêkirin, hatin kuştin û qirkirin. Çima hingê deng nehate derêxistin? Bi hinceta rûreşî û şermiya qirkirina Cuhiyan (Yahudiyan) di dema Cengê Cîhanê yê Yekemîn de, hikumeta Almanya wezîrê xwe yê karên derveyî jî bo alîkariyê şiyand Îsraîlê; baş e, ma gelo hiç deyneke û berpirsiyariyeke mirovahî ya vê hikumetê li pêşberê gelê Kurd jî nîn e?

Cengê Xelîçê bi lezînî dizivire cengê jî nuh ve levakirina (paykirina) Kurdistanê. Di pilana cengê ya USA û hevalbendên wê yên împerialîst de, roleke bingehîn jî dewleta Tirk û artêşa wê re hatiye dayîn. Li gora vê pilanê, eniya cengê ya li Bakur an jî ya duwemîn li Kurdistanê hatiye vekirin û berê cengê bi lezînî didin Kurdistanê. Li ser vê bingehê, hinde pilan dihên çêkirin ku Kurdistanê careke din li ser maseya operasyonê (ameliyatê) direj bikin û bidin ber devê kêrên xwe; ji bo ku gelê Kurdistanê nekaribe xwe bigihîne azadiyê, û hinde pilan dihên rîsandin, da dildarî (koletî) di bin hoyên nebaştir de her berdewam bike.

Firokên cengê yên USA û Tirkiyê, ku jî firokgehên leşkerî yên li Încirlikê (li Tirkiyê ye), Amed û Êlihê (li Kurdistanê ne) radibin, tenê li ser bajarên Iraqê bombeyan nabarînin. Li başûrê Kurdistanê bajarên Zaxo, Şarîzorê (Silêmanî), Kerkuk, Dihok û Hewlêr (Erbil), li bakurê Kurdistanê gundên Qilabanê, deverên li nêzîkê navendên weke Cizîra Botanê, Şaxê û Çolamergê jî hatine bombe kirin. Hema her rojekê bombe dibarin nêzîkî bajarên mîna Amed û Êlihê, ku li van bajaran hejimara şênî gelekî bilind e. Di encama bombe barandinê de, jî niha ve li başûrê Kurdistanê bêhtirî jî kuştiyên di qirkirina Helebçe de mirovên Kurd hatine kuştin.

Li Kurdistanê yekeniyên artêşa Tirkan, ku bêhtirî jî 500 hezar leşkeran in, hatine bi cih kirin. Li Kurdistanê, di firokgehên Meledî-Erxaçê, Amed, Êlih û Mûşê, bêhtirî jî 300 firokên cengê yên bi çekên nuklear û kîmî, hatine bi cih kirin. Riyên erdî û trên tev, bi leşkeran û navgînên (hacetên) leşkerî tijî ne. Li ber sîha cengê, bi kêmasî bêhtirî milyonek jî mirovên Kurd, xistine nava rewşa penahiyê (mihacirîyê). Aboriya gelê me bi tevayî hilweşiya ye. Bi hinceta cengê dest li ser navgîn û mekîneyên gel hatiye danîn. Li kevî û qirexên tixûban, hemû erd û zevî bûne qad û kozên navgînên leşkerî û bi wan hatine qûl-qûlî kirin. Artêş dest daniye ser hemû nexweşxaneyan. Bajarên Kurdan ketine bin dorgirtin û vegirtineke leşkerî. Bi milyonan mirovên Kurd bûne hedef û perçeyeke ceribandinê jî bo çekên NATO. Terora dewletê, zagonên wê û birçîbûn, ku wan gihandine serpilkên banîtir û jî aliyê hikumetên dewletên endamên NATO ve jî hatine pejirandin, gelê me dişikênin û qirdikin, Her rojekê bi kêmasî 1000 Kurdên welatparêz ên bê hay û agah dihên girtin û bi kêmasî çend kes jî di lêdan û şikenceyan de dihên kuştin. Mirovên Kurd rastî talan û tajanê dibin.

Hikumeta Almanya cengê li hemberê gelê Kurdistanê daxweyan kiriye

Di şerê rûxandinê de, ku dewleta Tirk û piştgirên wê yên endamên NATO dispêrin gelê Kurdistanê, dewleta Almanya xwediyê ciheki taybetî ye.

Bilî dij-rabûna bi biryar û mezin jî aliyê partiyên opozîsyonê (mixalefetê) yên weke SPD, keskan (Grûnen) û PDS, herweha birên gel ên berfireh yên weke karkeran, xwendekaran, rewşenbîran û oldaran; dîsa, bilî ku zagona bingehên ya Almanya qedexe dike, hikumeta Almanya zagonên NATO sedem û hincet şanîkir û li kêleka dêwleta Tirk çek û leşker şiyand Kurdistanê.

Di çarçiva Hêzên Çalakî de, 18 firokên cengê yên "Alpha-Jet" û 272 pisborên van firokan li bajarên Kurdistanê Meledî û Amedê hatine bi cih kirin. Ev hêzên taybetî, di salên bihûrî de jî, tevlî operasyonên leşkerî yên bi daxwaza tatbîqatê yên NATO bûn, ku li Kurdistanê hatin çêkirin. Di şerê li hemberê gelê Kurdistanê de, ji xwe re bûne xwediyê zanîn û tecrûbeyekê. Di vê dawiyê de jî dewleta Almanî fuzeyên "Hawk" û di navbera 600 û 1500 kesan de personelên van fuzeyan, li kêleka van jî komên saxiyê ku hêzên van ên kêlekî ne, şiyand Kurdistanê. Ev yekeniyên cengê jî baregehên Bremervörde û Taunuskreis (li Hessen) hatin şiyandin.

Hikumeta Almanî ne tenê di çarçiva NATO de tevlî cengê bûye; rastûrast piştgiriya dewleta Tirk dike û li ser vê bingehê tevlî şerê li ser Kurdistanê dihê ajotin, bûye. Di van çend mehên dawiyê de 600 tankên "Leopard", bi sedan topên mezin, navgînên leşkerî û bi tonan cebilxane da dewleta Tirk. Bajarên Kurdistanê yên mîna Cizîra Botanê, Girgê Amo, Hezex û Midyadê kirine weke navendên tankên "Leopard." Berê tankan dane bajaran û gelê me, weke ku her kêliyekê bikaribin dest bi reşandina agirî bikin.

Serekwezîrê Almanya û berpirsiyarên hikumetê yên din ên bilind, hîna di hefteya bihurî de daxweyanî kirin û gotin, ne tenê yekeniyên di çarçiva NATO de, heye ku leşkerên yekeniyên artêşê yên normal jî bişînin Kurdistanê.

Li Kurdistanê cengek berdewam dike. Dewleta Tirk hebûna vî şerî pejirandiye. Niha artêşa Almanî jî li kêleka artêşa Tirkan, di karvaniyê de tevlî vî şerî dibe. Her çendî nav jî nayê hildan, biryara hikumeta Almanî û jî aliyê wê yê şiyandina leşkeran li welatekî ku di rewşa şerî de ye, li gora hiqûqa navnetewan û peymana Genfê, biryareke cengê ye.

Li gora zagonên cengê, gelê Kurd jî xwediyê wê mafê ye ku cengê bike û xwe biparêze. Weke her leşkerekî Tirkan, her leşkerekî Almanya yan jî leşkerekî welatên din, ku jî bo kuştina gelê Kurd û bi daxwaza bicihanîna pîlana levakirina li ser axa gelê Kurd, pêl axa Kurdistanê kirine, dijminên gelê Kurd in. Çawa gelê Kurd xwe di şer de li hemberê dijminên xwe ditevgirine, weha jî wê xwe li dijî leşkerên Almanya împerialîst bitevgirine.

Divê ev jî neyê jî bîr kirin; jî bo qirkirina gelê Kurd hikumeta Almanî leşkerên Almanya şiyandiye Kurdistanê. Ev li dijî gelê Almanya jî rûreşiyeke mezintirîn e. Bi vê biryarê û bikaranîna wê, Almanya armanc dike ku jî şerîniya li Kurdistanê û Rojhilata Navîn payekê jî xwe re bistîne. Bi vê gavê, weke ku firokên Nazî bombe barandinbûn ser welatê Spaniya û rejîma Nazî xwestibe xwe qelewtir bike, Almanya niha jî vê daxwazê daniye pêşiya xwe. Êrîşbaziya împerialîst a Almanya hingê bi wê daxwazê jî Wilhelmê Duwemîn ber bi Hitler ve xwe gihandibû serpilkên banîtir û Almanya niha jî, vê yekê bi qaqilkên nûjen didomîne. Bi serhişkî kareki weha daniye pêşiya xwe û dimeşîne.

Ev dawe, bûye eniyeke cengê karvanî yê li dijî gelê Kurdistanê hatiye daxweyanî kirin

Ev dawe, li hemberê gelê Kurdistanê û pêşengê wî bi navê dewleta Tirk hatiye vekirin. Armanc, palaftina (tasfiye) PKK bi xwe ye. Yên vê daweyê vekirine, nekarin xwe bigihînin vê armanca xwe û bi vê wateyê (maneyê) jî xweş binkeftî bûne. Têkoşîna PKK tixûbên vê daweyê bi zêdeyî li şûn hiştiye.

Lê belê niha, rewşeke herî nuh afiriye. Hikumeta Almanî dev jî êrîşbaziya niximî berda ye. Rastûrast, li hemberê gelê Kurdistanê eniya cengê vekiriye. Jî ber vê sedemê ev dawe jî ziviriye eniyeke cengê.

Lewma, divê em bipirsin; çi cûdahiyek di navbera birêvebirên vê daweyê ku hîna jî li vir xwe jî her tiştî bê hay dilivînin û me bi serhişkî rehîn de destê xwe de digirin; û pîlot û leşkerên Almanî heye, ku li Kurdistanê bombeyan dibarînin ser gelê Kurdistanê û berikên xwe direşînin?

Bi navê malbata xwe, nas û merivên xwe û hewarên gelê xwe, ku ketine bin tehdîta mirina jî ber firokên cengê û tankên "Leopard" ên Almanî, ez vê biryara hikumeta Almanî ku cengekê li hemberê gelê min daye destpêkirin, bi dijwarî protesto dikim.

Ez vê daweya nemaf ku destpêkiriye û dadgeha we, ku ziviriye dadgeheke cengekî împerialîstî yê eşkere, protesto dikim.

Gava li hemberê neteweyeki ku şerê hebûna xwe bilind dike, bi çekên tunekirinê yên dijwartir cengekî nemaf dihê ajotin, hûn hîna jî vê daweyê didomînin; ez vê, weke rewşeke bi navê mirovahiyê şermeke mezin dinirxînim. Ez biryara hikumeta we jî, ku biryara tevlî cengê li Kurdistanê bûyînê daye, dihênime ber bala xwe û jî ber çavan derbas dikim û li ser vê bingehê jî bo ronahîtir kirina rewşê, ez daxwaz dikim ku hûn vê daweyê rabiwestinin (bisekinînin).

- Bimirin mirovkujên împeryalîst ên li hemberê gelê Kurdistanê cengê qirkirinê birêvedibin!

- Gelê Kurdistanê, pêşengê wî PKK û mirovahî, wê biserkevin!

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi Çiyayê Araradê yê bilind dihê nasîn

ARARAD

- II -

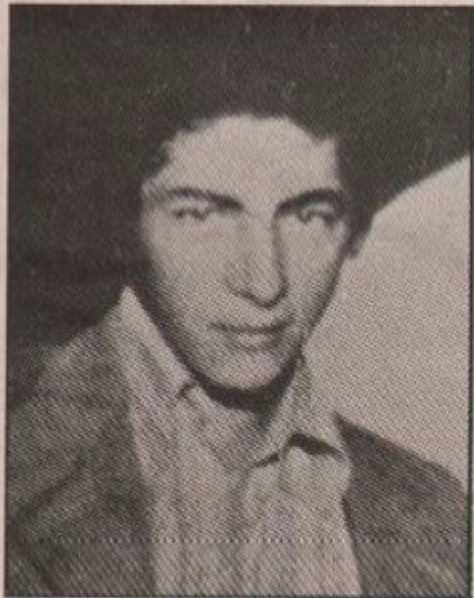
CIHÊN RÛNIŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA ARARADÊ

Êrdima Araradê birek e ji êrdima Serhedanê. Hejimara şênî li vê êrdimê bi lez zêde dibe. Zêdebûna şênî li bajaran bilinditir e, ji gundan. Ji gundan gelek mirov bar dikin bajaran. Li derveyî navçeya nevendî bajarê Araradê (Agirî), 7 navçe, 7 qopanî û 551 gundên Araradê hene. Êrdima Araradê, êrdimaka bakurê Kurdistanê ya kêm pêşveçûyî ye.

Navçeya navêndî bajarê Araradê: Hejimara şênî 84.126 kes e. Pîvana erdî 1.481 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 57 mirov dijîn. Qapaniyên Cumaçay û Murat û 95 gund girêdayê Araradê ne. Bi navçiyên Bazidê, Avkevir, Xamûr û Zêdkanê û bajarê Qersê re xwedî tixûb e.

Navçeya Bazîdê: Hejimara şênî 73.794 kes e. Pîvana erdî 2.382 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 31 mirov dijîn. Qapaniya Suluçam û 85 gund girêdayê navçeyê ne. Bazîd dikeve ser riya Erzirom û Îranê. 93 kîlometran ji bajarê Araradê dûr e. Li ser erdekî rast avabûye. Erdê Bazîdê ji deryayê gelekî bilind e û xwediyê hin gir û timikan e. Bi navçeyên Gihadînê, Avkevir, bajarê Araradê, rojhilatê Kurdistanê û êrdimên Wanê û Qersê re xwedî tixûb e.

Navçeya Patnosê: Hejimara şeni 59.002 kes e. Pîvana erdî 1.421 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 42 mirov dijîn. Sê qopanî û 83 gundên Patnosê hene. Ji bajarê Araradê 82 kîlometran dûr e. Li ser riya bajarê Araradê û Wanê avabûye. Li ser deşteke ku ji aliyê Çemê Bedişanê dihê avdan cih girtiye. Erdê Patnosê ji bo hilberînê baş

Hayrettin ERTURK

û rêdayî ye. Lewma ji bûye navendek ji bo mirovên ji gundan bar dikin. Gundî di navenda Patnosê de xwe bi cih dikin. Kehniyên debariyê karên kiştûkalê û xwedî-kirina pez, dewar û sewalan in. Bi navçeyên Tutaxê, Xamûre û êrdimên Mûşê, Wanê û Bêdlîsê re xwedî tixûb e.

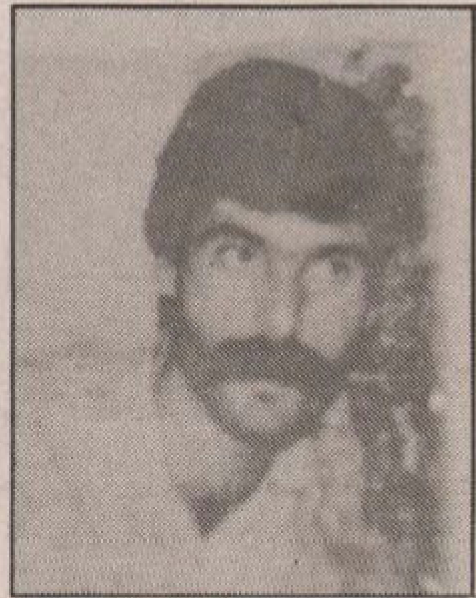
Navçeya Zêdkanê (Alaşgerdê): Hejimara şênî 44.125 kes e. Pîvana erdî 1.559 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 28 mirov dijîn. Qopaniyek û 72 gund girêdayê Zêdkanê ne. 34 kîlometran ji bajarê Araradê dûr e. Li ser riya Erzirom û Îranê dimîne. Bi bajarê Araradê, navçeyên Xamûr û Tutaxê, êrdimên Erzirom û Qersê re xwedî tixûb e. Kehniya debariyê hilberîna dexl û zadê û ajelvanî ye (xwedî-kirina heywanan).

Navçeya Gihadînê: Hejimara şênî 33.158 kes e. Pîvana erdî 1.274 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 26 mirov dijîn. 54 gundên Gihadînê hene. Dikeve rojhilatê bajarê Araradê. Dimîne li ser riya Erzirom û Îranê. Li keviya Çemê Miradê avabûye. Aboriya navçeyê xwe dispêre karê kiştûkalê û ajelvaniyê. Bi navçeyên Bazîdê, Avkevir û Xamûrê û êrdima Wanê re xwedî tixûb e.

Navçeya Avkevirê: Hejimara şênî 21.931 kes e. Pîvana erdî 789 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 27 mirov dijîn. 36 gund girêdayê Avkevirê ne. 32 kîlometran ji bajarê Araradê dûr e. Ev navçe ji dikave li ser riya Erzirom û Îranê. Li ser erderastekê hatiye avakirin, ku ev erderast ji aliyê Çemê Miradê dihê avdan. Kehniya debariyê ya bingehîn, hilberîna kiştûkalê û ajelvanî ye. Bi bajarê Araradê, navçeyên Bazîdê, Gihadin û Xamûrê re xwedî tixûb e.

Navçeya Tutaxê: Hejimara şênî 32.053 kes e. Pîvana erdî 1.562 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 21 mirov dijîn. 81 gundên Tutaxê hene. Dikeve li ser riyê Araradê û Wanê yê xeta trênan. 42 kîlometran ji bajarê Araradê dûr e. Li keviya Çemê Miradê li ser erderastekê avabûye. Bi navçeyên Zêdkan, Xamûr û Patnosê û erdimên Erzirom û Mûşê re xwedî tixûb e.

Navçeya Xamûrê: Hejimara 19.821 kes e. Pîvana erdî 898 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 22 mirov dijîn. 45 gundên Xamûrê hene. 15 kîlometran ji bajarê Araradê dûr e. Kehniya

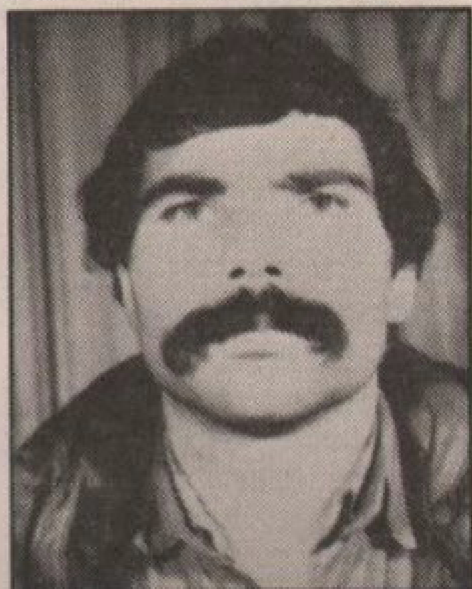

Necip ALPTEKİN

debariyê ya bingehîn xwedikirina dewar, pez û sewalan e. Pirraniya şênî li gundan rûdine. Bi navçeyên Avkevir, Gihadin, Patnos, Tutax, Zêdkan, bajarê Araradê û êrdima Wanê re xwedî tixûb e.

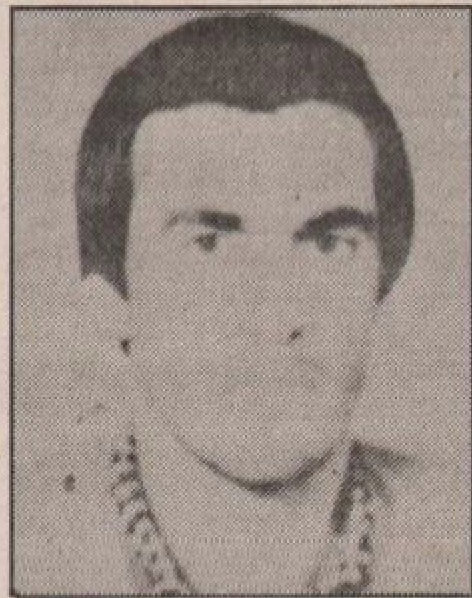
(Hemû hejimarên li jorê ji statîstîkên sala 1980'an hatine wergirtin)

ÊRDIMA ARARADÊ Û TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ

Êrdima Araradê di têkoşîna rizgariya gelê me de xwediyê ciheki taybetî ye. Berî têkoşîna PKK, li bakurê Kurdistanê tenê li vê êrdimê berxwedaneke rêkxistî çêbûye. Ev berxwedana bi navê **Berxwedana Araradê**, ji hemû berxwedanên berê, dirêjtir doma. Di çi deman de Ararad, serê xwe li ber dagirkeriya Tirkan danenî û teslîm nebûye. Piştî şikandina Serîhildana Şêx Seîdê Pîranî di sla 1925'an de, Ararad bû hedefê êrişên dijminê dagirker. Zagona Penahiya Koteki ya sala 1927'an, li ser êrdima Araradê hate bikaranîn. Bi sedan malbatên xwediyê giraniyekê, ji êrdimê rakirin

Ahmet KESİP

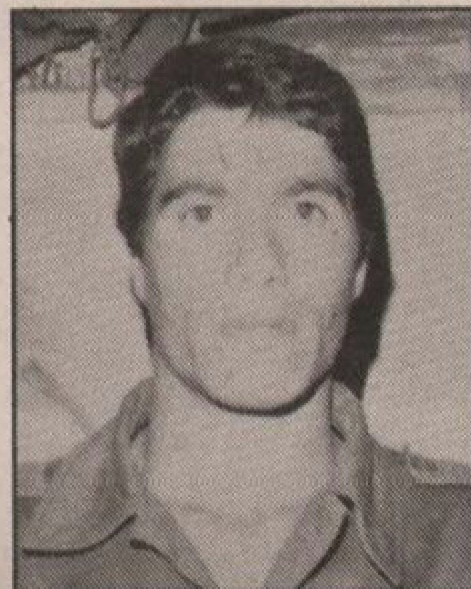
û wan şiyandin Tirkiyê. Li ser wan pênahiya koteki hate bikaranîn. Artêşa Tirkan serî da çewsandin û provokasyonan. Di sala 1928'an de şerekî karvanî destpêkir. Serîhildan xwe dirêjî Mûşê, navçeya Kopê (Beranikê), derdorên Zîlanê û hinde deverên Serhedanê (Qarsê) kir. Artêşa Tirkan, bi 60 hezar leşkeran çû ser berxwedêrên Araradê, ku ji aliyê çekan jar bûn, rêkxistina wan nebaş bû û di devereke teng de hatibûn dorpêçandin. Firokên cengê bombê barandin ser gundên Kurdan. Dîrokzan L. Rambout, di pirtûka xwe ya lêgerînê de, bi navê **"Dîroka Kurdistanê ya Serdemî"**, nivîsiye, ku 5.000 Kurdên sivîl bi hovîtî hatine qirkirin,

Vesim ARAS

bi sedan gundên Kurdan ji nexşeyê hatine maliştin û bi hezaran malbat ji hatine ji cih hilkirin. Di vê barê de ev pirtûk bawirnameyeke (dokumaneke) dîrokî ye. Hingê devlate Tirk Çiyayê Agirî (Araradê) yê Piçûk ji Îranê re hişt û peymanêke bi Îranê re çêkir. Piştî peymanê, ji piştê ve serîhildêran pêça. Artêşa Tirkan a hov û dirinde, bi vî awahî karî Berxwedana Çiyayê Araradê bişikîne, ku di bin serokatiya Brahîmê Huskê û Îhsan Nûrî de bilind bûbû. Lê dewleta Tirk çi caran nekarî li Araradê potansiyela berxwedanê û evîna gel a ji bo azadiyê bivemirîne û zûwa bike.

PÊŞVEÇÛNA TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ BI ŞÊWÊYÊN SERDEMÎ LI ÊRDIMA ARARADÊ

Xebatên rizgariya netewî yên pêşemîn li Araradê, tevlî yên li êrdima Qersê (Serhedan) di sala 1975'an de destpêkirin. Li derdorên ku avahiya feodalî heya derekê belavbûbû û bajarvanî pêşveçûbû, di nava rêzên ciwanên rewşenbîr de zanabûn û hişyariya rizgarixwaziya netewî bi lez pêşveçû. Xebatên komeke pêşengî ya piçûk, ku ji şoreşgerên zana avabûbû, û di komê de rêhevalên weke **Dursun Ali Kuçuk** û **M. Can Yuce** (ev herdu rêheval bêhtirî deh salan in di zindanên dagirkeran de ne) ji hebûn, hilberîn û encamên xwe dan. Gava dawiya sala 1977'an hatibû, di serî de, di navenda bajarê Araradê de, li navçeyên Gihadîn, Bazîd, Avkevirê; herweha li hemû navendên êrdimê yên rûniştinê, komên ciwanan ên şoreşger avabûbûn. Sekreterê Gelemperiya PKK **Serok APO**, weke li gelek deverên welat, li Araradê ji, di bihara sala 1977'an de civîneke berfireh çêkir. Gelek ciwanên şoreşger tevlî vê civînê bûn. Xebat ji li ser vê bingehê berê xwe dan girsên gelî. Li navçeya Bazîdê di sala 1977'an de bi hezaran welatparêz tevlî xwepêşdanekê bûn. Ev xwepêşdan hîma girseyî ya PKK ku di dema afirînê de bû, şanî kir. Da xweya kirin, ka potansiyela welatparêz û şoreşger a hêldorê çendî xurt û fireh e.

Mehmet ERTURK

Xebata li êrdima Araradê xwediyê taybetiyên bi serê xwe bû. Dijmin xwest, bi riya cerdevanên faşîst, komployan û komêm Kurdî yên nijadperest, pêşveçûna rêkxistiniya rizgariya netewî rabiwestîne. Di wê demê de serekekî faşîstan ê bi giraniyekê, bi mirinê hate cezakirin. Ji ber vê bûyerê tevlî Dursun Ali Kuçuk, komeke ji şoreşgeran hate girtin. Ev girtin, girtina pêwîsttirîn bû, ku cara yekemîn rêkxistina rizgariya netewî rûber bûbû. Amatorî ji, di vê bûyerê de rola xwe leyistibû. Herweha xebatên sîxurî yên dijmin ji, di vê encamê de roleke xwe ya pêwîst leyistin. Di wê demê de sîxûrên weke Pîlot û Abdurrahman hatin tevgerandin. Dijmin xwest bi riya van, tevgera şoreşgerî bîne bin kontrolê. Ev provokasyon li seranserî welat hate perçiqandin, lê bi taybetî li Araradê ev jêhatîbûn nekarî were şanîkirin. Ji ber vê yekê ji potansiyela welatparêz, li gora dil dixwest, nekarî were rêkxistin kirin. Gava derbeya faşîst a 12'ê Êlûnê çêbû, li êrdimê gelek şoreşger û welatparêz hatin girtin û dijmin wan xiste zindanan.

Piştî tevgera serxwevehatinê ya ku ji aliyê PKK hate birêvexistin, di sala 1983'an de Partî ji nûh ve dest avêt vê êrdimê ji. Komeke ji şoreşgerên rêvekir, ku di navê de kadroyên PKK ên şehîd -mîna **Vesim ARAS** û **Ahmet KESÎP**- ji hebûn, û çekdar bû, berê xwe da êrdimê. Li Serhedanê, êrdimên Ararad û Qersê, xebatên amadekariyê hatin meşandin. Di demeke kin de li Bazîdê û navendên din, serxwevehatinek çêbû. Ji êrdimê gelek şervan xwe gihandin Partiyê.

Pêşveçûna mezin li êrdima Araradê, bi Gav û Hilgavtina 15'ê Tebaxê 1984'an a rizgariya netewî, çêbû. Di navbera rojên 5 û 20'ê Tebaxê sala 1985'an de berxwedaneke bênişe xwe da xweyakirin. Lehengên me yên rizgariya netewî **Mehmet ERTURK, Fuat ASLAN** û **Feyad ALKAN** di berxwedaneke mezin de şehîd ketin. Berxwedana Araradê ya di bin pêşengiya van rêhavalan de, bi şêweyeke

Suat ŞAHİN

serdemî û çi caran êdî nekaribê were rawestandin, destpêkir. Li êrdima Araradê xwîna şoreşgeran, bû bingeha pêşveçûna çekdarî û girseyî ya têkoşîna rizgariya netewî. Piştî Kongreya PKK a Sêwemîn êrdima Araradê ji, tevlî êrdima Qersê bû êrdima **Serhedanê**. Partî vê navê ji bo êrdimê bi fermî pejirand. Yekeniyên gêrîlla yên bin serleşkeriya Endamê Komîteya Navendî ya PKK şehîd **Ahmet KESÎP**, lêdan li ser lêdanê li dijmin xistin. Li ser vê bingehê têkoşîn, xwe gihand sixletên girseyî. Nav û şanê şehîdan, gêrîllayan û girsên gel tevlî hev bûn û hevûdin têkûz kirin. Serhedan zivirî keleheke xurt a rizgariya netewî.

Hişyarî û rêkxistiniya rizgariya netewî ya girsên gelî li bajarên êrdimê, bi destpêka sala 1989'an, xwe zivirandin livbaziyên girseyî. Çekên gêrîlla ku karîne xwe bigihînin hêzên dijmin ên di navendên bajaran de û şehîdên me, bûn sembolên serîhildanên girseyî. Roja 15'ê Tebaxê sala 1990'an destkar û xwedifirotgehên Bazîdê, li ser banga ERNK dergehên dikanên xwe anîn xwarê. Roja 17'ê Tabaxê 1990'an ji, gelê Bazîdê, nimûneyeke herî pîroz a girêdaniya bi şehîdan re da şanî kirin. Li navçeya Gihadînê têkoşerê ARGK **Nûrettin TÛRAN (Dixtor Egîd)** di şerekî de şehîd ket. Ji bo şehîdketina wî, li Bazîdê 10 hezar welatparêz meşiyan û xwedan pêş. Dirûşmeyên rizgariya netewî qîrandin rûyê dijmin. Di vî şerî de gêrîllayê ARGK **Huseyin GULTEKÎN (Alî)** ji şehîd ketibû. Rewşeke weha, welatparêzên li Gihadînê ji, ji ber bîranîna wî, li Gihadînê şanî kirin.

Di demekê de, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî ji bo serîhildanên mezin bûye avis, Ararad ji xwe gihandiye wê derê, ku tola xwîna hatî rijandin ji dijmînî hiline. Niha Ararad êrdimeke weha ye, ku ji bo serîhildanên rizgariya netewî amadeye û xwediyê potansiyeleke xurt e.

Di hejimara pêşîn de:
Êrdima ERZIROMÊ

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 119
15 Sibat 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Foto: Berxwedan

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Di PKK de polîtîka çawan e?

"...Di nêrîna me de polîtîka eve, û em wê weha dinasin: Divê mirov zû nemire, xwe ji bo armanceke vala û bê encam (bê nefîce) nede kuştin, xwe ji bo dijminên biyanî feda neke û xwe nexe çembera dijminan. Li şûna van, divê mirov bikaribe dijminan bikuje. Belê, divê siyaseta me weha were fêmkirin.

Di vir de em dikarin bibêjin: Polîtîka ne mirin, jiyan e. Lê dîsa jî, dema ji sedî-sed mirin pêdivî be (gerek be); hingê divê mirov gelekî fedakar be, ji mirinê netirse. Em nizanin ji mirinê bitirsin. Em ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê, şehîdbûnê bi dilekî geş pêrgîn dikin.

Lê gava, hîna temenê (imrê) te nebûyî 25 sal, û tu di kêliyekê de şehîd bikevî; ev ne siyaseta me ye! Heke tu dixwazî li gora polîtîka me bimeşî, berî şehîdbûnê divê tu gelê xwe hînbikî, zanabikî, pêşbixînî û her zanebûn û derfetên (îmkanên) xwe bidî gel. Ma gelo hûn hema weha dikin? Ne, hûn nakin. Her demê gilî û gazin ji we derdikevin. Hûn zû xwe diavêjine mirinê. Hûn nizanin bi dirêjahî jiyan bikin. Li şûna hûn bimirin, pêşî dijminan bikujin! Heke hûn vê nekin, ev ne karekî konevanî (siyasî) ye; bi vî rengî hûn armanca dijmin bi cih dihênin. Ji ber vê sedemê (sebebê), hûnê bi xurtî li ser xwe bisekinin. Tiştên ku em niha dibêjin, hûnê wan bi salan ji xwe rêşanîdar bizanibin, û li pey bimeşin. Ez bi xwe, seroketiyê weha dinasim.

Bi rastî, heke hûn bi hev bikenin, hevûdu bixapînin, bi hev bileyizin û yek bixwaze xwe li ser milê yê din mezin bike, hîngê hûn nikarin bi kerwanê me re bimeşin. Bi me re meş weha nabe. Bi carekê ne rast e, dema ku hûn bixwazin li ser pişta gel û hevalên xwe, xwe mezin bikin. Ne, hûnê weha nekin! Heke hûn dixwazin li gora polîtîka me bimeşin, hûnê kesbûna gel û hevalên xwe bilind û mezin bikin.

Em nabêjin girînge hûn ji sedî-sed mîna serokan xebatê bi rêvebibin, ne! Lê hema, dema hûn nikaribin weha bikin, pê jî neleyizin. Heke hûn nekaribin xebatê pêş ve bibin, paş ve jî nebin û li pêşiyê jî nebin kelem û bend. Bila zirar û ziyan ji we dernekevin. Di cihê xwe de rûnin, ev jî bes e.

Kesê dibêje, min tecrûbeya PKK hilgirtiye yan jî ez dixwazim hilbigirim, wê van tiştên me li jor anîne ziman bike. Ji ber ku, di tecrûbeya PKK de, ji tunebûnê hebûn hatiye peyda kirin. Nabe tenê bi serê zimên mirov bi serokatiyê re be. Hingê mirov tenê bi xwe dikene.

Gotina, "Bi can, bi xwîn, em bi te re ne ey Serok"; dema tenê mîna dirûşmeyekê bimîne, bê feyde ye. Polîtîkeke kevin e. Di vê mirov di karvaniyê de îspat bike, ka bersiva vê dide. Îspatkirin jî ewe, ku mirov polîtîka û xeta Partiyê li gora Partî dixwaze, bimeşîne.

Dema hûn weha bikin, hingê hûn bi serokatiya me re ne. Kin were gotin, polîtîka ku em dimeşînin û nerîna me li polîtîkayê, eve. Polîtîka ku di PKK de bi rêve diçe, mirinê dikuje û li şûnê jiyanê peyda dike. Lewma, divê em di her karekî de, polîtîkayê weha binasin."

MIDYAD

Sîxûrekî navdêr bi mirinê hate cezakirin

Kerboran (Berxwedan): Roja 2'ê Sibatê sîxûrê bi navê **Haci Sebriyê Cimo (Sabrî Aslan)** ji aliyê gêrîllayên ARGK bi mirinê hate cezakirin. Bêhtirî 20 berik li laşê bêbextî ketin.

Sabrî Aslan sîxûrê mezintirîn bû li navçeya Midyadê. Bûbû lingekî dagirkerên Tirk ê xurt li derdorê. Lewma çend caran gerîlla xwestin wî ceza bikin. Lê sîxûr xwe di bin siha dagirkerên Tirk de vedişard û di xaniyê xwe de jî şargeheke ji betonê dabû avakirin.

Sabrî Aslan axayekî eşîra Dekşûriyan bû. Li derdorên Midyadê û Kerboranê, dixwest "parêzkariya" gundan pêşvebibe. Di vê xebatê de, di serê hemû sîxûran de cih digirt.

Di sala 1987'an de li Kerboranê ARGK livbaziyekê pêkanîbû. Serekwezîrê Tirkiyê Turgut Ozal, lewma hatibû êrdimê. Ev sîxur wî bi otomabîla xwe biribû gundê Gundikê Pirto, ku livbazî li wir çêbûbû. Di sala 1990'an de ji di navenda Kerboranê de, gel û destkar livbaziyeka boykotê çêkirin. Sabrî Aslan mirovên ji eşîra Dekşûriyan tehdît kir û nehişt, ku pirraniya Dekşûriyan tevlî livbaziya boykotê bibin.

Ji ber van tevan, eşkere dibe, ku livbaziya ji aliyê ARGK biserketiye, bû lêdaneke xurt a li dagirkerên Tirk li deverê ketî. Piştî livbaziyê polîsan, nêzîkê deh welatparêzan girtin.

ÇEL

Di du dafan de çar leşker hatin kuştin, dido ji wan serleşker gelek leşker jî birîndar ketin

Çolamerg (Berxwedan): Li derdorên navçeya Çelê devera Serê Çaliyan, yekeniyeke ARGK dafek li pêşiya hêzên dijmin veda. Çar serbazên dijmin hatin kuştin, du serleşker birîndar bûn û du serleşker ji ketin destê hêzên ARGK. Ev daf, roja 24'ê Çilê çêbûye û dagirkerên Tirk bûyerê veşartî hêlane.

Li devera Kadişê ji, dafeke duwemin hate vedan. Li vir ji gelek serbazên dijmin birîndar ketin. em agahdar bûn, ku di vê livbaziya duwemin de, çi kuştî ji hêzên dijmin nebûne.

WAN

Li navenda bajêr otomobîla sîxûrekî hate şewitandin, belavokên ERNK û ARGK hatin belavkirin

Wan (Berxwedan): Roja 1'ê Sibatê welatparêzên ji Komîteya ERNK a êrdimê, otomobîleke sîxûrê bi navê Celal Yalvaç dan ber agirî, da bibe dersek ji bo kirinên wî. Bilî vê, di mehên Çilê û Sibatê de, du caran belavokên ERNK û ARGK ji aliyê welatparêzên endamên Komên Gel hatin belavkirin.

SÊRT û BISMIL

Yek jin, du têkoşerên ARGK şehîd ketin

Sêrt û Bismil (Berxwedan): Şeva 4 û 5'ê Sibatê li Sêrtê dagirker avêtin ser mala welatparêzekî. Di şerê derketî de gêrîllayeka ARGK şehîd ket. Bûyer weha çêbûye:

Hêzeke dijmin ji polîs û komên taybetî, guman heye li ser giliyekê, diavêje ser maleke li gundê Dêr Xalib. Hinde leşker jî tevlî êrişê bûn û bi rokêtan xanî dan ber agirê xwe.

Guman heye ku gêrîlla tenê bi serê xwe di xênî de bû. Ji ber berxwedana wê dagirker du saetan nekarîn bikevin hundurê xênî. Gêrîlla du narînçokên destan avêt ser hêzên dijmin. Lê bombe nepeqîne. Paşê bi demanceya xwe direşîne ser wan. Du polîsan birîndar dike. Têkoşera ARGK heya berika xwe ya dawî li ber xwe da, her çendî xanî bi tevayî hilweşiya jî bû.

Şehîdketina şoreşgera qehreman, di dilê gelê me de bû êşeke mezin. Lê berxwedana wê jî wê gihand serpilka piroziyê. Cendekê wê roja 5'ê Sibatê rakirin goristanê. Her çendî hîna bi vebirî ne diyar e ji, dihê gotin ku navê wê yê dizî **"Siltan"** e û navê rast ji **"Yildiz"** e. Heke ew be, lehenga me ji navçeya Gercewsê ye.

Roja 5'ê Sibatê ji li navçeya Bismilê têkoşerê ARGK **Servet YILMAZ** şehîd ket. Weke agahiyên gihane me, du gêrîllayên ARGK, ji ber karûbarekî xwe çûne gundê Xanoferê. Li navçeya Bismilê bêhtirîn cehş li vî gundî hene. Şer derdikeve. Di şer de gêrîllayek şehîd dikeve yê din ji xwe xilas dike. Guman heye, ku ji ber berf û mijê bi şaşî çûbûn vî gundî.

Malbata şehîdê me, ji bo standina cendekî, serî daye Komeleya Mafên Mirovan şaxê Amedê.

ÇEWLIK

Xwepêşdan di şîna şehîdê me Aydin KAYA de

Çewlik (Berxwedan): Roja 1'ê Çilê li gundê Reşo navçeya Gogsî êrdima Erziromê têkoşerê ARGK **Aydin KAYA (Diyadîn)** di şerekî de şehîd ketibû. Komeke ji welatparêzan a mezin, cendekê wî li gundê Çilkanî êrdima Çewlikê, rakir goristanê. Xwepêşdana şênî, roja 31'ê Çilê çêbû. Bêhtirî 2.000 welatparêz tevlî xwepêşdanê bûn.

Roja 1'ê Sibatê ji di mizgeftekê de civîneke bîraninê ya mezin çêbû.

CIZÎRA BOTAN

Du welatparêz ketin dafeke dagîrkeran û şehîd bûn

Cizîra Botan û Nisêbîn (Berxwedan): Şeva 3'ê Sibatê li Cizîra Botanê, li nêzîkî tixûbê başûrê-rojavayê Kurdistanê, di navbera gundên Tildarê û Bazîftê de du welatparêzên bi navên **Nusrettin IŞIN** û **Ahmet BİLGE** ketin dafeke hêzên dagirkeran û şehîd bûn. Belediya Cizîra Botanê xwedî li cendekan derket. Nusrettin ji navçeya Nisêbînê û Ahmet ji ji navçeya Hezexê bûn. Cendekan li van herdu navçeyan, welatparêzan rakirin goristanê.

Herdu welatparêzên şehîd, xebatkarên ERNK ên aktîf ûn. Alîkariya gêrîllayên ARGK dikiran, ji ber ku deverê baş dizanîn.

REWAN

Hozanvanê Kurd ê bi nav û deng Profesor Seîdê Îbo hate kuştin

Buroya Berxwedan a Navendî: Berpirsiyarê Malbenda Tenduristiyê li Rewanê û helbestvan û nivîsevanê Kurd a navdêr Profesor **Seîdê Îbo** roja 18'ê Çilê li bajarê Rewanê li Ermenistanê bû hedefê êrişekê û bi xinizî hate kuştin.

Hîna eşkere nebûye, kê vê hovitiyê pêkaniye.

Weke dihê zanin, li Ermenistanê biqasî 150 hezar Kurd dijîn. Kurd li ser tixûbê bakurê Kurdistanê xwe bi cih kirine û bi pirranî li Rewanê rûdinin. Kurd xwe bi karên kiştûkalê û ajelvaniyê (xwedîkirina pez, sewal û dewaran) mijûl dikin û rewşa wan a aborî gelekî baş e. Li bajaran jî Kurd, ji aliyê rewşenbîrî ve herî pêşveçûne. Li Rewanê radyoyek ji heye, ku di barê çanda Kurdî de weşanan kiriye karê xwe yê berdewamî.

Piştî ku şerê di navbera Ermenî û Azeriyan de destpêkirî, Kurd ji ketin bin tehlukeyan. Ji ber ku êdî ew ji bûn hedefê êrişên şovenist.